architektonické štúdio Ing. arch. Dušan Marek, Starozagorská 11, 040 23 Košice

Tel.: 055 729 4151
0905 892932
marek@arka-sro.eu

Územný plán obce
OSTURŇA

Sprievodná správa

schválený Obecným zastupiteľstvom dňa:
č. uznesenia:
č. VZN:

starostka obce
Kristína Gregoričková

zodpovedný projektant
Ing. arch. Dušan Marek

Košice, október 2010

názov dokumentácie:	územný plán obce **Osturňa** okres Kežmarok
obstarávateľ dokumentácie:	Obec Osturňa 059 79 Osturňa obecosturna@neton.sk
kód obce:	523771
Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD:	Ing. Eva Kelbelová Toporcerova 11 060 01 Kežmarok registračné číslo 014 kelbelova@kezmarok.sk
druh dokumentácie:	územnoplánovacia dokumentácia
stupeň dokumentácie:	územný plán obce návrh
spracovateľ dokumentácie: architektonické štúdio ADM	Ing. arch. Dušan MAREK autorizovaný architekt r.č. SKA 0633 AA Starozagorská 11, 040 23 Košice marek@arka-sro.eu
dátum vypracovania:	október 2010

hlavný riešiteľ:	Ing. arch. Dušan MAREK autorizovaný architekt r.č. SKA 0633 AA
zodpovední riešitelia:	
- urbanizmus:	Ing. arch. Dušan MAREK
- spolupráca:	Ing. arch. Anna MAREKOVÁ
- technické vybavenie:	Ing. Juraj JOCHMANN
- doprava:	Ing. Milan KOLESÁR
- príroda a krajina:	RNDr. Peter BURDA Ing. Marek GLEVAŇÁK
- vyhodnotenie záberov PP a LP:	Ing. arch. Dušan MAREK
kresličské a pisárske práce, adjustácia:	Ing. arch. Dušan MAREK Ing. arch. Anna MAREKOVÁ Anna VARHAŇOVSKÁ Jakub MAREK

Súhrnný obsah dokumentácie:

Elaborát návrhu riešenia územného plánu obce (ÚPN-O) Osturňa je vypracovaný v tomto rozsahu:

A. *Textová* časť

- Sprievodná správa
- Príloha I Samostatná príloha perspektívneho využitia PP a LP na nepoľnohospodárske účely.
- Príloha II. Návrh záväznej časti územného plánu obce

B. Výkresová časť

v zložení výkresov:

1. Širšie vzťahy	m 1:50 000
2. Komplexný návrh katastrálneho územia	m 1:10 000
3. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny	m 1:10 000
4. Komplexný urbanistický a dopravný návrh zastavaného územia obce	m 1:2 880
5. Návrh verejného technického vybavenia	m 1:5 000
6. Vyhodnotenie perspektívneho použitia PP a LP na nepoľnohospodárske účely	m 1:5 000
7. Schéma verejnoprospešných stavieb	m 1:5 000

Obsah **strana**

1. Úvod..... 8
1.1. Zadanie a dôvody pre vypracovanie územného plánu. 8
1.2. Hlavné úlohy a ciele riešenia územného plánu. 9
1.3. Vymedzenie územia, určeného k riešeniu a podrobnosť jeho riešenia. 11
1.4. Spôsob vypracovania územného plánu obce. 11
1.5. Časový postup spracovania etáp územného plánu obce. 11
1.6. Údaje o súlade riešenia návrhu so zadaním ÚPN-O. 12
1.7. Údaje o použitých podkladoch. 12
2. Prípravné práce, zhodnotenie podkladov. 13
2.1. Územnoplánovacia dokumentácia, územnoplánovacie podklady a územnotechnické podklady. 13
2.2. Výhľadové potreby rozvoja obce, jeho priority a pripravované investičné zámery. 14
2.2.1. Technická infraštruktúra a životné prostredie. 14
2.2.2. Občianska vybavenosť a výstavba. 15
2.2.3. Podnikanie, služby, investície a zamestnanosť. 15
2.2.4. Kultúra, spolky, šport a oddych. 15
2.2.5. Cestovný ruch a prezentácia obce. 15
2.3. Požiadavky na riešenie územného plánu, vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie. 15
2.4. Osobitné podmienky alebo obmedzenia rozvoja obce. 18
2.5. Mapové podklady. 18
3. Základná historická charakteristika obce a jeho katastrálneho územia. 19
4. Záujmové územie obce a jeho širšie územné vzťahy a väzby. 20
4.1. Vymedzenie záujmového územia obce. 20
4.2. Sídelná a krajinná štruktúra a rozhodujúce zariadenia dopravy a verejného technického vybavenia v záujmovom území obce. 21
5. Geografický opis riešeného územia – prírodné podmienky, geomorfológia, klimatológia, hydrológia..... 22
5.1. Charakteristika prírodných pomerov. 22
5.2. Geológia. 22
5.3. Geomorfológia. 22
5.4. Klimatológia. 22
5.5. Hydrológia. 23
5.6. Pedológia. 23
5.7. Biota. 24
5.8. Fauna. 26
6. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce..... 28
6.1. Retrospektívny demografický vývoj obce. 28
6.2. Obyvateľstvo. 28
6.2.1. Demografická prognóza. 29
6.2.2. Predpokladaný vývoj obyvateľstva. 29
6.3. Zamestnanosť a ekonomická aktivita obyvateľstva. 30
6.4. Domový a bytový fond. 31
7. Návrh urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania obce..... 34
7.1. Vývoj a súčasný stav urbánnej štruktúry obce. 34
7.1.1. Doterajší stavebný a urbanistický vývoj obce. 34
7.1.2. Súčasný stav urbanistickej štruktúry a charakteristika spôsobu zástavby. 35
7.2. Základná urbanistická koncepcia a kompozícia sídla. 37
7.2.1. Zásady urbanisticko – architektonickej kompozície sídla 38
7.3. Funkčné členenie a organizácia územia. 38
7.4. Regulatívy funkčného členenia územia. 39
7.4.1. Funkčná plocha pre rodinné domy RD 40
7.4.2. Funkčná plocha občianskej vybavenosti OV 40
7.4.3. Funkčná plocha rekreačnej a športovej vybavenosti RS 40
7.4.4. Funkčná plocha pre výrobné podnikateľské aktivity, skladové hospodárstvo PV 40

7.4.5. Smerné regulatívy zástavby. ... 41
8. Kultúrne a výtvarné hodnoty obce, ochrana pamiatok. ... **42**
8.1 Stručný opis územia a hodnôt pamiatkovej rezervácie. ... 42
8.2 Predmet ochrany na navrhovanom území pamiatkovej rezervácie ... 43
8.3 Súpis parciel pamiatkového územia. ... 43
8.4 Zdôvodnenie účelu zmeny vyhlásenia pamiatkovej rezervácie. ... 45
8.5 Zásady ochrany pamiatkovej rezervácie. ... 46
9. Hospodárska základňa. ... **50**
9.1. Poľnohospodárska výroba. ... **50**
9.2. Lesné hospodárstvo. ... **50**
9.3. Priemyselná výroba, stavebníctvo, výrobné služby a sklady. ... **50**
10. Občianska vybavenosť. ... **50**
10.1 Zariadenia pre školstvo, výchovu a vzdelávanie. ... **51**
10.2 Zariadenia pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť. ... **51**
10.2.1. Zdravotná starostlivosť. ... **51**
10.2.2. Sociálna starostlivosť. ... **51**
10.3 Telovýchovné a športové zariadenia. ... **51**
10.4 Administratíva a kultúra. ... **51**
10.5 Turizmus a cestovný ruch. ... **51**
11. Doprava a dopravné zariadenia. ... **52**
15.2. Dopravné vzťahy a záujmové územie. ... 52
15.2. Hraničné priechody. ... 52
15.2. Charakteristika a návrh komunikačnej siete v obci. ... 52
12. Vodné hospodárstvo. ... **55**
12.1. Zásobovanie pitnou vodou. ... 55
12.2. Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd. ... 57
12.3. Vodné toky a odtokové pomery. ... 58
13. Zásobovanie elektrickou energiou. ... **60**
13.1. Súčasný stav. ... 60
13.2. Návrh riešenia. ... 61
13.3. Ochranné pásma. ... 63
14. Telekomunikácie a telekomunikačné zariadenia. ... **64**
14.1. Telekomunikácie. ... 64
14.2. Rozhlas a televízia. ... 64
15. Zásobovanie zemným plynom a teplom. ... **65**
15.1. Zásobovanie zemným plynom. ... 65
15.2. Zásobovanie teplom. ... 65
16. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie. ... **66**
16.1. Ovzdušie. ... 66
16.2. Ochrana povrchových a podzemných vôd. ... 67
16.3. Pôda ... 68
16.4. Hluk. ... 68
16.5. Vegetačný kryt. ... 68
16.6. Odpady. ... 68
17. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení. ... **70**
17.1. Analýza prírodných podmienok, súčasná krajinná štruktúra. ... 70
17.2. Ochrana prírody a krajiny. ... 70
17.3. Ekologická stabilita a územné systémy ekologickej stability. ... 73
17.4. Prírodné, krajinné, ekologické, kultúrnohistorické a rozvojové limity. ... 79
18. Záujmy obrany štátu, civilnej obrany, protipovodňovej a požiarnej ochrany. ... **82**
18.1. Záujmy obrany štátu. ... 82
18.2. Civilná obrana. ... 82
18.3. Ochrana proti vodám z povrchového odtoku. ... 82
19. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov. ... **83**
20. Hodnotenie riešenia z hľadiska enviromentálnych, sociálnych a územnotechnických

dôsledkov. 83
21. Vyhodnotenie perspektívne využitia PP na nepoľnohospodárske účely. 85
21.1. Pôdy. 85
21.2. Štruktúra a výmera pôdy v katastrálnom území. 85
21.3. Bonitované pôdnoekologické jednotky so zábermi PP v katastrálnom území obce: 86
21.4. Záber poľnohospodárskej pôdy. 86
21.5. Zásah do hospodárenia na poľnohospodárskej pôde. 86
21.6. Vyhodnotenie záberov pôdneho fondu. 87
22. Vyhodnotenie perspektívneho využitia LP. 90
23. Záväzná časť územného plánu obce Osturňa. 90

1. Úvod.

Názov obce:	**Osturňa**
Kód obce:	523771
Okres:	Kežmarok 703
Kraj:	Prešovský 7
Počet obyvateľov:	398 (sčítanie 2001)
Plocha katastrálneho územia sídla	4 128 ha
Plocha zastavaného územia sídla k 1.1.1990	164,68 ha

1.1. Zadanie a dôvody pre vypracovanie územného plánu.

Pôvodný územný plán zóny PRĽA Osturňa bol vypracovaný ako realizácia Uznesenia vlády SSR č. 315/79 o vyhlásení pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v Osturni. Vymedzil opatrenia na záchranu, obnovu a vhodné využívanie PRĽA.

Po zmenách v roku 1989 vznikali tendencie návratu k individuálnemu poľnohospodárstvu. Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti Bratislava vypracoval v októbri 1991 „Urbanistické a architektonické regulatívy pre novú výstavbu v pamiatkovej rezervácii ľudovej architektúry Osturňa“, ako podklad pre spracovanie Urbanistickej štúdie obce Osturňa (ATRIUM Košice, december 1992).

Od spracovania UŠ už uplynula dlhšia doba, počas ktorej sa realizovala nová výstavba. OcÚ v Osturni zadal z toho dôvodu spracovanie nového Územného plánu obce Osturňa formou aktualizácie Urbanistickej štúdie z roku 1992. Pamiatkový ústav, pracovisko Poprad vydal prostredníctvom Odboru regionálneho rozvoja Okresného úradu v Kežmarku 31.05.2000 záväzné stanovisko pre novú výstavbu v pamiatkovej rezervácii.

Medzičasom boli spracované ZaD ÚPN VÚC Prešovského kraja (2009), ktorý stanovuje a upresňuje širšie rámcové územno-technické podmienky rozvoja celého kraja a tým aj obce.

Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce Osturňa bolo spracované v zmysle zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v znení neskorších predpisov (ďalej len stavebný zákon). Schválené bolo obecným zastupiteľstvom č.u.: 47 zo dňa 02. 11. 2003 na základe súhlasného posúdenia Krajským úradom Prešov, odborom životného prostredia listom č.2003/11117-002 zo dňa 03. 10. 2003. Požiadavky zadania sú v súlade s koncepciou návrhu pre spracovanie ÚPN obce.

Cieľom urbanistického riešenia je zámerná premena sídla na rekreačné sídlo transformáciou obytno-poľnohospodárskych objektov pre modernú obytnú, rekreačnú a agroturistickú funkciu s prioritnou formou rekreácie v objektoch ľudovej architektúry. Predmetom ochrany v Pamiatkovej rezervácii ľudovej architektúry a jej ochrannom pásme v Osturni je zachovanie sídelného charakteru obce - zachovať pamiatky ľudovej architektúry a historickú pôdorysnú osnovu obce, dodržať parceláciu, situovanie objektov v rámci parciel a komunikačný systém.

Návrhovým obdobím územného plánu obce bude rok 2025, dlhodobejší koncepčný výhľad rozvoja obce bude urbanisticky riešený k roku 2035. Za východiskový (bilančný) sa bude považovať rok 2001, ku ktorému sa vzťahujú všetky dostupné bilancované a porovnateľné údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov.

Dôvodom obstarávania územného plánu obce Osturňa je skutočnosť, že v súčasnosti platný územný plán je z hľadiska požiadaviek rozvoja obce časovo prekonaný. Pre obec čiastočne absentuje nástroj, ktorý by usmerňoval a koordinoval rozvoj jednotlivých funkčných zložiek a ktorý by riadil, usmerňoval a reguloval jednotlivé činnosti na území obce. Zároveň je to aj aktuálna potreba premietnuť do územného potenciálu obce pripravené zámery a súčasný trend ponúkaných možností funkčného doplnenia hlavne z pohľadu bývania, rekreačnej a občianskej zástavby, riešenia dopravy, technickej infraštruktúry existujúceho stavu územia pri zohľadnení záujmu ochrany a tvorby životného prostredia a najmä pri zohľadnení potrieb a požiadaviek občanov.

Základným cieľom územnoplánovacej dokumentácie je podľa § 1 stavebného zákona komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia, určenie zásad, vecnej a časovej koordinácie činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Územné plánovanie utvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Riešenie rozvojových zámerov vo všetkých oblastiach života, územno-správne usporiadanie Slovenskej republiky a zmeny v legislatíve, vyvolali potrebu spracovania zodpovedajúceho dokumentu za účelom obnovy identity a svojbytnosti sídla, s následným podrobnejším preskúmaním možnosti rozvoja vlastného zastavaného a katastrálneho územia obce.

Ďalším dôvodom pre vypracovanie nového územného plánu obce je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce a jej katastra vo väzbe na spracovanú ÚPD-VUC Prešovského kraja.

V súlade s § 11 ods.2 stavebného zákona, budú tieto požiadavky na rozvoj obce riešené základným nástrojom územného plánovania, t.j. „Územným plánom obce Osturňa“.

1.2. Hlavné úlohy a ciele riešenia územného plánu.

V zmysle ustanovení stavebného zákona bude územný plán obce komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie v rozsahu celého katastrálneho územia obce, zosúladiť záujmy a činnosti, ovplyvňujúce územný rozvoj obce, jeho životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovovať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Do návrhu územného plánu sa premietnu potreby rozvoja obce tak, ako vyplývajú zo spoločenských a ekonomických podmienok, postavenia obce v štruktúre osídlenia, jeho sociálneho, ekonomického, hospodárskeho a rekreačného významu a potrieb jeho obyvateľov a návštevníkov.

Zároveň by územný plán obce mal mať formu právne záväzného dokumentu - regulačného plánu, ktorý by bol podľa možnosti liberálnym, pritom však v taxatívne vymedzených oblastiach záväzným nástrojom regulácie obecného územného a stavebného rozvoja, opierajúceho sa o autoritu zákonov a o autoritu rozhodnutí orgánov obecnej samosprávy. Takto spracovaný územný plán by definoval hlavné princípy stratégie rozvoja obce, obecnej urbanistickej koncepcie a priestorovej kompozície, určoval osobitné podmienky alebo obmedzenia rozvoja, sanácie a revalorizácie obecného územia. Záväzne by stanovoval regulatívy, vzťahujúce sa k faktorom verejných (obecných) záujmov a k verejným priestorom a funkciám v obci, vymedzoval (alebo i obmedzoval a limitoval) možnosti využitia územia a určoval prípustný spôsob jeho zastavania, resp. intenzity jeho využívania. Zároveň by orientačne vymedzoval plochy rezerv dlhodobejších koncepčných zámerov a stanovoval i podmienky pre využitie územia a pre výstavbu v priestoroch špecificky limitovaných či obmedzovaných (ochranné pásma, chránené územia, prírodné a krajinné prvky, ekosystém a pod.). Takto koncipovaný územný plán by mal byť otvoreným systémom riešenia priestorových vzťahov, definovania princípov a zásad rozvoja obce a jeho zástavby. Nový územný plán by mal mať prednostne charakter ponuky. Má byť podkladom pre praktickú iniciačnú a rozhodovaciu činnosť obce ako stavebného úradu a zároveň tiež podnecovateľom, usmerňovateľom, koordinátorom a regulátorom obecnej a občianskej (ekonomickej i mimoekonomickej) aktivity a iniciatívy.

Ciele riešenia územného plánu obce vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. Z výstupov dokumentácie Prieskumov a rozborov a ich prerokovania na úrovni samosprávy obce vyplýva, že je potrebné v územnom pláne obce sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnúť

územný rozvoj obce zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obcí pri rešpektovaní princípov trvaloudržateľného rozvoja.

Hlavnými ciele riešenia územného plánu obce budú najmä:

- hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obce a jej jednotlivých funkcií, funkčné vymedzenie a usporiadanie sídelnej a krajinnej štruktúry, určenie základných zásad organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,
- územným plánom vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- stanovenie koncepcie dlhodobého rozvoja obce, stratégie a zásad tohto rozvoja a jeho priemetu do územia obce v rozsahu jeho katastra;
- určenie regulatívov priestorového usporiadania a využívania územia obce v rozsahu jeho katastra, osobitne však najmä v zastavanom a na zástavbu navrhovanom území obce;
- prehĺbenie a usmernenie koncepčných zámerov, ale aj limitov a lokálnych obmedzení, vyplývajúcich z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, z jej záväzných častí a z ostatných územnoplánovacích podkladov a odvetvových koncepcií;
- vymedzenie chránených území, objektov a ochranných pásiem a zabezpečenie ochrany historického dedičstva, ochrany prírody, tvorby krajiny a ekosystémov;
- vytváranie podmienok tvorby kvalitného životného a obytného prostredia v jednotlivých mestských funkčných zónach;
- tvorba koncepcie zabezpečenia územia obce verejnou dopravnou a technickou vybavenosťou;
- vytváranie predpokladov saturácie územia zariadeniami sociálnej infraštruktúry a ostatného verejného občianskeho vybavenia;
- priestorové riešenie diferencovanej škály rozvoja základných funkcií a aktivít bývania, výroby, športu a rekreácie;
- vytváranie podmienok a opatrení na sanáciu urbánnych štruktúr, zástavby a intenzívne využívaných častí krajiny;
- vymedzenie zastavaného územia obce a určenie verejnoprospešných stavieb;
- prípadne stanovenie potreby vypracovania podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov;
- koordinácia aktivít a riešenie konfliktov a stretov záujmov,
- navrhnúť komplexný územný rozvoj obce na obdobie cca 15 – 20 rokov,
- v rámci ochrany prírody a krajiny, ekologickej stability a ochrany životného prostredia je zastavenie potenciálneho ohrozenia, narušenia prostredia, záchrana a posilnenie nevšedných prírodných a kultúrnych zdrojov pre budúce generácie.

Okrem súčasného environmentálneho zaťaženia územia možno v relatívne blízkej budúcnosti očakávať v území tlak na ďalšiu výstavbu a investičné aktivity súvisiace s rozvojom cestovného ruchu a cezhraničnej spolupráce vzhľadom na uplatnenie Schengenského systému a lepšou dostupnosťou územia po vybudovaní dopravnej infraštruktúry (prepojenie podtatranského regiónu cez Malú Frankovú).

1.3. Vymedzenie územia, určeného k riešeniu a podrobnosť jeho riešenia.

Územie určené k riešeniu územným plánom obce, sa stanovuje katastrálne územie obce s plochou 4 128 ha. Celé katastrálne územie obce bude v územnom pláne riešené v mierke 1:10 000, v podrobnostiach krajinnej a sídelnej štruktúry a jeho priestorového usporiadania a funkčného využívania. Intenzívne urbanizované plochy obce (zastavané územie s rozvojovými plochami a najbližším okolím) budú zároveň riešené v mierke 1:5000 a 1:2 880 s reguláciou funkčného využívania plôch.

Obec je administratívne viazaná na okresné mesto Kežmarok. ,Na celoštátnu komunikačnú sieť je obec v Spišských Hanušovciach na cestu II/542 prostredníctvom cesty III/542002.

Podľa výsledkov sčítania obyvateľstva (2001), domov a bytov mala obec celkom 398 obyvateľov a k 31. 12. 2008 352 obyvateľov.

Katastrálne územie obce hraničí s medzištátnou hranicou s Poľskou republikou a katastrami obcí Tatranská Javorina, Ždiar, Veľká a Malá Franková.

Územný plán je vypracovaný na mapových podkladoch v m1:2880 a m1:5000 (zastavané územie), m1:10000 (katastrálne územie obce).

Záujmové územie obce, vrátane jeho širších územných vzťahov a väzieb, riešené v mierke 1:50 000, v podrobnostiach sídelnej a krajinnej štruktúry a jeho nadradeného verejného dopravného a technického vybavenia.

Návrhovým obdobím územného plánu obce bude rok 2025, dlhodobejší koncepčný výhľad rozvoja obce bude urbanisticky riešený k roku 2035. Za východiskový (bilančný) sa bude považovať rok 2001, ku ktorému sa vzťahujú všetky dostupné bilancované a porovnateľné údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Podľa súčasnej Metodiky spracovávania ÚPD sa však návrhové obdobie nepokladá pri riešení územnoplánovacej dokumentácie za rozhodujúce.

1.4. Spôsob vypracovania územného plánu obce.

Územný plán obce Osturňa bude vypracovaný v intenciách požiadaviek stavebného zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) s vyplývajúcimi zmenami a doplnení následných zákonov a podľa Metodického usmernenia MŽP SR pre obstarávanie a spracovávanie územných plánov obcí z roku 2001, resp. ďalších aktuálnych interných predpisov a ustanovení MV a RR SR, týkajúcich sa obstarávania, spracovania, prerokovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov.

V súlade s požiadavkou obstarávateľa ÚPN z výberového konania sa predpokladá vypracovať územný plán obce postupom podľa §§ 19-25 zákona v nasledovných, na seba postupne nadväzujúcich pracovných fázach:

- prípravné práce, prieskumy rozbory
- zadanie územného plánu obce
- návrh územného plánu obce

1.5. Časový postup spracovania etáp územného plánu obce.

- Prieskumy a rozbory pre spracovanie ÚPN boli spracované v januári 2000 (Združenie Tamont).
- Prerokovanie zadania sa uskutočnilo v období od 8.7.1999 do 17.8.1999 , opakovane z dôvodu neukončenia posudzovania a zmeny stavebného zákona v roku 2000 v oznámením pre verejnosť v období 26.8.2002 do 10.11.2002 , prerokovaním s dotknutými orgánmi oznámením zo dňa 26.9.2002 a s opomenutými orgánmi v období od 25.04.do 3.6.2004. Zadanie bolo schválené obecným zastupiteľstvom dňa 3.12.2004 č. uzn 189/2004

1.6. Údaje o súlade riešenia návrhu so zadaním ÚPN-O.

Územný plán obce Osturňa je vypracovaný v súlade s prerokovaným a schváleným zadaním, ktoré obsahovalo požiadavky na riešenie urbanistickej koncepcie, demografie a bytového fondu, občianskej vybavenosti, hospodárskej základne a ekonomických aktivít, dopravy a technickej infraštruktúry, ochrany a tvorby krajiny a životného prostredia, vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby.

1.7. Údaje o použitých podkladoch.

Pri vypracovaní prieskumov a rozborov k územnému plánu obce Osturňa boli použité tieto podklady:

- Uznesenie vlády SSR č. 315/79 o vyhlásení pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v Osturni.
- Návrh na zmenu vyhlásenia pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v Osturni, Pamiatkový úrad SR, Bratislava jún 2010.
- UPN-Z PRĽA Osturňa, URBION Bratislava hl. riešiteľ Ing. arch. Jozef Žiaran akad. arch. jún 1984 schválený uzn. vlády SSR č. 77/86.
- Urbanistické a architektonické regulatívy pre novú výstavbu v PRĽA Osturňa, Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti, Bratislava, október 1991. Schválené Obecným zastupiteľstvom v Osturni uznesením č. 62/91.
- UŠ Osturňa, Prieskumy a rozbory, OÚRA Poprad, 8/1992.
- Osturňa, Urbanistická štúdia, ATRUIM – architektonické štúdio Košice, 12/92.
- Urbanistická štúdia Zamagurie, Ing. arch. Pavol Repka CSc, autorizovaný architekt, 1997
- Záväzné stanovisko Odboru regionálneho rozvoja Okresného úradu v Kežmarku č. ORRaIOV 6188/K 27/2000 z 31.05.2000.
- Dostavba verejného vodovodu rad B, C, D, (GAMBIT, Poprad 1999),
- Ekonomická analýza odkanalizpvania obce Osturňa v troch alternatívach s napojením na verejnú ČOV alebo na malé domové čističky.(Jiří Trappl, Košice 2006),
- Nadradené (národný a regionálny) ÚSESy.
- ÚPN sídla Osturňa (Združenie TAMONT, december 2001)
- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov v SR k 26.5.2001, publikované Štatistickým úradom Slovenskej republiky
- Štatistický lexikón obcí SR 1992, 2002
- Územný plán VÚC Prešovského kraja - zmeny a doplnky 2009 (SAŽP-CKEP Prešov)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (MŽP SR, AUREX Bratislava, 2001)
- Program starostlivosti o PIENAP do roku 2008 (1998)
- Program odpadového hospodárstva obce Osturňa do r.2002
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osturňa na roky 2008 - 2013
- Register pamiatkového fondu SR (MK SR Bratislava)
- Atlas krajiny Slovenskej republiky (MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 2002)
- Zásady a pravidlá územného plánovania (VÚVA -Brno, Urbion Bratislava, 1983)
- Metodické usmernenie obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR Bratislava, 2001),
- Zásady a pravidlá územního plánovaní, (VÚVA Brno + Urbion BA, 1983)

2. Prípravné práce, zhodnotenie podkladov.

2.1. Územnoplánovacia dokumentácia, územnoplánovacie podklady a územnotechnické podklady.

a) územnoplánovacia dokumentácia, týkajúca sa obce Osturňa:

- UPN-Z PRĽA Osturňa, URBION Bratislava hl. riešiteľ Ing. arch. Jozef Žiaran akad. arch. jún 1984 schválený uzn. vlády SSR č. 77/86.

b/ Ostatné územnoplánovacie a územnotechnické podklady, týkajúce sa obce Osturňa:

- Uznesenie vlády SSR č. 315/79 o vyhlásení pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v Osturni.
- Návrh na zmenu vyhlásenia pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v Osturni, Pamiatkový úrad SR, Bratislava jún 2010.
- Urbanistické a architektonické regulatívy pre novú výstavbu v PRĽA Osturňa, Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti, Bratislava, október 1991. Schválené Obecným zastupiteľstvom v Osturni uznesením č. 62/91.
- UŠ Osturňa, Prieskumy a rozbory, OÚRA Poprad, 8/1992
- Osturňa, Urbanistická štúdia, ATRUIM – architektonické štúdio Košice, 12/92
- Urbanistická štúdia Zamagurie, Ing. arch. Pavol Repka CSc, autorizovaný architekt, 1997
- Záväzné stanovisko Odboru regionálneho rozvoja Okresného úradu v Kežmarku č. ORRaIOV 6188/K 27/2000 z 31.05.2000.
- ÚPN sídla Osturňa (Združenie TAMONT, december 2001)
- PHSR obce Osturňa na roky 2008 – 2013,
- Akčný plán rozvoja obce Osturňa na roky 2008 - 2013

Ochrana prírody.

- Štúdia trvalo udržateľného rozvoja obce Osturňa, Ing. Peter Sabo 2008
- Nadradené (národný a regionálny) ÚSESy.
- Program starostlivosti o PIENAP do roku 2008 – rok 1998

Dokument stanovuje zásady starostlivosti o prírodu krajinu národného parku s vymedzením jednotlivých krajinných a ekologicko-funkčných priestorov. Schválený je uznesením Vlády SR č.458 zo dňa 7. 07. 1998.

c/ nadradená územnoplánovacia dokumentácia

Zmeny a doplnky Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2009 boli schválené Zastupiteľstva PSK uznesením č. 588/2009 zo dňa 27.10.2009. Záväzná časť Zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2009 bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 17/2009 schváleným Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 589/2009 zo dňa 27.10. 2009 s účinnosťou od 06.12.2009.

Tento územný plán je vo svojich záväzných častiach (regulatívoch funkčného využitia a priestorového usporiadania územia), uvedených vo vládnom nariadení k tomuto územnému plánu, resp. v uznesení regionálneho zastupiteľstva PSK, záväzným podkladom pre vypracovávanie územnoplánovacej dokumentácie nižších stupňov - najmä územných plánov miest a obcí.

Nadradeným územnoplánovacím podkladom je návrh Koncepcie územného rozvoja Slovenska (KÚRS 2001), ktorý vypracoval AUREX Bratislava. Vláda Slovenskej republiky ho prerokovala a schválila na základe tejto koncepcie vypracované Zásady pre realizáciu územného rozvoja Slovenska. KÚRS 2001 koncipuje princípy dlhodobého územného rozvoja Slovenskej republiky z hľadísk racionálneho využívania územia vo väzbe na predpokladaný sociálno-ekonomický a kultúrny rozvoj, s prihliadnutím na koncepciu a stratégiu trvalo udržateľného rozvoja.

Z ostatných územnoplánovacích podkladov nadradeného významu je treba spomenúť

najmä Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (G-NÚSES) Slovenska, Regionálny územný systém ekologickej stability a Okresný environmentálny akčný program okresu Kežmarok. Tieto podklady sú systémovými, hierarchicky usporiadanými a navzájom previazanými dokumentáciami ochrany prírody a krajiny, so záväznými výstupmi pre riešenie územného plánu obce a pre návrh štruktúry a prvkov miestneho územného systému ekologickej stability (M-ÚSES), najmä vo vzťahu na nadradené koncepčné zámery (nadregionálne a regionálne terestrické a hydrické biocentrá a biokoridory, chránené krajinné segmenty, územia s ochranou podľa medzištátnych dohovorov, ťažiskové územia národného významu).

Rovnako dôležitými nadradenými územnoplánovacími podkladmi je Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja PSK.

2.2. Výhľadové potreby rozvoja obce, jeho priority a pripravované investičné zámery.

Obec Osturňa má vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2008-2013 a Akčný plán rozvoja obce Osturňa na roky 2008 - 2013.

Oba programy sú orientované z hľadiska územného rozvoja na tieto projektové zámery obce:

2.2.1. Technická infraštruktúra a životné prostredie.

- ukončenie výstavby vodojemu a dobudovanie prípojok do domácností,
- odkanalizovanie obývaných častí obce (variantne a/ celoobecná ČOV spolu s obcami Veľká Franková a Malá Franková, b/ malé skupinové ČOV.
- úprava a regulácia miestneho potoka v dĺžke 4 km,
- revitalizácia a zarybnenie potoka, opravené súčasné splavy a postavených 15 nových splavov.

Koncepcia propagačno - informačnej a marketingovej prezentácie obce Osturňa:

- systém plošných informačných a propagačných panelov a značiek orientujúcich návštevníkov v rámci katastra obce turisticko-informačné centrum obce.

Rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií, rekonštrukcia mostných objektov, výstavba autobusových čakární:

- rekonštruovaných 5000 m miestnych komunikácií s kvalitnou povrchovou úpravou,
- rekonštruované 4 mostné objekty na miestnej komunikácii,
- v stanovených lokalitách vybudovaných 5 výhybní,
- vybudovanie 4 autobusových čakární pri miestnej komunikácii.

Výstavba komunikácie Osturňa - Ždiar

Výstavba komunikácie Osturňa - Kacwin

- výstavba cestných komunikácií spájajúcich obce,
- usporiadanie vlastníckych vzťahov,
- prepojenie cesty pre obce Veľká Franková a Malá Franková,
- nová turistická a cykloturistická trasa,
- rozvoj cezhraničnej spolupráce a cestovného ruchu.

Rekonštrukcia a posilnenie elektrickej siete v obci.

- komplexne rekonštruovaná sekundárna elektrická sieť v obci - vymenené a posilnené transformátory a rozvodná sieť elektrickej energie.

Rekonštrukcia vedenia verejného osvetlenia a vybudovanie bezdrôtového rozhlasu v obci.

- kompletne zrekonštruované vedenie verejného osvetlenia v dĺžke 7 km fungujúci systém bezdrôtového obecného rozhlasu do všetkých obývaných častí obce.

Oplotenie obecného cintorína.

- rekonštruované oplotenie obecného cintorína,
- zabezpečenie trvalej údržby,
- kultivácia cintorína a jeho blízkeho okolia.

2.2.2. Občianska vybavenosť a výstavba.

- Rekonštrukcia objektu bývalých kasární na polyfunkčný dom,
- Vypracovanie a realizácia projektu komplexnej sociálnej starostlivosti v obci (opatrovateľská služba, denný stacionár, riešenie krízových situácií rodín a jedincov...)

2.2.3. Podnikanie, služby, investície a zamestnanosť.

- Vytváranie podmienok na vznik, obnovu a rozvíjanie služieb a podnikateľských aktivít v obci.

2.2.4. Kultúra, spolky, šport a oddych.

- Rekonštruovaný objekt kultúrneho domu.
- Rekonštrukcia budovy bývalej základnej školy a vybudovanie viacúčelového športového a oddychového areálu.
- Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice.

2.2.5. Cestovný ruch a prezentácia obce.

- strategický materiál stanovujúci smer, postupy a konkrétne aktivity a činnosti v rozvoji cestovného ruchu, turizmu a rekreácie v obci Osturňa
- plán výstavby lyžiarskych vlekov a tratí, peších turistických, cykloturistických
- a lyžiarsko-bežeckých tratí v katastri obce s prepojením na okolité obce, vrátane cezhraničnej spolupráce
- plán lokalít oddychu, turizmu a rekreácie
- plán informačného systému a značenia realizácia koncepcie
- výškové rozhľadne v katastri obce.

2.3. Požiadavky na riešenie územného plánu, vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie.

Zmeny a doplnky Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2009 boli schválené Zastupiteľstva PSK uznesením č. 588/2009 zo dňa 27.10.2009. Záväzná časť Zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2009 bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 17/2009 schváleným Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 589/2009 zo dňa 27.10. 2009 s účinnosťou od 06.12.2009.

Zo záväznej časti Územného plánu VÚC Prešovského kraja, v znení jeho zmien a doplnkov z roku 2009 vyplývajú pre riešenie územného plánu obce Osturňa najmä tieto záväzné regulatívy:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia.

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia.

1.1.v oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimodálnych koridorov,

1.1.6. podporovať vytváranie nadnárodnej siete spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Prešovskom kraji a okolitých štátoch s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce, v súlade s dohodami a zmluvami regionálneho charakteru vo väzbe na medzivládne dohody,

1.5. podporovať rozvoj priestorov - mikroregiónov mimo ťažísk osídlenia charakterizovaných ekonomickou a demografickou depresiou a tento princíp aplikovať aj pri tvorbe subregiónov,

1.6. vytvárať priestorové podmienky na vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu,

1.8. chrániť poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,

1.14. v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom

1.14.1. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať

výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

1.14.3. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

1.14.4. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,

1.14.5. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,

1.15.2. v oblasti zdravotníctva

1.15.2.5. vytvárať územno – technické podmienky k podpore malého a stredného podnikania v oblasti zdravotníctva a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier.

1.15.3. v oblasti sociálnych služieb,

1.15.3.2. v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať územno – technické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu,

1.15.3.3. zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb.

1.16. v oblasti kultúry a umenia,

1.16.1. rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrnohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),

1.17. v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

1.17.1. rešpektovať kultúrnohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok,

1.17.6. rešpektovať dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplína,

1.17.8. stavebnotechnicky predchádzať ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu národných kultúrnych pamiatok a dbať na trvalé udržanie dobrého stavu, vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote,

2. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky.

2.1. považovať za hlavné rekreačné krajinné celky / RKC /: Bachureň, Belianske Tatry, Branisko, Busov, Čergov, Domašu, Dukla, Kozie chrbty, Levočské vrchy, Ľubické predhorie, Ľubovniansku vrchovina, Nízke Beskydy, Pieniny, Slánske vrchy, Spišskú Maguru, Východné Karpaty, Vysoké Tatry, Stredný Spiš, Vihorlat,

2.2. považovať za priestory spoločného záujmu pri zabezpečovaní ich rozvoja rekreačné priestory v prihraničnej oblasti s Poľskou republikou a Ukrajinou,

2.6. podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady a ktoré sú zároveň predmetom medzinárodného významu (letný a zimný horský turizmus, kultúrno – poznávací turizmus, kúpeľný turizmus, kúpeľný liečebno-rekondičný turizmus, ekoturizmus a agroturizmus,

2.8. uprednostňovať budovanie infraštruktúry v sídlach bez ekonomického zázemia určených na rozvoj turistiky a rekreácie

4. Ekostabilizačné opatrenia.

4.1. pri umiestňovaní investícií /rozvojových plôch/ prioritne využívať zastavané územia obcí alebo plochy v náväznosti na zastavané územia a stavebné investície umiestňovať prioritne do tzv. hnedých plôch. Nevytvárať nové izolované celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obcí.

4.3. zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia,

4.3.2 znižovaním spotreby technologických vôd a zvyšovaním kvality vypúšťaných odpadových vôd s cieľom zlepšovať stav vo vodných tokoch,

4.3.7. obmedziť zastavanie inundačných území pre ich zachovanie ako prirodzeného spôsobu retencie vôd,

4.9. v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny,

4.9.1. zabezpečiť ochranu osobitne chránených častí prírody a krajiny, postupne zabezpečovať právnu ochranu pripravovaných návrhov území európskeho významu a navrhovaných území európskeho významu za účelom ich začlenenia do sústavy NATURA 2000 a zabezpečiť právnu ochranu navrhovaných chránených vtáčích území ako súčasti sústavy NATURA 2000,

4.9.7. pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať:

4.9.7.6. zabezpečenie maximálnej ochrany brehových porastov hydrických biokoridorov,

4.9.7. chrániť mokrade spĺňajúce kritériá Ramsarskej konvencie pre zapísanie do Zoznamu mokradí medzinárodného významu, chrániť aj mokrade regionálneho významu, zamedziť poškodzovaniu a likvidácii mokradí lokálneho významu, a podporovať obnovu zaniknutých a vytváranie nových mokradí,

4.9.9. chránené územia národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na letnú poznávaciu turistiku a v naviazanosti na terénne danosti územia v prípustnej miere i pre zimné športy a letné vodné športy,

5. V oblasti dopravy.

5.3.36. prepojenie ciest I/67 a III/5422 Ždiar – Veľká Franková, novou cestou III. triedy v kat. C7,5/60,

5.4.1cestné komunikácie pretínajúce štátnu hranicu s neobmedzenou osobnou a obmedzenou nákladnou dopravou:

s) Veľká Franková-Kacwin, cestný na rekonštruovanej poľnej ceste, do 3,5t, prihraničný styk,

5.4.1.2. pešie a cyklistické komunikácie pretínajúce štátnu hranicu, turistické a pre prihraničný styk

d) Osturňa – Lapszanka, peší, bicykle,

6. V oblasti vodného hospodárstva.

6.1.1. chrániť a využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov,

6.2.3.5. výstavbu skupinového vodovodu Osturňa – Veľká Franková – Malá Franková,

6.3. rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)

6.4.1. realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí,

6.5.1. na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,

6.5.6. venovať pozornosť úsekom bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, na ktorých treba budovať prehrádzky s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu,

6.5.15. podporovať rekonštrukcie obnoviteľných energetických zdrojov, resp. výstavbu malých vodných elektrární,

7. V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie.

7.3. v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov,

podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní

7.3.1. vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifík jednotlivých subregiónov.

8. V oblasti hospodárstva.

8.2.6. podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka.

8.3.v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

8.3.2. podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,

8.3.6. podporovať extenzívne leso-pasienkarske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,

8.3.7. podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody

II. Verejnoprospešné stavby :

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. V oblasti dopravy:

1.3.1.3. pešie a cyklistické komunikácie pretínajúce štátnu hranicu turistické a pre prihraničný styk

d) Osturňa – Lapszanka, peší,bicykle,

2. V oblasti vodného hospodárstva:

2.4.5. výstavba skupinového vodovodu Osturňa – Veľká Franková – Malá Franková,

7. V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

7.1. stavby uvedené v Ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky, pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami, ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu,

9. V oblasti životného prostredia

9.1. stavby na ochranu pred prívalovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, priehradzky poldre a viacúčelové vodné nádrže,

2.4. Osobitné podmienky alebo obmedzenia rozvoja obce.

Rozvoj obce obmedzujú alebo limitujú ochranné pásma, vyplývajúce zo všeobecne platných predpisov, resp. miestnych požiadaviek:

- ochranné pásma cestných komunikácií,
- ochranné pásma vzdušných elektrovedení a transformovní,
- chranné pásma vodných zdrojov, prívodov vôd a vodárenských zariadení,
- ochranné pásma navrhovaného cintorína,
- hranica pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v Osturni.

2.5. Mapové podklady.

Pre vypracovanie územného plánu obce Osturňa boli Geodetického a kartografického ústavu Bratislava, získané nasledovné mapové podklady:

- základná mapa SR (ZM 10) v m 1:10 000, v rozsahu celého katastra obce
- základná mapa SR (ZM 50) v m 1:50 000, v rozsahu riešeného záujmového územia obce Osturňa (ťažiskového priestoru osídlenia - KÚRS 2001).

Z Katastrálneho úradu bol obstarávateľovi poskytnutý vektorový mapový podklad KN v rozsahu k.ú. obce, pôvodná parcelácia, hranice a kódy BPEJ, pre riešenie zastavaného územia obce. Podklad zastavaného územia obce bol vektorovo doplnený výškopisom.

3. Základná historická charakteristika obce a jeho katastrálneho územia.

Územie Zamaguria sa kolonizovalo najmä v 13. a v 14. storočí. V tejto dobe veľká časť jeho územia patrila rodom Berzeviczy a Görgey, ktorí tu zakladali obce prostredníctvom tzv. šoltýsov. Boli to ľudia, ktorým majiteľ príslušného, často z veľkej časti zalesneného územia vyčlenil istú ohraničenú časť a poveril ich, aby na túto časť územia zohnali ľudí, ktorí by ju osídlili, vyklčovali pôdu a postavili si dediny. Šoltýsi získavali ľudí bez ohľadu na ich národnosť alebo pôvod. Začiatkom 14. storočia vznikol hrad Nedeca, ktorý tiež dostal rozsiahle územie, podobne ako aj červenokláštorskí kartuziáni. Ku kolonizačnej vlne sa pridali aj krížovníci z Lendaku. Napriek tomu, rozsiahle územie ešte ostalo neosídlené, alebo niektoré osídlené obce sa z rôznych príčin vyľudnili, a tak pokračuje v 15. - 16. storočí osídľovanie a doosídľovanie niektorých oblastí novoprichádzajúcim rusínskym pastierskym obyvateľstvom, ktoré však sa tu usadilo na základe iného, tzv. valašského práva.

Nie je možné s vierohodnosťou určiť kto boli prví obyvatelia Osturne, pretože ich mená sa zachovali až z neskoršej doby. Podľa chotárnych názvov z polovice 19. storočia, ktoré sa obyčajne konzervatívne tradovali, to mohli byť Slováci z okolia, ale aj niektoré nemecké rodiny, ktoré v tej dobe boli na Spiši usadené, medzi nimi určite boli aj Rusíni a niekoľko rodín zo susedného Poľska. Bola to teda zmes etník a národností. Prevažovala zrejme národnosť rusínska, pretože kostol a fara boli od užhorodskej únie už gréckokatolícke.

Osturňa sa v písomnostiach prvýkrát vyskytuje v roku 1590 medzi obcami a osadami patriacimi Nedeckému hradu. Vtedy však nešlo ešte o obec, ale len o nejakú osadu, laz alebo kopanice či folvark. Jeho premena na obec súvisí s kolonizačnou činnosťou majiteľa hradu Nedeca Juraja Horvátha z Plavča (Palochay). Ten totiž v roku 1589 kúpil hrad Nedecu s majetkami, ktoré mu patrili. Povolal na územie Osturne kolonistov a valachov, ktorým príslušný šoltýs rozdelil územie na dlhé polia – zárubky, ktoré mali vyklčovať, premeniť čiastočne na ornú pôdu a obhospodarovať. Nešlo už teda o valašskú kolonizáciu, ale o kolonizáciu kopaničiarsku, pretože spočívala na kopaničiarskom práve. Pôda bola rozdelená na rovnaké diely, súbežne od hranice ku hranici chotára. Každý osadník si mohol postaviť dom iba na svojom zárubku (laze), a tak sa vyvinulo reťazové osídlenie. Pri dedení sa pôvodné zárubky (lazy) delili znova iba pozdĺžne, čím vznikla charakteristická a jedinečná štruktúra územia. Bola to najľudnatejšia obec Zamaguria s charakteristickou reťazovou formou zástavby a s átriovými hospodárskymi usadlosťami.

V rokoch 1919 – 1945 patrila Osturňa do okresu Spišská Stará Ves, ktorý patril medzi najzaostalejšie okresy nielen na Spiši, ale na celom Slovensku. Bola tu slabo rozvinutá hospodárska základňa, kultúra a školstvo. Na druhej strane prekrásna príroda lákala turistov najmä Čechov, ktorí začali navštevovať a objavovať túto malebnú časť severného Spiša. Po vzniku Československa si začali na Zamagurie uplatňovať nároky Poliaci. Aj Osturňa sa dostala do tzv. plebiscitného územia, v ktorom mal plebiscit rozhodnúť, či ostane v Československu alebo pripadne Poľsku. Po definitívnom rozhodnutí záležitosti v polovici roku 1920 ostala Osturňa v Československu, hoci susedné obce pripadli Poľsku. Tak sa hranica s Poľskom dostala k chotáru Osturne.

Podstatnú zmenu do tradičného a takmer archaického dedinského, rodinného ale i hospodárskeho života prinieslo zavedenie elektrického prúdu, dňa 15.8.1960. V roku 1979 uznesením vlády SSR bola obec, v rozsahu troch samostatných častí, vyhlásená za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry. Z tohto dôvodu bol v obci vyhlásený stavebný uzáver. Po masívnom odchode mladých ľudí z Osturne za lepším živobytím na začiatku 80-tych rokov a následkom zániku miestneho spoločenstva jednotne hospodáriacich roľníkov na začiatku 90-tych rokov, súkromné hospodárenie prudko klesalo na intenzite a význame, medziročne prudko narastali neobrobené pásy polí a koniec 20. storočia bol zároveň aj koncom poľnohospodárskej výroby. V rámci nového územného usporiadania, od roku 1996, obec patrí do okresu Kežmarok.

V súčasnosti je hospodárenie orientované na poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, začína sa uplatňovať rozvoj turizmu.

Obec z technickej infraštruktúry je napojená na elektrickú energiu primárnym 22 kV linky vedením č 406 a telekomunikačným diaľkovým káblom. Čiastočne je vybudovaný vodovod a nemá

vybudovanú verejnú kanalizáciu a plynovod.

Základná občianska vybavenosť je koncentrovaná v ťažiskovom území obce a na okrajových polohách. Plocha ihriska a cintorína je v centrálnej časti obce.

4. Záujmové územie obce a jeho širšie územné vzťahy a väzby.

4.1. Vymedzenie záujmového územia obce.

Obec Osturňa je najväčšou obcou na Zaniagurí. Jej kataster má rozlohu 4128 ha, čo tvorí 16,4 % celkovej rozlohy Zamaguria. Obec leží v prihraničnom území s Poľskou republikou. Susedí so slovenskými obcami Tatranská Javorina, Ždiar, Malá Franková a Veľká Franková, s poľskými obcami Kacwin, Nižné Lapsze, Vyšné Lapsze, Lapszanka, Repisko a Jurgow. Je to rázovitá obec s potomkami pôvodného rusínskeho obyvateľstva. Časť obce je pre svoju zachovanú drevenú architektúru vyhlásená za pamiatkovú rezerváciu. Obec leží v nadmorskej výške 640 - 840 mnm v severozápadnej časti pohoria Spišská Magura. V južnej časti katastra dosahujú hrebene Magury okolo 1200 m.n.m.

Z administratívno - správneho hľadiska je obec súčasťou územia okresu Kežmarok a Prešovského samosprávneho kraja. Z pozície medziregionálneho zoskupenia je súčasťou subregiónu Tatry -Pieniny a v rámci medzinárodnej cezhraničnej pozície leží v území Euroregiónu Tatry.

Východiskom navrhovaného riešenia je geomorfologický charakter západomagurského krajinného celku s jeho prírodnými danosťami a jeho hospodárskym, sídelným a kultúrnym potenciálom. Zámerne retardované hospodársko – výrobné využívanie tohto potenciálu je kumulované s navrhovaným dynamickejším využívaním hodnôt územia pre rekreáciu a cestovný ruch, k čomu územie má vzhľadom k svojim charakteristickým prírodným danostiam, podstatne vyššie predpoklady, než to umožňuje súčasná exploatácia.

Koncepcia navrhovaného urbanistického riešenia širšieho krajinného priestoru vychádza zo zásad optimálnej funkčnej koexistencie hlavných funkcií územia (rekreácia, osídlenie, výroba) v chránenom prírodnom prostredí pri zohľadnení nárokov obyvateľstva i návštevníkov.

V navrhovanom riešení sa uplatňuje dôsledná funkčná diferenciácia jednotlivých priestorov podľa nárokov ich využívania so stanovením optimálnych mier koncentrácie a kumulácie funkcií.

Z hľadísk rekreačného využitia pripadá primárna úloha sídlam Jezersko a Malá Franková, ktoré v prepojení so Ždiarskou oblasťou poskytujú ťažiskové možnosti rekreačného využitia terénnych daností najmä v zimnom období v širokej škále foriem. V priestore Veľkej Frankovej sa predpokladá vybudovanie rekreačnej vybavenosti vyššieho typu pre celú aglomeráciu sídiel Osturňa, Malá a Veľká Franková – vzhľadom k jej centrálnej doprave, výhodne prístupnej polohe. Konfigurácia severného svahu nad západnou časťou obce zároveň poskytuje predpoklady pre dobré rekreačné a cvičné lyžovanie v priamom napojení na areál vybavenosti a ubytovacích zariadení cestovného ruchu.

Špecifické, nie však menej významné postavenie má v riešenom krajinnom priestore obec Osturňa. Charakter sídla s doposiaľ jestvujúcou výraznou prevahou zachovaných historicky cenných a pamiatkovo chránených objektov ľudovej architektúry, vo výnimočne kvalitnom krajinnom prostredí ho predurčuje pre menej exponované, extenzívne rekreačné využívanie, čomu najlepšie zodpovedajú formy rodinnej chalupárskej rekreácie, doplnenej úmerným počtom navrhovaných rekreačných atraktivít.

Pre letný turistický rozptyl sa v riešenom krajinnom celku navrhuje široká, avšak z hľadiska nárokov na ochranu prírodných hodnôt optimalizovaná škála značkovaných turistických chodníkov po atraktívnych výhliadkových trasách, ktoré dávajú možnosti spoznania esteticko – krajinárskych hodnôt okolitej krajiny. V zimnom období môžu chodníky slúžiť i pre lyžiarov – turistov.

Vo všetkých sídla západomagurského krajinného celku sa pritom predpokladá i redukované zachovanie pôvodnej sídelno-hospodárskej funkcie, zamerané najmä na využívanie

hospodárskeho potenciálu priestoru a služby pre rekreáciu a cestovný ruch. Vzhľadom k historicky vyvinivšiemu sa rozsahu sídla z tohto hľadiska najdôležitejšia úloha pripadá Osturni.

4.2. Sídelná a krajinná štruktúra a rozhodujúce zariadenia dopravy a verejného technického vybavenia v záujmovom území obce.

Chotár Osturne je pomerne veľký, krajinné prostredie členité a rozmanité, preto aj prírodné prostredie z hľadiska krajinotvorného ako aj biologického je veľmi hodnotné. Na sever od obce sa dvíha strmá terénna stena vytvárajúca akúsi náhornú plošinu, ktorá sa zvažuje do Poľska. Najzápadnejšia lokalita obce sa nachádza v kotline uzatvárajúcej údolie Osturnianskeho potoka. Jej názov „Getsemanská záhrada“ plne vystihuje mimoriadne prírodno-estetické kvality tohto mikrorajónu. Tu vznikla takmer dokonalá harmónia medzi osídlením a samotnou okolitou prírodou. Južná strana údolia Osturnianskeho potoka má viac-menej jednotný charakter krajiny prerušený iba vyústením doliny potoka Bystrá približne v strede obce. Samotná obec je rozložená v doline Osturnianskeho potoka. Je dlhá takmer 9 km a široká 1-3 km.

Sídelná štruktúra vymedzeného záujmového územia obce je koncipovaná prevažne ako lineárne zoskupenie sídiel okolo ciest III. triedy v podhorskom prostredí.

Prevažujúca väčšina obcí v záujmových území Osturňa má obytných charakter s doplňujúcimi funkciami poľnohospodárskej výroby a výrobných služieb.

Najdôležitejšími urbanistickými osami v záujmovom území sú nadregionálne a medzištátne významné trasy ciest I/67 (Poprad - Tatranská Javorina – Poľsko) a cesta II/542 (Spišská Belá – Spišská Stará Ves – Lysá n. Dunajcom – Poľsko) na ktorú je napojená obec Osturňa.

V súčasnej krajinnej štruktúry a využívania vymedzeného riešeného územia je v katastrálnom území obce Osturňa výrazný podiel krajinných prvkov s vysokou ekologickou stabilitou. Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia sú najvýznamnejšie lesné porasty zaberajúce viac ako polovicu plochy vymedzeného územia (58,3 %). Súčasne, časť evidovaných trávnych porastov je porastená náletovými drevinami o rôznej hustote, pokryvnosti a veku.

Z hľadiska rozmiestnenia krajinných prvkov môžeme hovoriť len o ich čiastočne nerovnomernom rozložení. V údolnej časti vodného toku Osturnianskeho potoka a v severnej časti katastrálneho územia obce prevláda poľnohospodárska krajina s výraznou prevahou plôch TTP. Na severnom, západnom, čiastočne juhovýchodnom okraji k.ú., ale najmä v celej centrálnej a južnej časti tohto katastrálneho územia dominuje lesná alebo lesnolúčna mozaikovitá prírodná krajina.

Krajinná štruktúra vďaka svojej rozmanitosti je vizuálne veľmi atraktívna, čo umocňujú aj rozsiahle plochy historických krajinných štruktúr - terasových políčok a súbory úzkopásových polí okolo sídla.

Významnejšími rekreačnými lokalitami v okolí záujmového územia obce sú Vysoké Tatry (Ždiar – 44 km, cyklistická trasa 11 km) a Pieniny (Červený Kláštor – 22 km).

Obce v záujmovom území sú zásobované elektrickou energiou 22kV distribučným vedením č.406 z elektrorozvodne 110/22 kV pri Kežmarku. Obec má čiastočne vybudovaný verejný vodovod a nemá verejnú kanalizáciu.

5. Geografický opis riešeného územia – prírodné podmienky, geomorfológia, klimatológia, hydrológia.

5.1. Charakteristika prírodných pomerov.

Rozmanitosť územia z výraznou dynamikou reliéfu podmieňujú abiotické a biotické faktory, ktoré sú popísané nižšie. Opis je len stručný, pre potreby dokumentácie sú zvýraznené limitujúce faktory.

5.2. Geológia.

V území sú v absolútnej prevahe striedajúce sa tenké a stredne hrubé vrstvy pieskovcov a kalovcov, v alúviách Osturnianského potoka a jeho prítokov fluviálne sedimenty a nadložie je miestami tvorené svahovými sedimentmi, kamenito-hlinitého charakteru.

Pieskovce s doskovou odlučnosťou predstavujú súčasne významný prírodný zdroj stavebného materiálu, ako v minulosti, tak v súčasnosti, pričom je vo zvýšenej miere potrebné brať do úvahy nenarušenie krajinného rázu a iných prírodných zdrojov.

V území prebiehali a prebiehajú časté, veľmi intenzívne procesy svahovej deformácie. Rozsiahlejšie deformácie svahov spôsobené sústavou kryhových zosuvov sa zachytili na južnom a J-Z okraji Osturne. Zosuvy boli spôsobené hlbokou šmykovou plochou podkovovitého tvaru, kde hrubolavicovité pieskovce sa po ílovcovo-bridlicovom podloží posúvali po svahu. *Zosuvy súčasne predstavujú jedno z obmedzení pri výstavbe infraštruktúry, pretože vyžadujú podrobný inžiniersko geologický prieskum pri jej príprave.*

5.3. Geomorfológia.

Z geomorfologického hľadiska začleňujeme kataster obce Osturňa do provincie Západných Karpát, subprovincie Vonkajších Západných Karpát, oblasti Podhoľno-magurskej, celku Spišskej Magury, podcelku Repiska a časti Osturnianskej brázdy.

Z hľadiska vertikálnej členitosti reliéfu môžeme katastrálne územie charakterizovať ako stredne členenú vrchovinu, miestami podvrchovinu, ktorá prechádza do silne členenej hornatiny. Takéto členenie predstavuje pohľadovo veľmi atraktívny reliéf pre aktivity turizmu.

5.4. Klimatológia.

Obec Osturňa sa nachádza z časti v mierne teplej oblasti s mierne vlhkým údolným okrskom (doliny do nadmorskej výšky 800m) a prevažne v chladnej vlhšej oblasti vo vyšších polohách. Klimatické pomery predurčujú celoročnú využiteľnosť katastra z pohľadu najmä športovo - rekreačných aktivít, súčasne však predstavujú podstatne zvýšené náklady na vykurovanie v dlhom zimnom období.

5.4.1. Teplotné pomery.

Najteplejším mesiacom v roku je júl s 13,6°C a najchladnejším je január s priemernou ročnou teplotou -5,6°C. Priemerná ročná teplota je 5,2°C. Širšie vegetačné obdobie v Osturni trvá 185 dní, klimatická zima 95 dní a klimatické leto 40 dní. V katastri sa často vyskytujú teplotné inverzie, ktoré sú spôsobené členitým reliéfom. Najčastejšie sa vyskytujú v mesiaci január a najmenej v júni.

5.4.2. Zrážkové pomery.

Pre obec Osturňa je typický kontinentálny typ zrážkového režimu, avšak denný úhrn zrážok môže niekedy dosahovať vysoké hodnoty, čo vedie k rozvodneniu potokov a následne k povodniam. Priemerný ročný úhrn zrážok predstavuje 862 mm. Zimné minimum zrážok vykazuje mesiac december, na zrážky najbohatší je júl – 134 mm.

5.4.3. Oblačnosť.

Priemerná oblačnosť v Osturni dosahuje maximum v júni, minimum v októbri. Zamračených dní býva okolo 140 v roku, počet jasných dní dosahuje 30-40. Ročný úhrn slnečného svitu je okolo 1900 hodín, pričom najviac ho pripadá na august a najmenej na december.

5.4.4. Veternosť.

V riešenom území prevládajú v zimných a letných mesiacoch západné vetry, v jarných severné a severovýchodné, v prvej časti jesene juhozápadné, v druhej juhovýchodné.

5.5. Hydrológia.

Vodné toky katastra obce Osturňa patria do povodia rieky Dunajec, ktorá sa vlieva do poľskej rieky Visla a tá do Baltského mora.

Osturnianskou brázdou preteká Osturnianský potok, ktorý je tretím najväčším prítokom Dunajca. Jeho známejšími miestnymi prítokmi sú Podlapšianka, Kobylianka, Harabinská, Bystrá, Kremeniak a Krulovský potok. Osturnianský potok priberá v susednom katastri obce Veľká Franková pravostranný prítok Frankovský potok. Plocha povodia Osturnianského potoka je 43,55 km^2, s Frankovským 61 km^2. Najväčšie priemerné mesačné prietoky Osturnianského potoka sú v mesiaci apríl. Priemerný ročný prietok je 0,706 $m^{3/s}$. *Výrazná je abrázia brehov, ktorá predstavuje rizikový a limitujúci faktor*.

Vo flyšovom pásme prevládajú slabo priepustné alebo nepriepustné horniny, preto v obci nie sú väčšie zásoby podzemnej vody. Výdatnosť miestnych prameňov je všeobecne nízka. Z hľadiska chemického zloženia nie sú veľmi mineralizované, sú stredne tvrdé, slabo alkalické – tzv. kalciovo-bikarbonátový typ.

Jazerá, nachádzajúce sa v k. ú. Osturňa, vznikli prirodzenými kryhovými zosuvmi, ktoré znemožnili odtok vody. Veľké osturnianske jazero sa nachádza v severnej časti katastra, v nadmorskej výške 815 m.n.m. a predstavuje čiastočne zazemnenú plytkú preliačinu o rozlohe 0,25 ha s povrchovým prítokom a odtokom. Jazero Jazierko sa nachádza v nadmorskej výške asi 900 m asi 1 km od Veľkého osturnianskeho jazera v tesnej blízkosti štátnej hranice.

Malé jazerá sa nachádzajú v nadmorskej výške 885 m.n.m. západne od Veľkého osturnianskeho jazera. Tvoria ho 2 depresie oddelené vyvýšeninou. Plocha jazera je 0,40 ha.

Južne od obce po ľavej strane doliny Krulovského potoka, v nadmorskej výške 875m., sa nachádza jazero zvané Jazero. Plocha jazera je 0,64 ha.

Z pohľadu potenciálu predstavujú vodné toky pstruhové vody pre rekreačný rybolov a jazerá turistickú atraktivitu. *Negatívom a limitom je absencia zodpovedajúceho čistenia odpadových vôd a tým ohrozenia ako povrchových tak prípotočných vodných zdrojov – studní. Súčasne z dôvodu nižšej a kolísavej výdatnosti obecných vodných zdrojov pre obecný vodovod je potrebné dimenzovať viacero nezávislých zdrojov, aj pre zvýšenie potreby v prípade rozvoja cestovného ruchu.*

5.6. Pedológia.

Najväčšie plošné zastúpenie pôdnych typov z poľnohospodárskej pôdy majú kambizeme typické a kambizeme pseudoglejové, miestami aj kambizeme typické – kyslé, rendziny typické a fluvizeme. Z pôdnych druhov prevládajú v území hlinité pôdy, miestami ílovito-hlinité, piesočnato-hlinité pôdy a ojedinele sa vyskytujú aj íly a ílovité pôdy.

Z hľadiska obsahu skeletu sú v prevahe stredne skeletovité až silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m v rozsahu 25 – 50 %). V území sa nachádzajú v prevahe plytké a stredne hlboké pôdy.

Poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú prevažne na výrazných (12-17°), príkrych (17-25°) a stredných svahoch (7-12°).

Na základe uvedených pôdno-ekologických charakteristík sú v danom území vyčlenené typologicko-produkčné kategórie. Najväčšiu rozlohu tvorí kategória trávne porasty, kde subtyp T3

(málo produkčné trvalé trávne porasty) tvorí 72 % z poľnohospodárskej pôdy. Subtyp T1 (produkčné trvalé trávne porasty) tvorí 12 % a T2 (menej produkčné trvalé trávne porasty) 9 %. Typ striedavé polia, OT3 – málo produkčné polia a produkčné trvalé trávne porasty, len na na 1 % poľnohospodárskej pôdy. Kategória typu N (nevhodné pre poľnohospodársku výrobu) tvorí 6 % z poľnohospodárskej pôdy.

Výrazným limitom pre využívanie a dôvodom pre šetrné nakladanie s pôdnym fondom je výrazná náchylnosť územia na eróziu. Táto skutočnosť v poslednom období sa dotýka aj lesnej pôdy a šetrných metód ťažby dreva.

Pretože produkčný potenciál poľnohospodárskej pôdy je veľmi nízky a málo konkurencieschopný, je potrebné využívať skôr extenzívne – nízkonákladové metódy chovu hospodárskych, ako aj kvalitné neznečistené prostredie na produkciu bioproduktov ekologického poľnohospodárstva, liečivých rastlín, produkciu miestnych špecialít a pod. za využívania agroenvironmentálnych opatrení.

5.7. Biota.

Biotické podmienky územia sú charakterizované vysokou biodiverzitou a výskytom chránených a ohrozených druhov v mozaikovitej krajinnej štruktúre. Prírodné hodnoty územia sú vyjadrené aj zaradením riešeného územia do ochranného pásma PIENAP.

5.7.1. Potenciálna prirodzená vegetácia.

Potenciálna vegetácia predstavuje takú vegetáciu, ktorá by sa v zmysle prirodzeného potenciálu územia vyvinula bez zásahu človeka. Používa sa ako porovnávací etalón s reálnou vegetáciou na zisťovanie stupňa premenenosti územia, antropogénnych zásahov a celkovej antropizácie až synantropizácie územia, v ÚPD sa používa sa pre návrh ekologickej vhodnosti pri výsadbe zelene, v poľnohospodárstve pri plánovaní hospodárenia v lesoch. Výskyt potenciálnej vegetácie (Atlas krajiny SR,2002) v k.ú. obce Osturňa:

Fm – Bukové kyslomilné lesy horské
Al - Lužné lesy podhorské a horské
F, A – Bukové a jedľové lesy kvetnaté
PA – Jedľové a jedľovo-smrekové lesy
P – Smrekové lesy čučoriedkové

Ako vyplýva z porovnania, okrem historických odlesnení pôvodne lesnej krajiny na poľnohospodárske a sídelné časti katastra, je stupeň prirodzenosti spoločenstiev pomerne vysoký.

5.7.2. Reálna vegetácia a biotopy.

Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry a využívania katastrálneho územia obce Osturňa je špecifikom tohto územia výrazný podiel hodnotných biotopov z hľadiska pôvodnosti, čo je znakom prevažne prírodnej až poloprírodnej krajiny.

Ako biotopy sú najvýznamnejšie lesné porasty a lúčne biotopy s cenným floristickým zložením. Celkovo prevláda lesná krajina alebo mozaikovitá krajina s rovnomerným zastúpením trvalých trávnych porastov v polohách okolo obce a na severe aj na platách. Negatívom sú rozsiahle plochy náletov na bývalých trávnych porastoch. V k.ú. sa nachádzajú všetky typy a formácie nelesnej drevinovej vegetácie (NDV), čo predstavuje jednak unikátne krajinárke prvky a scenérie a súčasne celé spektrum prechodných biotopov s výnimočným druhovým bohatstvom.

5.7.3. Lesná vegetácia.

Klimatické, horninovo-substrátové a reliéfne podmienky podmienili výskyt najmä ihličnatých a miestami zmiešaných lesných spoločenstiev, nachádzajú sa tu biotopy zahrnuté v mapovaní európskych a národných biotopov. Lesné biotopy predstavujú reprodukčný, potravný a migračný priestor významnej populácie veľkých šeliem v rozsiahlych ihličnatých lesoch a ekotonovom pásme. Ďalšou významnou skupinou sú vtáky, najmä dravce a sovy ako aj veľké kurovité, pričom kataster sa nachádza na hranici významného vtáčieho územia Tatry. Lesné porasty a prechodné

zóny s NDV sú biotopom párnokopytníkov a rôznych druhov hlodavcov.

5.7.4. Nelesná drevinová vegetácia.

Členená na skupinovú a líniovú NDV zaberá plošne rozsiahle územie. Obsahuje najmä krovinné poschodie v prepojení so stromovým. Línie sú zastúpené jelšovo- vŕbovými a osikovými porastmi, vinú sa pozdĺž početných vodných tokov. Mozaikové štruktúry, kombinácie lúčnych a porastených plôch, sú porastené najmä ihličnatými drevinami, kde dominuje smrek a smrekovec, z listnatých drevín sa nachádzajú breza, vŕba rakyta a javor, jaseň, z krovín najmä ruža sp.

Na medziach terasovitých políčok, ktoré sa nachádzajú vo vybranom segmente sme identifikovali tieto dreviny a kroviny: borievka obyčajná, jarabina vtáčia, trnka obyčajná, slivka domáca, ruža šípová, smrekovec opadavý, jabloň planá, buk lesný, javor horský, smrek obyčajný, jaseň štíhly, vŕba rakyta, vŕba krehká, baza čierna, ostružina malina.

V interakcii rozsiahlejších lesných komplexov v severnej, centrálnej a južnej časti katastrálneho územia obce predstavujú dôležitý priestor migračných osí pre faunu ako úkrytové a potravné biotopy. V ekotonových pásmach sa vyskytujú najmä menšie mäsožravce, ktoré rozširujú svoj potravný biotop smerom na trávne porasty a bylinné spoločenstvá. Špecifickou formou náletov sú zarastajúce terasové polia a kosienky historických krajinných štruktúr, ktoré vytvárajú charakteristické plochy zložené z vertikálne členených línií. Najrozsiahlejšiu plochu NDV zaberajú práve nálety na bývalej poľnohospodárskej pôde.

5.7.5. Trvalé trávne porasty (lúky a pasienky).

Prevažne sa vyskytujú mozaikové štruktúry lúk a NDV. V severnej a centrálnej časti prebieha na pôvodných lúkach – kosienkoch a pasienkoch výrazný sukcesný proces, čo má za následok zvýšený podiel NDV. Miestami sa na TTP vyskytujú prameniská a vývery –podmáčané trávne porasty s prameniskovou vlhkomilnou vegetáciou trávnych a vysokobylinných spoločenstiev. Medzi najrozšírenejšie biotopy patria spoločenstvá Arhenaterion Polygalo – Cynosurenion a Lolio – Cynosurenion. Biotop trávinno bylinných spoločenstiev je veľmi pestrý, zastúpenie jednotlivých druhov fauny je viazané najmä na hydrické pomery jednotlivých stanovíšť, pričom významnými skupinami sú najmä obojživelníky, a hlodavce, ktoré súčasne predstavujú potravný biotop pre dravce. Pretože nie je reálne obhospodarovať pôvodnú výmeru trávnych porastov, boli vyčlenené plochy , ktoré úzko súvisia s ochranným pásmom PRĽA a ktoré považujeme za dôležité zachovať v pôvodnej štruktúre pomocou agroenvironmentálnych opatrení.

5.7.6. Segetálna vegetácia na ornej pôde.

Orná pôda zaberá v súhrnnom vyjadrení plošne malé územie v nadväznosti na záhrady zastavaného územia a je výlučne charakteru roztrúsených úzkopásových polí. Práve na takto vymedzených plochách je sústredený výskyt segetálnej vegetácie, pričom, vzhľadom na charakter obhospodarovania, ide len o minimálny výskyt. Ako biotop predstavuje segetálna vegetácia potravný biotop spevavcov a hlodavcov vo väzbe na úzkopásové polia a záhrady okolo zastavaného územia. Vzhľadom na historický vývoj územia, aj trávne porasty na bývalých striedavých poliach sú poloprírodného charakteru. Inváz ne druhy sa v riešenom území nevyskytujú. Veľkobloková orná pôda sa v území nenachádza.

5.7.7. Ruderálna vegetácia.

Vyskytuje sa na neobhospodarovaných antropogénne ovplyvnených pôdach, najmä okolo intravilánu a pozdĺž vodných tokov ako pionierske spoločenstvá na odhalenom (abráziou, eróziou) substráte. Zoozložka je z hľadiska zloženia okolitej krajiny a menšieho rozsahu len málo antropogenizovaná.

5.7.8. Vodné plochy a mokradné biotopy.

Z vodných tokov odvodňujúcich územie, ktoré slúžia ako hydrické biotopy je navýznamnejší Osturniansky potok a Bystrá, Kremeniak, ako aj ostatné významnejšie ľavostranné i pravostranné prítoky, ktoré boli kategorizované ako biokoridory. Vysokou biodiverzitou sa

vyznačujú vodné plochy Veľkého osturnianskeho jazera, Malých osturnianskych jazier. I keď sú silne porastené úplným sukcesným radom vlhkomilnej, mokradnej a močiarnej vegetácie, predstavujú jedny z najvýznamnejších, síce maloplošných, ale unikátnych biotopov. Predstavujú významné biotopy malakofauny, rovnokrídlovcov – najmä vážok a obojživelníkov.

5.7.9. Zastavané územia a ostatné plochy.

Súčasnú krajinnú štruktúru dopĺňa zastavané územie situované na severe centrálnej časti katastrálneho územia. Biotop sídla je málo premenený, je v dostatočnom kontakte s prírodnými prvkami, zastavané plochy nie sú súvislé, s malými spevnenými plochami a dostatkom sídelnej zelene, aj keď prevažne úžitkovými druhmi v pridružených záhradách. V obci ako takej však absentuje podiel verejnej sídelnej zelene. So špecifickými druhmi, prispôsobenými dopadom ľudských aktivít predstavujú nekonfliktný a málo rozsiahly biotop.

5.8. Fauna.

Podľa živočíšnej regionalizácie Slovenska (Čepelák, 1980) sa riešené územie nachádza v oblasti Západné Karpaty, vonkajšom obvode a beskydskom okrsku východnom. Zoogeografická oblasť ihličnatých lesov má stabilizované zloženie živočíšnej zložky, sú tu evidované výskyty populácií endemických, reliktných a glaciálnych reliktov a významných, chránených a ohrozených druhov fauny - medveď, vlk, rys, mačka divá, bobor, vydra, sova dlhochvostá, hlucháň, jariabok, užovka fŕkaná, mlok horský a karpatský, z bezstavovcov najmä špecifické druhy mäkkýšov .

Z hľadiska možností poľovníckeho využitia nachádza sa tu poľovná oblasť pre jeleniu zver s výskytom jelenej a diviačej zveri.

Celková biodiverzita a populácie živočíšnych druhov sú úzko zviazané s ich biotopmi a nízkym stupňom antropogénnej premenenosti biotopov, resp. malou záťažou stresovými faktormi.

Významnejšie skupiny fauny sú popísané vyššie, v rámci biotopov, viazaných na jednotlivé formácie reálnej vegetácie.

5.8.1. Súčasná krajinná štruktúra.

Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry a využívania vymedzeného riešeného územia je v katastrálnom území obce Osturňa *výrazný podiel krajinných prvkov s vysokou ekologickou stabilitou***.** Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia sú najvýznamnejšie lesné porasty zaberajúce viac ako polovicu plochy vymedzeného územia (58,3 %). Súčasne, časť evidovaných trávnych porastov je porastená náletovými drevinami o rôznej hustote, pokryvnosti a veku.

Z hľadiska rozmiestnenia krajinných prvkov môžeme hovoriť len o ich čiastočne nerovnomernom rozložení. V údolnej časti vodného toku Osturnianskeho potoka a v severnej časti katastrálneho územia obce prevláda poľnohospodárska krajina s výraznou prevahou plôch TTP. Na severnom, západnom, čiastočne juhovýchodnom okraji k.ú., ale najmä v celej centrálnej a južnej časti tohto katastrálneho územia dominuje lesná alebo lesno-lúčna mozaikovitá prírodná krajina.

Krajinná štruktúra vďaka svojej rozmanitosti je vizuálne veľmi atraktívna, čo umocňujú aj rozsiahle plochy historických krajinných štruktúr – terasových políčok a súbory úzkopásových polí okolo sídla.

5.8.2. Lesné porasty.

Lesné porasty zaberajú podľa štatistík 2405 ha, čo je z celkovej rozlohy katastrálneho územia obce (4124 ha) 58,3 %. Klimatické, horninovo-substrátové a reliéfne podmienky podmienili výskyt najmä ihličnatých lesov s prevahou smreka. Vyskytujú sa aj ďalšie dreviny ako buk lesný, hrab obyčajný, druhy rodu borovice a smrekovca, miestami jarabiny. V tomto prostredí sa stretávame s horským smrekovým lesom, v nižších polohách s bukovým vegetačným stupňom. Tieto lesné porasty majú vysoký ekologický význam a sú významným stabilizačným prvkom v krajine.

5.8.3. Nelesná drevinová vegetácia.

Vplyvom čoraz extenzívnejšieho využívania poľnohospodárskej pôdy dochádza v prechodnom pásme medzi lesnými a trvalými trávnymi porastami a na bývalých rozľahlých vrcholových pasienkoch k postupnému zarastaniu náletovými drevinami – najmä smrekom a smrekovcom s výskytom všetkých vekových kategórií. Z listnatých drevín breza, vŕba rakyta a javor, jaseň, z krovín najmä ruža sp.

Miestami sa nachádza skupinová nelesná drevinná vegetácia (NDV) krovitého a krovito-stromového charakteru, ktorá vytvára s trvalými trávnymi porastmi (TTP) mozaikovú štruktúru TTP a NDV predovšetkým v severnej a centrálnej časti katastrálneho územia.

Líniová, zastúpená jelšovo – vŕbovými a topoľovo - osikovými porastmi sa vinie najmä pozdĺž vodného toku Osturniansky potok a jeho prítokov a dopĺňa mozaikové štruktúry v okolí, najmä v interakcii rozsiahlejších lesných komplexov v severnej, centrálnej a južnej časti katastrálneho územia obce. Ďalším dôležitým prvkom v krajine je líniová nelesná drevinná vegetácia v území determinovaná lokalizáciou eróznych rýh. Nelesná drevinová vegetácia skupinová spevňuje výmoľové a erózne úvaly, ryhy na nezalesnených svahoch – má protieróznu a spevňujúcu funkciu, podobne ako mozaikovité štruktúry NDV a TP (lúk).

Sprievodná vegetácia vodných tokov (brehové porasty) je dôležitým interakčným prvkom z hľadiska migrácie a podporným prvkom pri spevňovaní strmších brehov. Pozitívne prispieva k ekologickej stabilite krajiny prostredníctvom ekologických a environmentálnych funkcií. Tiahne sa najmä pozdĺž potoka Kremeniak, ale aj pozdĺž niektorých prítokov.

5.8.4. Trvalé trávne porasty(lúky a pasienky).

V krajinnej štruktúre majú dôležité postavenie trvalé trávne porasty, kosné lúky a pasienky či už s podielom alebo bez podielu NDV. S lúčnymi spoločenstvami prevažne charakteru horských sviežich lúk a pasienkov, menej mezofilných až suchých trávnych porastov na južne exponovaných polohách sa stretávame predovšetkým v celej centrálnej a severnej časti katastrálneho územia. *Trvalé trávne porasty súhrnne zaberajú plochu 1334 ha, čo je 32,3 % z celkovej rozlohy tohto katastrálneho územia.*

5.8.5. Orná pôda, záhrady, ovocné sady.

Orná pôda zaberá v súhrnom vyjadrení plošne minimálne územie (2,5 %). Veľkobloková orná pôda sa v k.ú. nenachádza, dominantná je koncentrovaná do roztrúsenej, maloblokovej ornej pôdy charakteru úzkopásových políčok okolo zastavaného územia obce. *Záhrady zaberajú plošne 115 ha (2,8* %) v priamom zázemí zastavaného územia obce. Tie tvoria významný prvok z hľadiska sídelnej zelene.

5.8.6. Vodné plochy.

Z vodných tokov odvodňujúcich územie, ktoré slúžia ako hydrické biotopy je významnejší Osturniansky potok, z jeho pravostranných prítokov Bystrá, Kremeniak, Krulovský potok i ostatné pravostranné a ľavostranné prítoky. Významné sú aj tzv. jazerá Veľké a Malé Jazero, charakteru mokradí s časťou otvorenej vodnej hladiny. *Celkovo zaberajú vodné plochy 1 % z rozlohy katastrálneho územia obce.*

5.8.7. Zastavané územia a ostatné plochy.

Zastavané územie obce tvorí 51 ha (1,2 %), pričom je situované na severe centrálnej časti katastrálneho územia.

6. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.

Malé sídla predstavujú špecifický spôsob ľudského priestorového spolužitia, v ktorom je vysoký stupeň neanonymného sociálneho prostredia, sociálny priestor je priehľadný a umožňuje súžitie susedského charakteru. Silne sú pociťované spoločné verejné potreby a záujmy, väčšia odkázanosť na seba, väčšia potreba kooperácie, ale aj väčšia dôvera, sociálna kontrola a pocit bezpečnosti, priaznivé podmienky na vytvorenie sídelnej komunity, sídelnej identity a lokálneho patriotizmu. Rodáci majú zvláštny citový vzťah k týmto sídlam. Tí, ktorí ich opustili, radi sa vracajú, stali sa súčasťou intergeneračnej historickej pamäti

6.1. Retrospektívny demografický vývoj obce.

Údaje o obyvateľstve a o jeho sociálno-ekonomickej štruktúre a aktivite sú analyzované najmä na základe výsledkov, získaných v celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov ku dňu 26. mája 2001 za obec Osturňa zo Štatistického úradu SR.

Prognóza demografického vývoja je sporná. V súčasnosti prevláda negatívny trend – počet obyvateľov obce klesá a priemerný vek sa zvyšuje, čím sa situácia v obci a možnosť zachovania PRĽA dostáva do alarmujúceho vzťahu. Z hľadiska ďalšieho rozvoja je potrebné vytvoriť podmienky vo väzbe na rozvoj turistického ruchu s rozvojom občianskej a rekreačnej vybavenosti a budovaním chalúp a chát so zachovaním pôvodného architektonického stvárnenia objektov.

Podľa výsledkov jednotlivých cenzov, pokiaľ je štatisticky sledovaný, bol dlhodobý vývoj počtu obyvateľov obce nasledovný:

rok cenzu	počet obyvateľov Osturňa	medzicenzový nárast/pokles	
		absolútne	relatívne
1869	1 701		
1900	1 845	144	108,47%
1930	1 348	-497	73,06%
1961	1 335	-13	99,04%
1970	1 244	-91	93,18%
1991	504	-740	40,51%
2001	398	-106	78,97%
2006	378	-20	94,97%
2008	352	-26	93,12%

V dejinách obce bolo stále klesajúce obdobie, no medzi r.1970 – 1991 sa znížil veľmi rast obyvateľov o 740 osôb (60%).

6.2. Obyvateľstvo.

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov obce bol podľa výsledkov cenzu v roku 2001 nasledovný :

Základnú štruktúru obyvateľstva v sídle vyjadrujú nasledujúce tabuľky 1-5:

stav k sčítaniu 2001 tab.:1/01

Základná štruktúra obyvateľstva	spolu	muži	ženy	ženy v % z 823	spolu v % z 823
trvale bývajúci obyvatelia	**398**	208	190	47,7	100,0
prítomný obyvatelia	**338**	173	165	41,5	84,9

Bývajúce prítomné obyvateľstvo 337

Dočasne neprítomné obyvateľstvo 61 Dočasne prítomné obyvateľstvo 1

stav k sčítaniu 2001 tab. 2/01

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	spolu	slovenská	česká	polská	iná
bývajúce obyvateľstvo	**398**	370	4	2	22
podiel obyvateľov v %	**100,0**	93,0	1,0	0,5	5,5

stav k sčítaniu 2001 tab. 3/01

Štruktúra obyv. podľa náboženského vyznania	spolu	rímsko-katolícka	grécko-katolícka	pravoslávna	iné a nezistené
bývajúce obyvateľstvo	**398**	35	336	2	25
podiel obyvateľov v %	**93,7**	8,8	84,4	0,5	3,0

stav k sčítaniu 2001 tab. 4/01

Štruktúra obyvateľstva podľa veku	spolu	muži 0 - 14	ženy 0 - 14	muži produkt.	ženy produkt.	muži poprodukt.	ženy poprodukt.
bývajúce obyvateľstvo	**398**	22	30	144	65	41	92
podiel podľa veku v %	**100**	5,5	7,5	36,2	16,3	10,3	23,2

Počet obyvateľov od 0-14 rokov 55 poproduktívnych 133

Index stárnutia populácie: $I = \frac{0 - 14 \text{ roč.}}{\text{poproduktívny}} = \frac{55}{133} = 0,376$

Hodnoty indexu: nad 3,00 veľmi progresívna populácia
2,01 – 3,00 progresívna
1,20 – 2,00 stagnujúca
do 1,20 regresívna

Priemerný štatistický vek trvalo bývajúcich obyvateľov Osturňa pri sčítaní v r. 2001 bol 43,8 rokov. Pritom bol priemerný vek mužov 40,4 rokov a priemerný vek žien 47,5 roku.

V porovnaní s celoštátnymi údajmi má Osturňa veľmi zlú vekovú štruktúru, keď je detská zložka populácie a počet obyvateľov v produktívnom veku je pod celoštátnym štatistickým priemerom. Takejto vekovej štruktúre zodpovedá aj súčasný trend vývoja počtu obyvateľov prirodzenou menou (bez zohľadnenia migrácie). Tieto údaje zároveň indikujú ešte nepriaznivé demografické predpoklady pre možný výhľadový pokles počtu obyvateľov obce.

6.2.1. Demografická prognóza.

Slabnúci ľudský kapitál. Syndróm starnutia populácie rýchlo pokračuje so všetkými sprievodnými znakmi (vysoký podiel dôchodcov, chorobnosti, znížená priestorová mobilita), ktoré oslabujú účasť na riešení vecí verejných a problémov týchto komunít (občiansku participáciu). Pre nedostatok primeraných pracovných príležitostí v takýchto sídlach a spravidla aj v ich okolí, pokračuje aj rezidenčná emigrácia za prácou. V rámci revitalizácie týchto sídel treba vynaložiť veľké úsilie na stabilizáciu ľudského kapitálu so snahami vytvárať postupne podmienky na jeho revitalizáciu.

Vývoj počtu obyvateľov treba predpokladať podľa:

- súčasný nízky podiel obyvateľov v predproduktívnom veku a pokles pôrodnosti,
- nárast podielu obyvateľstva v poproduktívnom veku,
- negatívny demografický vývoj možno zastaviť iba rozvojom pracovných príležitostí v lesnom hospodárstve, poľnohospodárstve a cestovnom ruchu s modernizáciou bytového fondu zo zachovaním architektonického tvaroslovia objektov.

6.2.2. Predpokladaný vývoj obyvateľstva.

V zadaní je určený návrhový rok 2015 s 500 – 550 obyvateľmi. V návrhu je posunuté obdobie do r.2025 s prispôsobením klesajúceho rastu trvalého obyvateľstva a zvyšovaním počtu rekreantov bývajúcich v chalupách a rekreačných domčekoch.

Predpoklad je stále klesajúci vývoj obyvateľstva. Pri výpočte sme vychádzali z priemerného indexu 10 ročného rastu obyvateľstva 1961/2001 = 0,861, pri ktorom bolo zohľadnený pokles medzi rokmi 2001 – 2006 s postupným znížením do návrhového roku 2025.

rok cenzu	počet obyvateľov Osturňa	medzicenzový nárast/pokles	
		absolútne	relatívne
1991	504		
2001	398	-106	78,97%
2006	378	-20	94,97%
2008	352	-26	93,12%
2011	342	-10	85,93%
2020	320	-58	84,66%
návrh 2025	310	-32	90,64%
výhľad 2035	300	-10	96,77%

Index 10 ročného rastu obyvateľstva: sčítanie 1970/1961 = 1244/1335 = 0,932
Index 10 ročného rastu obyvateľstva: sčítanie 1991/2001 = 398/504 = 0,790
Index 10 ročného rastu priemerného rastu obyvateľstva 1961/2001 = 0,861

6.3. Zamestnanosť a ekonomická aktivita obyvateľstva.

6.3.1. Pracovné príležitosti.

Nepriaznivá veková štruktúra podmieňuje aj úroveň kultúrneho kapitálu, v ktorom čoraz väčšiu úlohu zohráva dosiahnuté vzdelanie a profesijná kvalifikácia. Kultúrny kapitál týchto obcí už dnes nevyhovuje súčasným požiadavkám na trhu práce, čoho dôsledkom je vysoká miera nezamestnanosti, pokles životnej úrovne a šírenie chudoby. Kultúrny kapitál komunity je organickou zložkou kultúrnej krajiny, ak stagnuje, či dokonca upadá - znižuje sa aj úroveň kultúry krajiny.

Zdrojom sociálneho kapitálu sú kontakty, spojenia, známosti, priateľstvá jednotlivcov, rodín, či celej komunity. Tieto zdroje a ich sociálne mechanizmy vytvárajú sieť sociálnych vzťahov, ktoré sa pri určitých životných potrebách a záujmoch verejného charakteru, či riešeniach problémov komunity, aktivizujú, posilňujú. Solidarita zúčastnených sa snaží akumulovať sily, nájsť primerané spôsoby na to, aby riešila úlohy a problémy.

Apatia k verejným záležitostiam obce je tým väčšia, čím silnejšie je deformovaný sociálny kapitál sídla.

Zmenou politických pomerov po r.1989 a vznikom trhu v rámci pracovných príležitostí a transformáciou výrobných a poľnohospodárskych podnikov sa zmenšili možnosti výberu práce pre obyvateľov obce, pretože väčšina ekonomicky produktívneho obyvateľstva dochádzala a aj dochádza za prácou.

V r. 2001 bolo v obci 47 nezamestnaných (29% z produktívneho obyvateľstva) z toho bolo 37 mužov.

stav k sčítaniu 2001 tab. 6/01

Ekonomická aktivita	spolu	muži	ženy	ženy v %	spolu v % z t.b. obyv.
ekonomicky aktívny	**163**	116	47	28,8	41,0
nepracujúci dôchodcovia	**140**	46	94	67,1	35,2
ostatní nezávislí	**0**	0	0		
deti a žiaci ZŠ	**56**	24	32	57,1	14,1
študenti SOU, SŠ, VŠ	**11**	6	5	45,5	2,8
ostatní závislí, nezistení	**28**	16	12	42,9	7,0
spolu	**398**	208	190	47,7	100,0

stav k sčítaniu 2001 tab. 7/01

Odvetvie hospodárstva	spolu	spolu v %	muži	ženy	ženy v %	z toho odchádza do zamestnania
poľnohosp., poľovníctvo a súv.služby	**5**	3,1	5	0	0,0	2
lesníctvo, ťažba dreva a pridruž.služby	**42**	25,8	30	12	28,6	4
priemyselná výroba	**10**	6,1	6	4	40,0	7
stavebníctvo	**12**	7,4	12	0	0,0	8
obchod, servis a opravárenské služby	**5**	3,1	1	4	80,0	2
hotely a reštaurácie	**11**	6,7	7	4	36,4	7
doprava, skladovanie a spoje	**5**	3,1	3	2	40,0	1
verejná správa, obrana, soc.zabezpeč.	**8**	4,9	5	3	37,5	1
školstvo	**3**	1,8	1	2	66,7	
zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	**5**	3,1	2	3	60,0	3
ostatné verejné, soc.a osobné služby	**7**	4,3	5	2	28,6	
EA bez udania odvetví	**50**	30,7	39	11	22,0	4
spolu	**163**	**100**	116	47	28,8	39

Ekonomická aktivita dosiahla v roku 2001 163, t.j. 41% obyvateľov; z toho 39 t.j. 24% odchádza za prácou mimo hraníc obce. Pracovné príležitosti poskytuje hlavne poľnohospodárstvo, ťažba dreva, priemyselná výroba, stavebníctvo, hotely a reštaurácie.

6.4. Domový a bytový fond.

6.4.1. Domový fond.

Podľa výsledkov posledného cenzu bolo v Osturni v máji roku 2001 celkom 278 budov, určených a využiteľných na účely bývania. Z tohto počtu bolo 136 domov, t.j. 49% trvalo obývaných. Zvyšných 142 obytných budov (51 %) nebolo v čase cenzu obývaných, alebo sa z rôznych dôvodov na trvalé bývanie nevyužívali.

Skladba všetkých domov bola v roku 2001 nasledovná:

- rodinné domy	275
- bytové domy	1
- ostatné budovy	2
spolu:	278

Skladba trvalo obývaných domov bola v roku 2001 nasledovná:

	absolútne	v %
- rodinné domy	135	99,3 %
- bytové domy	1	0,7 %
- ostatné budovy	0	0,0 %
spolu:	136	100,0 %

Štruktúra v čase cenzu neobývaných domov bola takáto:

	absolútne	v %
- rodinné domy	140	50,4 %
- ostatné budovy	2	0,7 %

Ubytovacích zariadenia bez bytu bolo vo Osturni v čase vykonania cenzu neboli.

Neobývané domy určené na rekreáciu z celkového počtu 140 rodinných domov bolo 17 určených na rekreáciu.

Podľa vlastníctva bolo rozdelenie trvalo obývaného domového fondu nasledovné:

	absolútne	v %
- vo vlastníctve štátu	1	0,74 %
- vo vlastníctve obce	1	0,74 %
- vo vlastníctve fyzických osôb	134	98,52 %
spolu :	136	100,00 %

Členenie domového fondu podľa počtu nadzemných podlaží:

	1-2 n.p.	3-4 n.p.
- rodinné domy	134	
- bytové domy	1	1
- ostatné budovy	0	
spolu:	135	1

Priemerný vek jestvujúceho domového fondu bol pri sčítaní 45 rokov, taký istý bol aj priemerný vek rodinných domov. Priemerný vek bytových domov bol 26 rokov.

Základná štruktúra domového fondu:

stav k sčítaniu 2001 a návrh 2020 tab. 8/01

základné údaje domov	rodinné domy		bytové domy		ostatné budovy		**návrh 2025**
	stav	návrh	stav	návrh	stav	návrh	
počet domov	275	63	1		2		**341**
trvale obývané domy	135	63	1				**199**
neobývané domy	140				2		**2**

6.4.2. Bytový fond.

Stav.

Pri sčítaní v roku 2001 bolo pri celkovom počte 275 na bývanie určených budov 282 bytov, z nich bolo 140 (49,6%) trvalo obývaných, ostatné sa v čase cenzu z rôznych dôvodov na trvalé bývanie nevyužívali.

Z celkového počtu 282 trvalo obývaných bytov bolo:

	absolútne	v %
- bytov v rodinných domoch	136	48,2 %
- bytov v bytových domoch	4	1,4 %
spolu :	140	49,6 %

Na území obce bolo v r. 2001 zároveň 142 neobývaných bytov z toho.

	absolútne	v %
- bytov v rodinných domoch	140	49,6 %
- ostatné budovy	2	0,8 %
spolu :	142	50,4 %

Podľa cenzu bol v roku 2001 ukazovateľ priemernej štatistickej obsadenosti bytov pri celkovom počte 390 trvalo bývajúcich obyvateľov 2,79 obyv./byt.

Priemerné základné ukazovatele úrovne bývania v obci Osturňa sú podľa údajov z posledného sčítania nasledovné :

- veľkosť obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt : 46,0 m^2
- veľkosť celkovej plochy na 1 trvale obývaný byt 72,6 m^2
- veľkosť obytnej plochy na 1 trvale bývajúcu osobu : 16,5 m^2
- počet obytných miestností na 1 trvale obývaný byt : 2,2

Podľa vybavenostných kategórií bolo rozdelenie bytového fondu v meste nasledovné:

byty	rodinné domy	bytové domy	ostatné budovy	spolu	v %
I. kategórie	31	4		35	25,0 %
II. kategórie	25			25	17,9 %
III. kategórie	13			13	9,2 %
IV. kategórie	67			67	47,9 %
spolu :	136	4		140	100,0 %

Technické vybavenie trvalo obývaných bytov bolo nasledovné :

ukazovateľ	počet bytov	počet osôb v bytoch
počet bytov celkom :	140	390
z toho:		
- vybavených plynom zo siete	0	0
- vodovodom v byte	101	315
- vodovodom mimo bytu	4	12
- bez vodovodu	30	54
- so septikom (žumpou)	53	183
- so splachovacím záchodom	46	170
- s kúpeľňou, alebo so sprchovacím kútom	74	262

Podľa spôsobu vykurovania možno súčasný bytový fond špecifikovať nasledovne :

spôsob vykurovania	počet bytov	počet osôb v bytoch
- ústredné kúrenie lokálne	47	183
z toho: - na pevné palivo	37	149
- na plyn	0	0
- elektrické	10	33
- etážové kúrenie		
z toho: - na pevné palivo	4	11
- lokálne kúrenie (kachľové)		
z toho: - na pevné palivo	69	148
- iný spôsob vykurovania	20	48

Návrh.

Podľa predpokladaného vývoja počtu obyvateľov do r. 2025 – 310 obyv. a pri rozvojových možnostiach sídla 63 bytov vzniká 345 **bytových jednotiek** v domoch.

Základná štruktúra bytového fondu v návrhu ÚPN-O:

stav k sčítaniu 2001 a návrh 2025 *tab.10/01*

základné údaje bytov	rodinné domy		bytové domy		ostatné budovy		**návrh 2025**	**obložnosť obyv./byt**
	stav	návrh	stav	návrh	stav	návrh		
počet bytov	276	63	4		2		345	0,90
trvale obývané byty	**136**	**63**	**4**				**203**	**1,53**
neobývané byty	140				2		142	

V návrhu je obložnosť bytov veľmi nízka, pretože obec svojou urbanisticko – ekonomickou koncepciou je určená pre rozvoj cestovného ruchu.

7. Návrh urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania obce.

7.1. Vývoj a súčasný stav urbánnej štruktúry obce.

7.1.1. Doterajší stavebný a urbanistický vývoj obce.

Pri organizovanom osídľovaní Osturne sa jej chotár pre pôvodných osadníkov rozdelil na rovnaké pruhy, ktoré sa tiahli od jedného okraja chotára po druhý, t.j. od hranice s Poľskom až po spoločný les na hranici so Ždiarom a ktoré pretínali údolie v strede doliny. Každý osadník dostal do vlastníctva jeden takýto pás – zárubok, ktorého veľkosť sa vymerala pri potoku v strede doliny v šírke približne 110 – 120 metrov. V geografickom strede osady sa nachádzal centrálny – farský zárubok s farou a hospodárskymi stavbami na južnej strane. Na severnej strane farského zárubku bol postavený kostol s priľahlým cintorínom. Smerom na východ, k hranici chotára s Veľkou Frankovou bolo vymeraných 25 zárubkov a smerom na západ, po tzv. „Getsemanskú záhradu" ďalších 25 zárubkov. Celý chotár bol tak pôvodne rozdelený na 51 zárubkov. Všetky dostali meno podľa pôvodných majiteľov (napr. šoltyšský, farský, mačasovský, ondřikovský, bednársky, fiečkovský a pod.). Okrem vlastníckeho pomenovania mal chotár aj svoje miestne názvy, napr. Maloronka, Do Polanky, Popovský vrch, Jaličky, Zahodina, Huboké, Rakócoho viersok, Bystrý vrch, Kominé, Javorinky atď. Z hľadiska zloženia kultúr bol chotár Osturne rozdelený na poľnohospodársku pôdu, pasienky, horské pasienky a lesy. Poľnohospodárska pôda bola rozdelená na Malé pole – smerom od obce k poľským hraniciam a na Veľké pole – od obce smerom k ždiarskému chotáru. Za hranicou pozemkov Veľkého poľa nasledoval pás odkúpených pasienkov a lesov (tzv. bývalý zemiansky majetok) a nakoniec za tzv. líniou začínalo pásmo urbárskych lesov tiahnúcich sa až po katastrálnu hranicu so Ždiarom na hrebeni Spišskej Magury. V ich strede sa nachádzali horské pasienky – poľany.

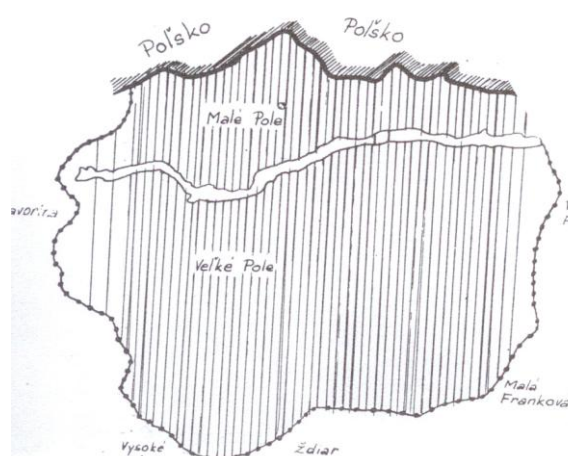
Na zárubkoch stavané domy sú zhlukovite situované a vytvárajú reťazovú zástavbu. Pôvodná šírka zárubkov sa delila na menšie časti dedením medzi potomkov, ktorí si opäť na svojej časti postavili príbytky. Z pôvodnej výmery zárubkov vznikali 1/2, 1/4, 1/8. Nový dom stavali obyčajne vedľa starého alebo ak bolo výhodnejšie i na druhej strane potoka či cesty. Nikdy však nie za domom, t.j. v jednej osi a na jednej časti zárubku. Pozdĺžnym delením zárubku sa medzery medzi domami postupne zmenšovali a z pôvodnej reťazovej zástavby sa postupne prechádza v zástavbu uličnú.

Veľmi dôležité bolo označovanie hraníc medzi jednotlivými vlastníkmi pozemkov, najmä po rozdelení zárubkov na polovice, štvrtiny a osminy. Spočiatku sa hranica na ornej pôde hlavne na rovinatejších plochách označovala brázdou, do ktorej boli na koncoch role zasadené kamenné medzníky. Na lúkach a pasienkoch sa označovali hranice do zeme zasadenými kameňmi alebo drevenými kolmi. Niekde funkciu pozemkovej medze plnil strom, ker alebo nanosené skládky kameňa z vyklčovanej pôdy. Na terasovito rozložených svahových pozemkoch mal funkciu medze sklad naoranej pôdy. Pri pozdĺžnom delení pôvodného zárubku na menšie časti sa medza vytvárala medzi novými vlastníkmi tak, že pri každom oraní sa priorala k dolnému okraju pozemku jedna skyba, až sa tam postupne vytvoril násyp, ktorý plnil funkciu nielen hranice, ale neskôr aj funkciu oporného násypu na zabránenie odplavovania ornice z horného pozemku. Takáto medza patrila pri kosení vždy majiteľovi horného pozemku, dolný vlastník z nej nesmel odorať, ani ináč ju využívať.

Terasovité pásy polí aj v súčasnosti tvoria charakteristický vzhľad osturnianskej krajiny. Väčšina zárubkov nesie ešte aj v súčasnosti meno svojho pôvodného majiteľa, a to aj v prípadoch, ak nositelia tohto mena už vymreli alebo sa odsťahovali a noví vlastníci majú iné mená.

7.1.2. Súčasný stav urbanistickej štruktúry a charakteristika spôsobu zástavby.

V chotári Osturne bolo staviteľstvo a bývanie závislé na geomorfologických, hydrologických a klimatických podmienkach. Rovná plocha a sklon terénu určovali výber miesta na stavenisko v smere južne – severnom. Pri výbere miesta sa prihliadalo na klimatické podmienky pretože podnebie Osturne nie je jednoznačne rovnaké v smere od dolného konca k hornému koncu obce – „Getsemanskej záhrade“. Polohu budúceho domu ovplyvňovali okolnosti potrebné k životu – pitná voda, cesta, potok. Za najlepšiu polohu pri výstavbe sa považoval suchý terén s maximálnou slnečnosťou. Optimálne podmienky pre stavbu boli však veľmi zriedkavé. Upravovali sa do najprijateľnejšej formy. Minimálne sa prispôsoboval terén pozemku, vyrovnával sa svah podmurovkou a pod.

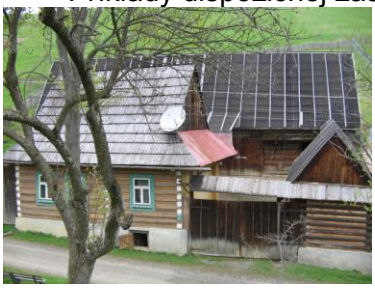
Zástavba obce a pamiatkového územia má charakteristickú reťazovú zástavbu, ktorá sa tiahne údolím Osturnianskeho potoka. Základnou stavebnou jednotkou je roľnícky dvor v jeho troch základných vývojových formách:

- roľnícky dvor otvorený dvojstranný – základný a najstarší typ dvora, z ktorého sa neskôr vyvíjali ďalšie typy;
- roľnícky dvor trojstranný – v tvare „U“;
- roľnícky dvor štvorstranný uzatvorený – „átriový“.

V začiatkoch osídľovania bola pre Osturňu na bývanie typická prízemná jednopriestorová zrubová rubárska a uhliarska koliba s jedným vchodom, ešte bez okien a povaly. Bola zároveň aj maštaľou, v ktorej v noci a v zime ustajňovali mladší dobytok a ovce. Postupne na ustajnenie

dobytka vyhradili priestor, kút oproti ohnisku pri dverách. Tento typ koliby sa stal základom typu „maštaľového domu“ obyčajne v zimnom období, keď počas tuhých mrazov bolo nutné umiestniť hydinu, prasce, ovce do izby, v ktorej bývala a spávala celá rodina. Tento spôsob ochrany hydiny a domácich zvierat pred zimou sa udržal v Osturni ešte v 30-tych rokoch 20. storočia. Roľnícke dvory sú situované pri komunikácii, od závislosti terénu severne alebo južne od komunikácie. Pri komunikácii je situovaný ľudový (obytný) dom, ktorý je orientovaný svojou pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou, v niekoľkých málo prípadoch je orientovaný k ceste svojou štítovou stranou. Za domom je malý dvor (obora), ktorý je obostavaný hospodárskymi stavbami. Zadnú časť roľníckeho dvora uzatvára hlavná hospodárska stavba – stodola s maštaľou pod jednou strechou. Medzi ľudovým domom a stodolou s maštaľou sú z ľavej západnej strany situované chlievy, ovčiarne, vozovne a podšopy, z pravej východnej strany uzavretý celok dotváral brvnový plot, ktorý neskôr nahradili ďalšie hospodárske stavby – šopy, vozovne alebo podšopy. Takouto zástavbou sa vyriešila ochrana dvora pred severozápadnými a severovýchodnými vetrami, divou zverou, zbojníkmi a pod. V priebehu niekoľkých storočí sa vyvinul typ prísne uzavretej sídelnej jednotky s malým štvorcovým alebo obdĺžnikovým dvorom uprostred a prístupný iba cez jeden vchod z komunikácie.

Príklady dispozičnej zástavby roľníckych dvorov v pamiatkovom území:

dvor roľnícky č.p. 268
dispozične trojstranný

dvor roľnícky č.p. 179
dispozične štvorstranný

dvor roľnícky č.p. 227
dispozične štvorstranný

dvor roľnícky č.p. 265
dispozične štvorstranný

dvor roľnícky č.p. 243
dispozične trojstranný

dvor roľnícky č.p. 106
dispozične štvorstranný

Postupným zánikom pôvodného roľnícko-pastierskeho spôsobu života sa výrazne mení dispozičná zástavba jednotlivých roľníckych dvorov. Postupne dochádza k nevyužívaniu hospodárskych stavieb, k absencii ich základnej obnovy a údržby a v neposlednom rade aj k ich fyzickým zánikom a asanáciám. To negatívne vplýva na zachovanie pôvodnej objektovej skladby v pamiatkovom území.

7.2. Základná urbanistická koncepcia a kompozícia sídla.

Koncepčné princípy urbanistického riešenia výhľadového využitia a rozvoja sídla vychádzajú zo základnej potreby a požiadavky záchrany a obnovy pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry, čo sa má realizovať formou postupnej zámernej premeny sídla na rekreačné s prioritnou formou rodinnej rekreácie v historických objektoch ľudovej architektúry.

Charakteristické znaky ľudovej architektúry i okolité prostredie, v ktorom sa Osturňa nachádza jednoznačne dokazujú jedinečnosť tejto obce v rámci Slovenska. S cieľom trvalej ochrany týchto hodnôt bola obec v roku 1979 uznesením vlády SSR č. 315 vyhlásená podľa ! 4 zákona SNR č. 7/1958 Zb. za pamiatkovú rezerváciu. Vyhlásením pamiatkovej rezervácie sa, okrem iného, sledovalo i stanovenie podmienok a usmernenie činností a foriem využitia územia, ktoré rieši táto územno–plánovacia dokumentáciu. Úlohou ÚPD je vytvoriť predpoklady účinných opatrení pre trvalé zachovanie kultúrnych hodnôt obce, pre zabezpečenie systematickej starostlivosti o pamiatkové objekty a pre ich primerané využitie v nových podmienkach tak, aby pamiatková rezervácia zostala hmotným dokladom spôsobu života a kultúry slovenského ľudu v špecifických podmienkach Zamagurského regiónu a zároveň slúžia kultúrnym, spoločenským i ekonomickým potrebám našej spoločnosti.

Základné východiskové princípy pre konkrétne urbanisticko–architektonické funkčné, koncepčné a kompozičné riešenia sídla boli rámcované zásadami programu komplexnej záchrany a obnovy pamiatkovej rezervácie, rekreačnou kapacitou územia, jeho výhľadovým postavením v hierarchii sídelnej štruktúry a spôsobom ekonomického využitia jeho hospodárskeho potenciálu.

Prvoradým východiskovým podkladom však bolo najmä dôkladné spoznanie, zhodnotenie a zdokumentovanie súčasného stavu sídla, problémov jeho existencie a spôsobu života obyvateľov.

V navrhnutej výhľadovej urbanistickej koncepcii sa ako primárny princíp rešpektuje a zachováva súčasná urbanistická štruktúra sídla v celku i v jednotlivostiach jej prvkovej skladby s dôsledným zachovaním všetkých jej predchádzajúcich vývojom vytvorených a preverených hodnôt. Pre výhľadové obytné využitie boli určené najmä objekty, poskytujúce predpoklady kvalitného bývania, resp. možností nenáročnej adaptácie s tým, že adaptácia zároveň (pri správnom usmernení) umožní úmerné včlenenie obytných objektov s nárokmi na vyšší štandard do komplexu chránených pamiatok bez výraznejších meradlových a formových rozporov. Absolútne prevažujúca časť komplexne pamiatkovo chránených usadlostí pôvodnej drevenej ľudovej architektúry a prevažujúca časť usadlostí pamiatkového záujmu je navrhnutá na postupné rekreačné využitie formou odpredaja pre individuálnu chalupársku rodinnú rekreáciu (čiastočne možné i pre podnikovú), čo v daných podmienkach považujeme za najvhodnejšiu a najreálnejšiu formu zachovania pamiatkovo chránenej hmotnej podstaty týchto objektov. Vzhľadom na ich súčasný stav, najmä z hľadiska použitých materiálov, typologického usporiadania a hmotovej skladby nie je totiž možné uvažovať s ich reálnou adaptáciou pre účely bývania, vyhovujúceho súčasným a najmä výhľadovým štandardným nárokom bez podstatných zásahov do chránenej pamiatkovej podstaty – nárokom na rodinnú rekreáciu však vyhovujú často až nadštandardne.

Charakter zástavby je potrebné navrhovúť tak, aby korešpondovala s charakterom pôvodnej zástavby i čo do poradia a formy jednotlivých objektov, tak i z hľadiska celkovej urbanistickej kompozície – je rozvíjaný na princípe reťazovitej skladby samostatných relatívne uzavretých átriových usadlostí, samozrejme s novou funkčnou náplňou objektov a priestorov. Hmotová a priestorová skladba a štruktúra zástavby musí byť riešená tak, aby organicky korešpondovala s historickým prostredím sídla a tým i s okolitou krajinou.

Celkovo sa v navrhovanom riešení rešpektuje pamiatkovo chránená štruktúra sídla s tým, že celok pamiatkovej rezervácie (sídla) má tri pamiatkovo chránené jadrá – na dolnom a hornom konci a približne v strede obce, kde výrazne dominujú zachované a novou zástavbou menej narušené celky a objekty historickej pôvodnej ľudovej architektúry. V priestoroch týchto jadier sa zásadne nenavrhuje nová výstavba, prioritné sú kritériá a požiadavky pamiatkovej ochrany (napr. aj v riešení technickej vybavenosti – doprava, voda, elektrická energia), rušivé objekty sú, pokiaľ je

to technicky možné, navrhnuté na úpravu. Medzi dolným a stredným jadrom pamiatkovej rezervácie je koncentrované ťažisko novej obytnej zástavby sídla. Medzi stredným a horným jadrom rezervácie (naproti kostolu) je situovaná koncentrovaná občianska vybavenosť sídla, pozostávajúca z jestvujúcich objektov s ich navrhovaným dokompletovaním (novostavba domu sociálnych služieb) a celkovou úpravou prostredia. Samozrejme, vzhľadom na extrémnu dĺžku obce a jej pásový charakter, sú časti občianskej a rekreačnej vybavenosti navrhnuté i v komplementárnych polohách pri okrajoch sídla, resp. ťažiskách sústredenia potrieb.

7.2.1. Zásady urbanisticko – architektonickej kompozície sídla

Pri návrhu urbanisticko–architektonickej kompozície sídla boli rozhodujúcimi požiadavky na zachovanie výrazných kvalít sídla samotného aj jeho symbiózy s okolitým krajinným prostredím, čo je jednou z rozhodujúcich podmienok záchrany, zachovania a obnovy pamiatkovej rezervácie. Systém navrhovanej zástavby sa prispôsobuje v maximálne možnej miere historicky vzniknutej a dochovanej urbánnej štruktúre. Miera jej výhľadového využitia sa riadi kapacitnými možnosťami, ktoré korešpondujú s požiadavkami pamiatkového zachovania charakteru a vzhľadu objektov a súborov. Meradlo, forma, štruktúra a v konečnom dôsledku konštrukcia a materiál navrhovanej zástavby je volený v úmernom súzvuku s historickou podstatou a v tvorivej aplikácii jej princípov. V maximálnej miere sa zachováva charakter okolitého prostredia s tým, že zachovanie tohto charakteru určuje aj mieru a spôsob možností jeho funkčného a rozsahového využitia. Veľký dôraz sa pritom v návrhu kladie na zachovanie normy a skladby prírodných dominantných prvkov a ich úmernej symbiózy so stavebno – technickými prvkami, najmä z hľadísk zachovania podielu vzrastlej zelene ako v intraviláne, tak i v okolí sídla. Za dôležité sme v návrhu považovali i riešenie technickej vybavenosti a jej dopad na sídlo ako pamiatkovú rezerváciu, najmä z hľadísk vizuálneho pôsobenia. Nenavrhuje sa rozširovanie ani výrazné preložky komunikácií, kde je to funkčne možné (horný a dolný koniec). Navrhuje regulácia dopravy, umožňujúca v časti jadier pamiatkovej rezervácie zachovať, i úmernú úpravu krytu vozoviek. Najviac je napríklad v týchto častiach rezervácie navrhnuté pri nutnej rekonštrukcii zrušiť jestvujúce vzdušné elektrické vedenia a nahradiť ich káblizovaným vedením. S nemenšou dôslednosťou bude potrebné postupovať i pri realizácii konkrétnych objektov a úprav objektov, čo však už možnosti územno–plánovacej dokumentácie a urbanisticko–architektonického návrhu presahuje.

7.3. Funkčné členenie a organizácia územia.

V návrhu ÚPD sa uvažuje s polyfunkčným, rekreačno–obytným využívaním celého intravilánu sídla a jeho bezprostredného najbližšieho zázemia bez výraznejšieho funkčného zónovania. Navrhovaná miera koncentrácie základných rekreačných, obytných i hospodárskych aktivít túto polyfunkčnosť umožňuje vzhľadom na úmernú rozsiahlosť prostredia bez vzájomného rušivého vplyvu, na viac – zvolená miera vzájomného pomeru funkcií umožňuje plnohodnotenejšie, výhodnejšie a neformálnejšie využitie sídla práve bezprostrednou kumuláciou základných funkcií vo vzájomnej harmonickej jednote celku.

Napriek tomu, už s ohľadom na prírodné i stavebno – technické danosti, ale i zámerne sú v navrhovanom riešení vytvárané i priestory s dominujúcou prevahou tej – ktorej funkcie, alebo priestory monofunkčné. Dôsledne sa, najmä v riešení širších vzťahov, diferencujú územia s funkciou zachovania prírodného prostredia od území s rozvojom intenzívnych spoločenských alebo ekonomických činností. Intenzívnejšie, homogénnejšie a heterogénnejšie aktivity sú lokalizované do intravilánu sídla alebo na plochy, ktoré na intravilán bezprostredne nadväzujú. Letná rekreačná aktivita sa okrem obce samotnej rozptyľuje do širšieho prírodného zázemia po sieti prevažne už jestvujúcich turistických trás.

Obytná funkcia je viac – menej rovnomerne rozmiestnená vo vyhovujúcich novších objektoch v celom sídle, avšak s lokálnou koncentráciou v strede obce, a najmä v polohách mimo jadier rezervácie medzi stredom obce a jej dolným koncom. Predpokladá sa jej ďalšie zotrvanie na báze usadlostí, avšak, vzhľadom k zamýšľanej reálnej kolektivizácii poľnohospodárskej výroby, s úmernou redukciou hospodárskych funkcií. Jestvujúce hospodárske objekty obytných usadlostí

navrhujeme výhľadovo funkčne adaptovať na doplnenie absentujúceho hospodársko – sociálneho príslušenstva, na dielne, príp. garáže súkromných motorových vozidiel. Ak je súčasťou obytnej usadlostí s novým obytným objektom i pôvodný obytný objekt pamiatkovej hodnoty, je to možné využiť na rekreačné účely rodinných príslušníkov, vždy však bez akýchkoľvek stavebných zásahov do hmotnej podstaty objektov.

Nová bytová zástavba, riešená formou sústredenej IBV musí byť usmerňovaná a regulovaná tak, aby sa realizovala podľa schválených vhodných projektov, vychádzajúcich z požiadaviek regiónu a pamiatkovej ochrany sídla a vo veľkosti, úmernej reálnym potrebám obyvateľstva.

Usadlosti, pozostávajúce z pamiatkových objektov a objektov pamiatkového záujmu sa výhľadovo využijú prednostne na účely individuálnej rodinnej – chalupárskej rekreácie. Ich prípadné úpravy sa musia primárne riadiť požiadavkami pamiatkovej starostlivosti a zásadami, vyslovenými v Komplexnom programe záchrany a obnovy pamiatkovej rezervácie.

Hospodárske objekty výhľadových rekreačných usadlostí bude možné prebudovávať na rekreačné funkčné využitie, ale aj na doplnkovú rekreačnú činnosť (hobby – činnosti, záhradkárenie na priľahlých úmerných častiach pozemkov), prípadne na rozšírenie hospodársko–sociálneho príslušenstva a vybavenosti rekreačných chalúp.

Časť objektov ľudovej architektúry možno výhodne využiť i pre účely chalupárskej rekreácie.

Z jestvujúcich sa ako vyhovujúce ponechávajú objekt obecného úradu s kultúrno – osvetovými priestormi, budova školy (bohato dimenzovaná pre výhľadové potreby školy v prírode i pre potreby mimoškolskej činnosti) s bytovkou učiteľov, bývalý objekt polície s bytmi sa ponechá ako polyfunkčný bytový objekt, pohostinstvo, objekt požiarnej zbrojnice a objekt farského úradu. Za objektom kostola je navrhnutá lokalizácia domu smútku s rozšírením cintorína.

Žiaľ, prevažná časť jestvujúcich objektov občianskeho vybavenia tohto súboru nemá architektonickú úroveň, zodpovedajúcu kvalitám pamiatkovo chránenej ľudovej architektúry. O to náročnejšie bude potrebné usmerniť ich úpravy a najmä zodpovedne a na vysokej architektonickej úrovni, korešpondujúcej s prvkami tradičnej regionálnej architektúry riešiť navrhované objekty.

Stred sídla (obecný úrad) má urbanisticko–architektonicky doplniť navrhovaný verejný parkový priestor s plochami pre statickú dopravu, ktorý sa vytvorí medzi cestou a vodným Odporúčajú sa voľné, nenásilné parkové úpravy s jednoduchým zatrávnením a použitím miestnych drevín.

Pre zimné koncentrované rekreačné lyžiarske využitie sa navrhujú južné svahy nad obcou až po obslužnú komunikáciu smerom k píle (cyklistická trasa do Ždiaru). Situovanie lyžiarskych tratí na týchto svahoch bude riešené podľa požiadaviek investorov a možností vytvorenia príslušného občianskeho a sociálneho vybavenia s plochami statickej dopravy. Pri ich výbere sa vychádzalo z možností funkčného uspokojovania požadovaných nárokov z hľadiska terénnych daností, ale i vo vzťahu k sídlu z hľadiska pamiatkovej ochrany, nerušenej symbiózy a kumulovaných možností využitia zariadení vybavenosti. Priestory nad touto časťou obce využívajú menej náročný, avšak pomerne rozsiahly svažitý terén so severnou expozíciou.

Pre letné rekreačné využitie sa okrem rozptylu do okolitej prírody po značkovaných turistických trasách

Regulérne športoviská loptových a pohybových hier navrhujeme vytvoriť v areáli školy.

7.4. Regulatívy funkčného členenia územia.

Navrhovaným urbanistickým riešením územného plánu sa má dosiahnuť principiálne funkčné zónovanie jednotlivých priestorov obce a usporiadanie jej vnútornej štruktúry so snahou o odstránenie alebo minimalizovanie prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych ovplyvnení jednotlivých druhov zástavby. Pre praktické dosiahnutie vhodnej výstavby v jednotlivých častiach obce sa v územnom pláne stanovuje regulácia prípustnosti jednotlivých funkcií v konkrétnom území obce podľa regulačný kódov stavebného využitia funkčných plôch nasledovne:

RD – obytná funkcia (rodinné domy), **BD** – obytná funkcia (bytové domy), **OV** – občianska vybavenosť, **PV** – výrobné podnikateľské aktivity, skladové hospodárstvo, **HV** - poľnohospodárska výroba**, RS** – rekreačná a športová vybavenosť,

7.4.1. Funkčná plocha pre rodinné domy RD

a) územie slúži:

- pre bývanie formou rodinných domov, s prislúchajúcimi nevyhnutnými zariadeniami (napr.: garáže, stavby pre domáce hospodárstvo a pre chov drobných hospodárskych zvierat).

b) na území je prípustné umiestňovať:

- rekreačné objekty chát a chalúp,
- rekreačnú vybavenosť – penzión do 15 lôžok,,
- verejné a technické vybavenie,
- objekty drobnej výroby hygienicky vhodné do obytnej zóny,
- plochy zelene a detské ihriská,
- plochy statickej dopravy k rekreačnej vybavenosti.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva a športovej vybavenosti a zariadení.

7.4.2. Funkčná plocha občianskej vybavenosti OV

a) územie slúži:

- pre stavby základnej a vyššej občianskej vybavenosti;

b) na území je prípustné umiestňovať:

- zariadenia pre maloobchod, služby, živnostenské aktivity nerušivého charakteru pre obytnú funkciu,
- bývanie v polyfunčných objektoch,
- verejné a technické vybavenie,
- rekreačnú vybavenosť – penzión do 40 lôžok,
- plochy ihrísk,
- plochy zelene.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

7.4.3. Funkčná plocha rekreačnej a športovej vybavenosti RS

a) územie slúži:

- pre umiestnenie objektov, plôch a zariadení rekreácie a športu pre obyvateľstvo

b) na území je prípustné umiestňovať:

- verejné a technické vybavenie
- objekty a zariadenia pre jednotlivé alebo skupinové rekreačné a športové aktivity
- objekty pre doplňujúcu vybavenosť, súvisiacu s hlavnou funkciou
- služobné byty pre správcov zariadení
- plochy zelene.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

7.4.4. Funkčná plocha pre výrobné podnikateľské aktivity, skladové hospodárstvo PV

a) územie slúži:

- pre koncentrovanú výrobu, výrobné účely a služby, ktoré nemôžu byť situované v rámci obytnej funkcie z hľadiska hygienických a prevádzkových požiadaviek

b) na území je prípustné umiestňovať:

- objekty pre živnosti, remeselné podnikateľské aktivity, výrobné areály
- maloobchodné činnosti a služby
- servisné a distribučné služby, opravárenskú činnosť
- skladové objekty
- účelové zariadenia špecifickej vybavenosti, ktoré nie sú vhodné do obytných, rekreačných a zmiešaných území,
- zariadenia dopravy a technickej infraštruktúry.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, bývania.

7.4.5. Smerné regulatívy zástavby.

- navrhované hranice parciel - počet navrhovaných parciel (nemusí súhlasiť s realizáciou),
- situovanie navrhovaných objektov.

8. Kultúrne a výtvarné hodnoty obce, ochrana pamiatok.

Na zastavanom území obce sa nachádza Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry v Osturni. (Číslo v ÚZPF, register PR: 15). Vyhlásená bola uznesením vlády SSR č. 315 z 3.10.1979.

Členená je na tri časti: Dolný koniec, Stredná časť, Horný koniec.

Počet kultúrnych pamiatok v súčasnosti (stav máj 2010):

- dolný koniec: 12 (36 pamiatkových objektov)
- stredná časť: 27 (79 pamiatkových objektov)
- horný koniec: 54 (165 pamiatkových objektov)

Hranica pamiatkovej rezervácie s jej návrhom na rozšírenie je znázornená vo výkrese č. 4a, 4b. Návrh na zmenu vyhlásenia Pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v Osturni spracoval Pamiatkový úrad SR, Odbor pamiatkových území, archeológie a svetového kultúrneho dedičstva - Mgr. Dagmara Baroková.

Pamiatková rezervácia nemá platné ochranné pásmo.

8.1 Stručný opis územia a hodnôt pamiatkovej rezervácie.

Uznesením vlády SSR bola vyhlásená Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry v Osturni, ktorá pozostáva z troch častí: dolný koniec obce, stredná časť obce a horný koniec obce. Jednotlivé časti pamiatkovej rezervácie sú najzachovalejšie kompaktné zoskupenia historickej zástavby obce v porovnaní s koncentráciou novej výstavby v ostatných nechránených častiach.

Pamiatková rezervácia predstavuje charakteristickú goralskú obec s jedinečným spôsobom zástavby, ktorá bola ovplyvnená prírodnými podmienkami v blízkosti Vysokých Tatier a spôsobom obživy obyvateľstva pastierstvom, drevorubačstvom a poľnohospodárstvom. Obec vznikla v 16. storočí pozdĺž údolia Osturnianskeho potoka v dĺžke 9 km. Zástavba pozostáva prevažne len z jedného radu usadlostí, postavených nepravidelne reťazovite vedľa cesty, v závislosti od terénu, na jej severnej alebo južnej strane. Typickú zástavbu obce predstavujú súbory zrubových obytných a hospodárskych objektov, pochádzajúcich prevažne z druhej polovice 19. a prvej polovice 20. storočia, na ktoré neodmysliteľne nadväzujú úzke a dlhé zárubkové parcely. Zárubky vznikali pri organizovanom osídľovaní chotára Osturne rozdeľovaním pôdy pre pôvodných osadníkov na rovnaké pruhy, ktoré sa tiahli od jedného okraja chotára po druhý (pozri grafická príloha č. 3). Pôvodná šírka zárubkov (110-120 metrov) sa delila pozdĺžne na menšie časti medzi potomkov, ktorí si na svojej časti stavali novú usadlosť vedľa starej alebo na druhej strane potoka alebo cesty, čím sa zástavba obce postupne zahusťovala. Zárubky dodnes predstavujú historickú stopu, poukazujúcu na spôsob utvárania sídla, čím charakterizujú vzhľad osturnianskej krajiny. Väčšina zárubkov nesie meno svojho pôvodného majiteľa a to aj v prípadoch, ak nositelia tohto mena už vymreli alebo sa odsťahovali a noví vlastníci majú iné mená. Zárubky, predstavujúce aj poľnohospodársky obrábanú pôdu, ako jeden zo zdrojov obživy obyvateľov, vytvárajú osobité krajinné štruktúry. Krajinný obraz pamiatkovej rezervácie dotvárajú prírodné danosti v podobe rozmanitého krajinného reliéfu, okolitých lesných porastov, potoka a ďalších krajinných prvkov. Zárubky v súčasnosti nie sú v prevažnej miere intenzívne poľnohospodársky využívané, obhospodarované sú ako lúky a pasienky. Z tradičných krajinných štruktúr sa v niektorých častiach záujmového územia zachovali aj dreviny (stromy a vyššie kry) vysádzané na okrajoch zárubkov, vyznačujúce hranice jednotlivých majetkov.

Základnou stavebnou jednotkou v obci bol roľnícky dvor v troch formách: 1. otvorený dvojstranný - najstarší typ, 2. trojstranný - v tvare "U", 3. štvorstranný uzatvorený - átriový. Predstavuje trojpriestorový asymetrický objekt, ktorý má priestory radené v poradí izba, pitvor komora. Obytný dom je orientovaný zväčša pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou. Súčasťou hospodárskeho dvora bol ovčín, chliev a šopa. Hospodárstvo dopĺňali pivnice a sýpky postavené oproti usadlostiam na druhej strane cesty. Stavby sú zrubovej konštrukcie, z trámov tesaných z dvoch strán, na strednej kamennej podmurovke. Škáry zrubu sú prekryté trojhrannými laťkami, ktoré sú farebne zvýraznené. Rezné hrany priečnych trámov a nárožia sú zdobené

kvetinovými motívmi. Strechy sú sedlové s doštenými štítmi a podlomenicami.

8.2 Predmet ochrany na navrhovanom území pamiatkovej rezervácie

Predmet ochrany v pamiatkovej rezervácii a na území, o ktoré sa navrhuje pamiatková rezervácia rozšíriť, je špecifikovaný v zmysle § 2 ods. 2 a 4 a § 16 pamiatkového zákona, na základe porovnania súčasného stavu zachovania pamiatkových hodnôt v pamiatkovej rezervácii oproti stavu počas vyhlásenia.

- Podstatnou súčasťou pamiatkových hodnôt je do súčasnosti zachované historické sídelné usporiadanie, historická parcelácia a urbanistická kompozícia - ucelené komplexy pôvodných objektov ľudovej architektúry, ktoré reprezentujú zachovalú pôvodnú voľnú reťazovú zástavbu goralskej obce. Na ňu neoddeliteľne nadväzujú i terasovito alebo kolmo na vrstevnice vyčlenené políčka na svahoch pri obci. Tvar úzkych a dlhých zárubkových parciel determinoval spôsob, rozsah a situovanie historickej zástavby. Neoddeliteľnosť zárubkov od jednotlivých usadlostí predstavuje urbanistickú hodnotu a zároveň integrálnu súčasť ojedinele zachovaného komplexu ľudového staviteľstva v súhre s okolitým prírodným prostredím, pretvoreným ľudskou činnosťou do charakteristickej podoby.

- V jednotlivých častiach pamiatkovej rezervácie je zachovaná vysoká koncentrácia nehnuteľných kultúrnych pamiatok (93 NhNKP v rámci navrhovanej zmeny pamiatkového územia, ktoré spoluvytvára 280 pamiatkových objektov) v podobe zrubovej ľudovej architektúry s charakteristickým hmotovo-priestorovým riešením obytno-hospodárskych usadlostí a výtvarným zdobením.

- Neodmysliteľnou súčasťou pamiatkových hodnôt, ktorá spolupôsobí pri vytváraní celkového krajinného obrazu sídla je krajinná pamiatková hodnota - charakter stáročia pretváranej kultúrnej krajiny - krajinný obraz pamiatkového územia v pohľadoch z okolia a harmónia prírodného prostredia s ľudovou architektúrou. Práve táto hodnota je pri súčasnom rozvoji a pretváraní historického osídlenia na Slovensku jedinečná, pričom je súčasťou sústredených pamiatkových hodnôt pamiatkovej rezervácie, avšak jej zachovanie a rešpektovanie si vyžaduje ochranu.

8.3 Súpis parciel pamiatkového územia.

Dolný koniec obce:

229, 230, 231/1, 231/2, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 248/1, 248/2, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 256, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267/1, 267/2, 268, 269, 270, 271/1, 271/2, 272/1, 272/2, 273, 274/1, 274/2, 275/1, 275/2, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292/1, 292/2, 293, 294/1, 294/2, 295, 296/1, 296/2, 296/3, 297/1, 297/2, 298/1, 298/2, 298/3, 298/4, 298/5, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309/1, 309/2, 309/3, 310/1, 310/2, 310/3, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 323, 325/1, 325/2, 325/3, 325/4, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335/1, 335/2, 335/3, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347/1, 347/2, 347/3, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357/1, 357/2, 358, 359/1, 359/2, 359/3, 359/4, 359/6, 359/7, 360, 361, 362, 363, 364/1, 364/2, 364/3, 364/4, 1316, 1317/1, 1317/2, 1318/1, 1318/2 (časť), 1328/1 (časť).

Stredná časť obce:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10/1, 10/2, 11/1, 11/2, 12/1, 12/2, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28/1, 28/2, 28/3, 29/1, 29/2, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43/1, 43/2, 43/3, 43/4, 44, 45, 46, 47, 48/1, 48/2, 48/3, 49/1, 49/2, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60,

61, 62, 63, 64/1, 64/2, 64/3, 64/4, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97/1, 97/2, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 513, 514/1, 514/2, 515, 516, 518, 519, 522/1, 522/2, 522/3, 523, 524, 525, 526/1, 526/2, 526/3, 527, 528, 529/1, 529/2, 530/1, 530/2, 531/1, 531/2, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545/1, 545/2, 545/3, 546, 547/1, 547/2, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555/1, 555/2, 556/1, 556/2, 557, 558, 559, 560, 561/1, 561/2, 562, 563/1, 563/2, 564, 565/1, 565/2, 565/4, 566, 567, 568, 569/3, 569/4, 570, 571, 573/1, 573/2, 573/3, 573/4, 573/5, 574/1, 547/2, 575, 576, 577, 578, 579, 580/1, 580/2, 580/3, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608/1, 608/2, 608/3, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615/1, 615/2, 616/1, 616/2, 617, 618/1, 618/2, 618/3, 1273, 1274 (časť), 1299 (časť), 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1319 (časť), 1328/1 (časť), 1363/2.

Horný koniec obce:

648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 656, 655, 657, 658, 659, 660/1, 660/2, 660/3, 661/1, 661/2, 662, 663, 664/1, 664/2, 665, 666, 667, 668, 669, 670/1, 670/2, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705/1, 705/2, 706, 707/1, 707/2, 708, 709, 710, 711/1, 711/2, 711/3, 711/4, 712, 713, 714, 715, 716/1, 716/2, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737/1, 737/2, 737/3, 737/4, 738/1, 738/2, 738/3, 738/4, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755/1, 755/2, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769/1, 769/2, 769/3, 770/1, 770/2, 771, 772/1, 772/2, 772/3, 773, 774, 775/3, 775/4, 776, 777, 778, 779, 780/1, 780/2, 780/3, 780/4, 780/5, 780/6, 780/7, 780/8, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789/1, 789/2, 789/3, 789/4, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807/1, 807/2, 808, 809, 810, 811/1, 811/2, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864/1, 864/2, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875/1, 875/2, 876, 877, 878/1, 878/2, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896/1, 896/2, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923/1, 923/2, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943/1, 943/2, 943/3, 943/4, 943/5, 943/6, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 952/1, 952/2, 953/1, 953/2, 954, 956/1, 956/2, 957/1, 957/2, 958, 959, 960, 961/1, 961/2, 962/1, 962/2, 962/3, 963/1, 963/2, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004/1, 1004/2, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009/1, 1009/2, 1010/1, 1010/2, 1011, 1012/1, 1012/2, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032/1, 1032/2, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038/1, 1038/2, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049/1, 1049/2, 1050/1, 1050/2, 1051, 1052, 1053/1, 1053/2, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066/1, 1066/2, 1066/3, 1067, 1068, 1069/1, 1069/2, 1069/3, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092/1, 1092/2, 1093, 1094/1, 1094/2, 1094/3, 1094/4, 1094/5, 1095, 1096/1, 1096/2, 1096/3, 1097/1, 1097/2, 1097/3, 1097/4, 1098, 1099/1, 1099/2, 1099/3, 1099/4, 1100/1, 1100/2, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113/1, 1113/2, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135/1, 1135/2, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149/1, 1149/2, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162/1, 1162/2, 1163/1, 1163/2, 1163/3, 1163/4, 1163/5, 1163/6, 1164, 1165, 1166/1, 1166/2, 1166/3, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174/1, 1174/2, 1174/4, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181/1, 1181/2, 1182, 1183, 1184,

1185, 1186/1, 1186/2, 1187/1, 1187/2, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197/1, 1197/2, 1197/3, 1197/4, 1198, 1199/1, 1199/2, 1200, 1201/1, 1201/2, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208/1, 1208/2, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214/1, 1214/2, 1214/3, 1215, 1216/1, 1216/2, 1217, 1218, 1219, 1220/1, 1220/2, 1220/3, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228/1, 1228/2, 1228/3, 1228/4, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240/1, 1240/2, 1241, 1242, 1243/1, 1243/2, 1244/1, 1244/2, 1244/3, 1245, 1246, 1247, 1248/1, 1248/2, 1249, 1250, 1251, 1252, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290/1, 1290/2, 1290/3, 1290/4, 1290/5, 1291, 1292/1, 1292/2, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1320, 1324/1, 1324/2, 1325, 1326, 1327, 1328/1.

8.4 Zdôvodnenie účelu zmeny vyhlásenia pamiatkovej rezervácie.

Návrh na zmenu vyhlásenia Pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v Osturni (ďalej "pamiatková rezervácia") tvorí súčasť úlohy č. 2e/2010 Plánu hlavných úloh Pamiatkového úradu SR - Revízia a základný výskum pamiatkových území.

Zmena vyhlásenia pamiatkovej rezervácie sa vypracúva v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej "pamiatkový zákon"), Ústavou Slovenskej republiky čl. 44, Deklaráciou Národnej rady SR o ochrane architektonického dedičstva (Uznesenie č. 91/2001), Dohovorom o ochrane architektonického dedičstva Európy č. 369/2001 a Európskym dohovorom o krajine č. 176/2000, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Návrh na zmenu vyhlásenia Pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v Osturni bol spracovaný v súčinnosti s Krajským pamiatkovým úradom Prešov, pracovisko Poprad.

Cieľom pamiatkovej ochrany v prípade pamiatkových rezervácií je chrániť sústredené pamiatkové hodnoty, v súlade s § 2 ods. 4 pamiatkového zákona, na území s uceleným historickým sídelným usporiadaním, v súlade s § 16 ods. 1 pamiatkového zákona.

V prípade pamiatkovej rezervácie Osturňa bolo, podľa vyhodnotenia stavu pamiatkových hodnôt, na základe Revízie pamiatkovej rezervácie Osturňa z roku 2006 a Aktualizácie zásad ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt územia pamiatkovej rezervácie Osturňa z roku 2006, zistené opodstatnenie pamiatkovej rezervácie v celom rozsahu. Zároveň bolo týmito odbornými materiálmi potvrdené, že z dôvodu ochrany sústredených pamiatkových hodnôt, ktorých integrálnou a dôležitou súčasťou je takmer intaktne zachované prostredie (doposiaľ osobitne nechránené), predstavujúce súčasť zázemia pôvodných roľníckych dvorov, je **nevyhnutné upraviť vymedzenie pamiatkovej rezervácie** tak, aby pokrývalo celé územie s pamiatkovými hodnotami.

Zmena vyhlásenia pamiatkovej rezervácie sa teda vypracúva vo verejnom záujme chrániť pamiatkové hodnoty jednej z desiatich pamiatkových rezervácií ľudovej architektúry na Slovensku, reprezentujúcej najvýznamnejšiu súčasť kultúrneho dedičstva, zachovanú v kompaktnej a autentickej podobe. Mimoriadnou pamiatkovou hodnotou je doposiaľ nenarušené prostredie pamiatkovej rezervácie.

Navrhovaná hranica pamiatkovej rezervácie sa určuje približne v rozsahu šírky intravilánu obce, pričom dĺžka jednotlivých častí pamiatkovej rezervácie zostáva zachovaná v duchu pôvodného vyhlásenia rezervácie.

Pri vymedzovaní novej hranice sa navrhuje rozšírenie územia pamiatkovej rezervácie:

- v severnej polohe časti "Dolný koniec obce" - rozšírenie zahŕňa časti územia v okolí Osturnianskeho potoka spolu s časťami pôvodných zárubkov na opačnej strane cesty oproti usadlostiam;
- v severnej polohe časti "Stred obce" - rozšírenie zahŕňa časť ľavého brehu Osturnianskeho potoka a parcelu č. 1363/2, ktoré spoluvytvárajú krajinný rámec prostredia kultúrnych pamiatok v ich bezprostrednom kontakte;

- v severnej a južnej polohe časti "Horný koniec obce" - rozšírenie zahŕňa časti zárubkov, ktoré hranica pamiatkovej rezervácie voľne pretínala, alebo v dôležitých úsekoch (napr. na opačnej strane cesty a brehu Osturnianskeho potoka) nezahrnula do chráneného územia.

8.5 Zásady ochrany pamiatkovej rezervácie.

1. Základnou a smerodajnou zásadou ochrany Pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry Osturňa (ďalej len „PRĽA Osturňa“) je zachovanie všetkých pamiatkových hodnôt koncentrovaných na území PRĽA Osturňa.
2. Rozsah pojmu „pamiatková hodnota“ predstavuje súbor charakteristík jednotlivej veci, alebo súboru vecí – originalita, autenticita, kvalita, kvantita, forma, obsah, spôsob, doba vzniku, zmeny vplyvom času (patina, deformácia), vývoj, jedinečnosť, celistvosť, výskyt, funkcia, lokácia, typ, autor, kontext, materiál, vzťah a tiež vzájomné vzťahy medzi jednotlivými charakteristikami v možných kombináciách. Originálnosť a autenticita tvoria nosné charakteristiky rozsahu pojmu „pamiatková hodnota“.
3. Základnou a všeobecnou zásadou je zásada zabezpečenia primeraného a vhodného funkčného využitia pamiatkového územia a jednotlivých pamiatok.
4. Najvšeobecnejšou a najzákladnejšou zásadou je zachovanie, ochrana a regenerácia historickej urbanistickej štruktúry PRĽA Osturňa, ktorá je tvorená pôdorysnou štruktúrou sídla, historickou parceláciou, pôdorysnou a hmotovou skladbou zástavby a vzájomnými kompozičnými vzťahmi jednotlivých prvkov a priestorov.
5. Predmetom ochrany PRĽA Osturňa sú rôzne funkcie, ktoré územie plnilo v minulosti a ktorých zachovanie v súčasnosti a v budúcnosti patrí k hlavným požiadavkám na ochranu funkčného využitia pamiatkového územia – prioritne obytná, poľnohospodársko-remeselná, kultúrna a spoločenská funkcia.
6. Obytnú funkciu v PRĽA Osturňa (trvalú alebo prechodnú - rekreačnú) je nutné situovať v ľudových domoch, ktoré pôvodne slúžili na bývanie. Preferovať pôvodné využitie hospodárskych objektov, v prípade ich zmeny funkčného využitia nesmú byť narušené ich pamiatkové hodnoty. Dôsledky funkčného využitia nesmú spôsobiť podstatný úbytok pamiatkových hodnôt a/alebo znemožniť vhodnú prezentáciu pamiatky a nehnuteľnosti v pamiatkovom území.
7. Neprípustné funkcie na území PRĽA Osturňa sú: ťažká priemyselná výroba, hlučná výroba a/alebo znečisťujúca okolité prostredie, veľkoobjemová poľnohospodárska výroba, skladové hospodárstvo a iné funkcie nezlučiteľné s pamiatkovými hodnotami PRĽA Osturňa. Neprípustné sú aj také funkčné využitia, ktoré sekundárne vyvolávajú neprimerané sprievodné nároky na dynamickú alebo statickú dopravu alebo iné nežiaduce a sprievodné nároky nadmerným spôsobom zaťažujúce pamiatky alebo prostredie PRĽA Osturňa.
8. Je nevyhnutné zachovať a regenerovať historický pôdorys sídla, konštituovaný historicky vyvinutým zastavovacím systémom a štruktúrou zástavby hospodárskych dvorov ľudovej architektúry vo vzťahu k historicky nezastavaným pozemkom a plochám.
9. Zachovanie tvaru, veľkosti, hustoty a orientácie zachovaných historických parciel „zárubkov“ ako základnej plošnej pôdorysnej hospodársko-obytnej jednotky PRĽA Osturňa je základnou požiadavkou ochrany pamiatkového územia, od ktorej priamo závisí úspešné zachovanie a regenerácia historickej urbanistickej štruktúry pamiatkového územia.
10. Tvar úzkych a dlhých zárubkových parciel determinoval spôsob, rozsah a situovanie historickej zástavby hospodárskymi dvormi – ako sídelnej samostatnej hospodársko-obytnej jednotky.
11. Zásada regenerácie historického pôdorysu obsahuje požiadavku, aby novostavby v PRĽA Osturňa boli pôdorysne zakladané na základe historickej parcelácie a to v historicky tradičnom rozsahu zastavanosti príslušných parciel. V prípade historicky nezastavaného pozemku, na ktorom je možné realizovať novostavbu, pôdorysná plocha a skladba novostavby by nemala prekročiť priemernú plošnú zastavanosť parciel historicky

zastavaných.

12. Prioritnou požiadavkou regenerácie historického pôdorysu v PRĽA Osturňa je výstavba nových objektov na mieste asanovaných objektov (ľudového domu a hospodárskych objektov) v rámci hospodárskych dvorov. Tieto je nutné pôdorysne zakladať výlučne na miestach zaniknutých objektov.
13. V prípade nekoncepčného rozparcelovania pôvodných historických parciel je žiaduce parcely rehabilitovať zlúčením podľa historickej parcelácie, v prípade nekoncepčného zlúčenia historických parciel je žiaduce parcely rehabilitovať rozčlenením podľa pôvodnej historickej parcelácie z hľadiska eventuálnych nárokov na nežiaducu výstavbu.
14. Zo zásady zachovania autenticity vyplýva neprípustnosť neopodstatneného nahradzovania časových, slohových, architektonických, umeleckých, remeselno–umeleckých častí, prvkov, detailov a znakov pamiatky časťami, prvkami, detailmi a znakmi, ktoré falzifikujú autentický stavebný vývoj a slohové zaradenie pamiatky. Neprípustný je tiež prenos a aplikácia architektonických prvkov a znakov z iného časového a slohového obdobia objektu, regiónu alebo mesta.
15. Medzi hlavné zásady ochrany pamiatkového fondu patrí aj zásada uprednostnenia obnovy a opravy všetkých historických prvkov a súčastí pamiatky pred ich nahradením alebo vymenením za kópie.
16. Technické zariadenia, rozvodné a meracie skrine alebo prístroje neumiestňovať na hlavných fasádach objektov, je nutné ich umiestniť na menej pohľadovo exponované miesta.
17. Objekty vhodne dotvárajúce pamiatkové územie sčasti rešpektujú situovanie historickej zástavby, hmotovo-priestorové riešenie a materiálovú skladbu. Ich úpravy musia smerovať ku architektonickému skvalitneniu ich výrazu a vhodného začlenenie do pamiatkového územia.
18. Objekty nevhodne dotvárajúce pamiatkové územie negatívne narušili jeho prostredie: nevhodným situovaním zástavby na parcelách, predimenzovaným hmotovo-priestorovým riešením oproti tradičnej historickej zástavbe, použitím nevhodných stavebných materiálov a výrazových architektonických prvkov pre prostredie pamiatkovej rezervácie. Zásadnou požiadavkou pri ďalšej úprave týchto objektov je eliminovať ich negatívny vplyv pre pamiatkové územie.
19. Predmetom pamiatkovej ochrany je historická profilácia terénu a historická niveleta v minulosti zastavaných a trvalo nezastavaných pozemkov. Pri terénnych úpravách je žiaduce rehabilitovať historickú profiláciu a historickú niveletu územia PRĽA Osturňa.
20. Hlavnou zásadou a regulatívom pre novostavby v pamiatkovom území je zásada kontinuity. Podľa tejto zásady musí architektonické riešenie novostavieb rešpektovať a vychádzať z historicky vyvinutých materiálových, architektonických a hlavne urbanistických štruktúr a vzťahov daného prostredia.
21. Novostavba v pamiatkovom území musí byť nositeľom takých architektonických kvalít, ktoré budú prínosom pre dané prostredie a budú ho dlhodobo pozitívne zhodnocovať.
22. Realizácia novostavby (novostavieb) na plochách, kde v minulosti zanikla, resp. bola asanovaná zástavba, musí rešpektovať historické urbanisticko-architektonické princípy: pôdorysnú zastavanosť parcely, celkovú kompozíciu, hmotovo-priestorovú skladbu, výškové usporiadanie a orientáciu striech.
23. Situovanie novostavby (novostavieb) na nehnuteľnostiach (parcelách), kde nikdy nebola výstavba je prípustná v polohách, ak vedie k doplneniu celistvosti jednostrannej uličnej zástavby. Doplnenie zástavby na týchto plochách s adekvátnym hmotovo-priestorovým a materiálovým riešením predstavuje zvýšenie architektonických a urbanistických hodnôt pamiatkového územia.
24. Hlavnou regulatívnou zásadou pri riešení novostavieb na celom území PRĽA Osturňa je použitie historicky tradičných stavebných materiálov. Pre podmurovky objektov použiť kamenný stavebný materiál v historicky pôvodnej skladbe a povrchovej úprave, t.j. z lomového kameňa ukladaného do nepravidelných riadkov bez povrchových omietkových

vrstiev, alt. s uplatnením priedušnej fasádnej omietky. Novostavby realizovať drevenou zrubovou konštrukciou, alt. konštrukciou, ktorá svojím materiálovým a konštrukčným riešením nebude narúšať pamiatkové hodnoty územia. Zastrešenie novostavieb realizovať drevenou krovovou konštrukciou s použitím strešnej krytiny z dreveného šindľa, alternatívne strešnej krytiny, ktorá z hľadiska vývoja má použiteľné opodstatnenie v pamiatkovom území. Výplne okenných a vstupných výplní realizovať v materiáli dreva. Neprípustné je použitie plastového materiálu s povrchovou úpravou imitujúcou drevený materiál.

25. Zachovať a nemeniť naturálny prírodný voľný krajinársky systém zelene v pamiatkovom území. Pri zásahoch do porastovej štruktúry uplatňovať domáce druhy drevín vyskytujúce sa v prirodzenom rastlinnom spoločenstve v okolitej krajine.
26. Nezasahovať technickou reguláciou do prirodzene sa vyvinutého pobrežného porastu Osturnianskeho potoka. V údržbe pobrežného porastu uplatňovať cyklické zásahy v malých častiach, jednorázové súvislé holoruby pobrežného porastu sú neprípustné.
27. Očistiť trávnaté pásy okolo komunikácií od nevhodných výsadieb a udržiavať ich trávnikové.
28. Sadovnícke úpravy predzáhradiek smerovať k obnove pôvodných úprav s kvetinovými výsadbami stanovištne vhodnými do horského prostredia a okrasným krom v nároží. Pri sadovníckych úpravách dvorov a predzáhradiek nevnášať do porastovej štruktúry cudzokrajné dreviny, resp. z cudzokrajných drevín uplatniť len tie, ktoré sa tvarom podobajú domácim drevinám.
29. Dvory ponechať trávnaté, spevňovať len nevyhnutné komunikačné trasy a pre ich spevnenie uprednostniť prírodný materiál.
30. Neuplatňovať pri výsadbe ovocných stromov prísne radové výsadby, ale rozmiestniť ich voľne a roztrúsene po ploche záhrady.
31. Zabezpečiť pravidelnú údržbu lúk a pasienkov a udržiavať ich bez porastov alebo len s ojedinelou porastovou skupinou alebo solitérnymi drevinami.
32. Zachovať, neporušiť a udržiavať plynulé nečlenené prepojenie systému zelene pamiatkového územia s okolitou krajinou.
33. Ustanovenie § 29 odsek 4 pamiatkového zákona je potrebné uplatniť už pri priemete základných pamiatkových hodnôt do územno-plánovacej dokumentácie územia sídelného celku, v zmysle ktorého orgán oprávnený schváliť územno-plánovaciu dokumentáciu je povinný vyžiadať si stanovisko Krajského pamiatkového úradu Prešov.
34. Pri úprave hlavnej cestnej komunikácie uplatniť asfaltový povrch bez použitia okrajových obrubníkov. Pri komunikácii nerealizovať chodníky pre peších.
35. Prístupové komunikácie vedúce do „zadných“ častí pozemkov povrchovo neupravovať, ponechať v prirodzenej zatrávnenej úprave.
36. Pri oplotení a ohraničení historicky vymedzených parciel (zárubkov) rešpektovať a uprednostňovať tradičné formy oplotenia používané v minulosti na území PRĽA Osturňa.
37. Oplotenie historicky doložených predzáhradok ľudových domov riešiť dreveným vzdušným latkovým plotom na nízkej podmurovke z lomového kameňa ukladaného do nepravidelných riadkov.
38. Reklamné, informačné a propagačné zariadenie umiestnené na pamiatke alebo na nehnuteľnosti v pamiatkovom území musí byť prispôsobené jeho architektúre a nesmie rušiť estetický výraz objektu a pamiatkového územia.
39. V PRĽA Osturňa je neprípustné situovať billboardy, veľkoplošné reklamy, svetelné reklamy, typizované priemyselne vyrábané reklamné a propagačné panely, vývesné štíty.
40. Veľkosť reklamných označení a ich kompozičné usporiadanie musí rešpektovať proporcie fasád objektov a hmotovej zástavby pamiatkového územia. Preferovať plošnú realizáciu reklamných, informačných a propagačných zariadení.
41. Uličné osvetlenie v pamiatkovom území riešiť formou vertikálnych (stĺpových) osvetľovacích telies, ktorých veľkosť, tvar a situovanie nesmie narúšať pohľadové väzby pamiatkového fondu PRĽA Osturňa.

42. Iluminácia PRĽA Osturňa je prípustná iba areálu Gréckokatolíckeho kostola sv. Michala. Prípadnú iluminániu je nutné riešiť spôsobom, pri ktorej nebudú vznikať veľké a tmavé tiene, ani rušivá zmes tieňov a protitieňov.
43. Uprednostňovať prezentáciu pamiatkového fondu PRĽA Osturňa v rámci kultúrno-spoločenských a osvetových aktivít sídla a regiónu.

9. Hospodárska základňa.

Štatistické údaje odrážajúce dlhodobý nepriaznivý stav v oblasti zamestnanosti, vypovedajú o stagnácii, ale aj o nevyhnutnosti riešiť ju komplexne a zároveň s prioritou rodovej rovnosti. V tomto smere je, okrem doteraz prevažujúcich zamestnaneckých sektorov - obecná samospráva, obchodné zariadenia a služby - potrebné orientovať vznik nových pracovných príležitostí do drevospracujúceho priemyslu, tvorby a poskytovanie služieb a produktov v cestovnom ruchu a pod

9.1. Poľnohospodárska výroba.

Poľnohospodárska výroba tvorí popri inom zamestnaní iba doplnkový zdroj obživy, pričom však je treba predpokladať rozvoj individuálneho poľnohospodárstva. V rámci jedného z investičných zámerov v tejto oblasti sa uvažuje v údolí potoka Kreminiak so zriadením farmy pre chov 2000 - 2500 oviec (alebo 400 jalovíc) a s chovom koni sa uvažuje v rámci poľnohospodárskych usadlostí. V súčasnosti cca 30% pasienkov PD Goral so sídlom vo Veľkej Frankovej.

Práve poľnohospodárske obhospodarovanie, ktoré formovalo krajinu, je základom ďalšieho uchovania prírodnej atraktivity Osturne.

9.2. Lesné hospodárstvo.

V lesoch kú prevažuje smrek, menšie je zastúpenie jedle; okrajovo sa nachádzajú listnaté dreviny. Na lesnom pôdnom fonde hospodária Štátne lesy TANAPu a na reštituovaných plochách Urbárske a komposesorátne pozemkové spoločenstvo. Pre oba subjekty by malo byt" záväzné využívanie lesného fondu kvalifikovanými formami obhospodarovania bez ohrozenia optimálnej výmery fondu. Prírodné atraktivity v poslednom období začínajú byt využívané na rozvoj turistiky, čo môže miestnym obyvateľom priniesť nezanedbateľné príjmy z poskytovania turistických služieb.

9.3. Priemyselná výroba, stavebníctvo, výrobné služby a sklady.

V súčasnosti sa v obci nachádza areál pre spracovanie dreva (Píla) mimo zastavané územie obce.

Pri návrhu rozvoja výroby sa uvažuje s domácou surovinovou bázou – drevom a produktmi živočíšnej výroby a možnosťou ich spracovania v rámci usadlostí.

Rozvoj remeselníckych živností sa predpokladá u tých, ktoré sú zamerané na

- údržbu existujúceho stavebného fondu a potreby obyvateľstva,
- potreby cestovného ruchu (ubytovanie, stravovanie, pamiatkové predmety a pod.).

10. Občianska vybavenosť.

V obci sa nachádzajú iba zariadenia základnej občianskej vybavenosti, ktoré sú situované prevažne v centrálnej časti sídla pozdĺž komunikácie III. triedy.

Zariadenia základnej vybavenosti sú situované v samostatných objektoch a kapacitne nedosahujú požadovanú úroveň v obchode a službách. Výskyt a štruktúra komerčných zariadení obchodu a služieb sa pritom riadi najmä zásadou dopytu a tomu zodpovedajúcej ponuky. Jednotlivé zariadenia obchodu a služieb obyvateľstvu sú okrem účelového objektu umiestnené aj v rodinnom dome, technicky i funkčne v menej vyhovujúcich priestoroch.

Navrhované plochy pre občiansku vybavenosť sú riešené v centrálnej časti obce na voľných. Druh občianskej vybavenosti sa určí podľa konkrétnych požiadaviek obce, ktoré vyplynú s jej ďalšieho rozvoja.

10.1 Zariadenia pre školstvo, výchovu a vzdelávanie.

Od roku 1992 nie sú budovy bývalej základnej a materskej školy využívané na výchovno - vzdelávacie účely v rámci školského systému Slovenskej republiky. Žiaci navštevujú ZS v Spišských Hanušovciach, deti predškolského veku (v šk.r. 2008/2009 je to 8 deti) navštevujú materskú školu vo Veľkej Frankovej.

Existujúca nevyužívaná budova ZŠ sa navrhuje pre školu v prírode na komerčnom princípe.

10.2 Zariadenia pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť.

10.2.1. Zdravotná starostlivosť.

V obci sa nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie. V Obecnom dome sa navrhuje zriadenie lekárskej ambulancie s možnosťou prvej pomoci v zime. Ostatné zdravotnícke služby ostávajú k dispozícii v Spišskej Starej Vsi a Kežmarku. Rýchla zdravotnícka služba aj pre obec Osturňa je lokalizovaná v Spišskej Starej Vsi.

10.2.2. Sociálna starostlivosť.

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie sociálnej starostlivosti. V návrhu je riešený dom sociálnych služieb v priestore za obecným úradom.

Jeho úlohou bude poskytovanie nasledovných služieb za úhradu - nevyhnutné životné úkony, nevyhnutné práce v domácnosti a v neposlednom rade formy zabezpečovania kontaktu so spoločenským prostredím. Klientelou sú výlučne dôchodcovia, prevažne zdravotne ťažko postihnutí z obce.

10.3 Telovýchovné a športové zariadenia.

Plocha futbalového ihriska sa navrhuje pre viacúčelovú funkciu. Pre potreby športových aktivít sa navrhuje zriadiť:

pre letné športové aktivity:

- cykloturistické trate,
- turistické a náučné trasy s vyhliadkovými bodmi,
- v škole v prírode športové ihriská,

pre zimné športové aktivity:

- lyžiarske vleky,
- bežecké lyžiarske trate,
- klzisko.

10.4 Administratíva a kultúra.

Obecný úrad a Pošta sú lokalizované v Obecnom dome a budú vyhovovať aj vo výhľade.

Nový grécko - katolícky farský úrad bude vyhovovať aj vo výhľade.

Areál cintorína sa navrhuje na rozšírenie s výstavbou Domu poslednej rozlúčky.

Požiarna zbrojnica má dve autá a striekačky a vyhovuje aj v návrhovom období.

10.5 Turizmus a cestovný ruch.

Územie obce Osturňa ponúka veľmi dobré podmienky na širokú a pestrú tvorbu a ponuku produktov a služieb pre cestovný ruch a turizmus. Základom toho sú predovšetkým možnosti, ktoré ponúka prírodné a kultúrne dedičstvo obce a jej okolia.

Turizmus sa považuje za hlavný faktor rozvoja ekonómie obce a tým aj rozvoja pracovných príležitostí. Navrhujú sa predovšetkým tieto aktivity:

- chalupárstvo a agroturistika, letná turistika, zimné športy, prehliadka PRĽA.

Vychádza sa z týchto orientačných ukazovateľov:

- maximálna návštevnosť 1000, počet chalúp 150, počet lôžok 500.

11. Doprava a dopravné zariadenia.

15.2. Dopravné vzťahy a záujmové územie.

Obec Osturňa je koncovým sídlom a na nadradenú komunikačnú sieť je napojená prostredníctvom cesty III. triedy 542002, ktorá prechádza obcou Veľká Franková a východne od tejto obce sa napája na cestu II/542 so smerom Spišská Belá (I/67) – Slovenská Ves – Spišská Stará Ves.

V zmysle ÚPN VÚC Prešovského kraja:

- význam cesty II/542 stúpa v rámci turistickej dopravy generovanej mikroregiónom Zamagurie. Koridor cesty II/542 je súčasne alternatívnym koridorom pre tzv. Karpatskú cestu, ktorej trasa cez Poľské a Slovenské pohraničné územie je predmetom spracovania ÚPD prihraničnej spolupráce v koordinácii s Poľskými riešiteľmi na základe medzinárodnej dohody. Z dôvodu predpokladu zvýšenia intenzity turistickej dopravy sú navrhované na ceste II/542 obchvaty sídiel a je navrhovaná homogenizácia cesty v celej dĺžke na kategóriu C 9,5/80,70,
- navrhované prepojenie ciest I/67 Ždiar – III/542002 Veľká Franková – II/542 Spišské Hanušovce ako cesta III. triedy v kategórii C 7,5/60 pre turistickú dopravu v línii V. Tatry – Zamagurie v kontexte s projektom rozvoja prihraničia SR a PR.

15.2. Hraničné priechody.

V zmysle ÚPN VÚC Prešovského kraja sú v širších vzťahoch riešeného územia navrhované dva hraničné priechody:

- hraničný priechod Osturňa – Lapszanka – v súčasnosti hraničný priechod nie je funkčný, je navrhované otvorenie hraničného priechodu pre malý pohraničný styk. Prístup je navrhovaný po upravenej lesnej ceste pre peší a cyklistický pohyb,
- hraničný priechod Veľká Franková – Kacwin – v súčasnosti je príjazd ku hraničnému priechodu po nevyhovujúcej nespevnenej poľnej ceste pre peší a cyklistický pohyb. Navrhovaná je prestavba hraničného priechodu s novým cestným prepojením v koridore poľnej cesty pre prihraničný styk s osobnou dopravou a nákladnou dopravou pre 3,5 t celkovej hmotnosti.

15.2. Charakteristika a návrh komunikačnej siete v obci.

Hlavnú dopravnú os obce Osturňa tvorí cesta III/54002, ktorá v obci plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 a má nevyhovujúce výškové a šírkové parametre so šírkou vozovky 4,0 – 5,0m. V zmysle STN 73 6110 radíme cestu do redukovanej kategórie MZ 6,0/40 (red MZ 7,5/40). Vzhľadom na obmedzenú šírku uličného priestoru z dôvodu tesnej zástavby nie je možné rozšírenie komunikácie. Cesta III. triedy v obci je ukončená obratiskom pre nákladné automobily a autobusy.

Mimo zastavané územie obce je cesta III. triedy vybudovaná kategórie C 7,5/60.

Na ceste III. triedy nebol určený sčítací úsek pri Celoštátnom dopravnom sčítaní, vzhľadom na predpoklad minimálnej dopravnej zaťaženosti tejto komunikácie. V návrhovom období nie je predpoklad zvýšenia intenzity dopravy, ani nakoľko budú prevládať iba miestne prepravné vzťahy.

Západná časť obce je dopravne sprístupnená obslužnou komunikáciou, ktorá je napojená na cestu III. triedy. Cesta je vybudovaná so šírkou vozovky 3,5 – 4,0m a radíme ju do funkčnej triedy C3 redukovanej kategórie MOK 5,0/40(red.MOK 6,5/40).

11.2.1. Návrh komunikačného systému.

- cesta III/54002 bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3. Z dôvodu daného šírkového usporiadania uličného priestoru a zachovania rázovitosti obce ponechávame aj v návrhovom období kategóriu cesty MZ 6,0/40 (red MZ 7,5/40),
- na ceste III. triedy navrhujeme zrealizovať po cca každých 100m a v neprehľadných úsekoch obojstranné výhybne,

- mimo zastavané územie obce bude cesta vyhovovať kategórie C 7,5/70 podľa STN 73 6101, pri dodržaní ochranného pásma pre cesty III. triedy 20 m od osi komunikácie,
- navrhujeme upraviť lesnú cestu pre peší a cyklistický pohyb, ku hraničnému priechodu Osturňa – Lapszanka. Minimálna šírka chodníka je 3,0m,
- obslužnú komunikáciu, ktorá je pokračujúcou trasou cesty III. triedy a je ukončená pri manipulačnej ploche dreva navrhujeme ponechať kategórie MOK 5,0/40 (red. MOK 6,5/40) a v priestore manipulačnej plochy dreva navrhujeme zrealizovať obratisko pre nákladné automobily,
- sieť ostatných miestnych komunikácií navrhujeme ponechať v pôvodných trasách, radíme ich do funkčnej triedy C3 a navrhujeme ich na prestavbu na kategóriu MOK 3,75/40. V zmysle STN 736110 ide o jednopruhovú obojsmernú komunikáciu s krajnicami a výhybňami,
- dostavba nových rodinných domov a stavieb občianskej vybavenosti je navrhovaná pozdĺž cesty III. triedy a existujúcich miestnych komunikácií. Z tohto dôvodu nie je potrebný návrh nových prístupových a obslužných ciest,
- na slepo ukončených uliciach navrhujeme zrealizovať obratisko,

11.2.2. Pešie komunikácie.

Hlavný komunikačný ťah v obci slúži vzhľadom na nízku intenzitu dopravy a limitovaných priestorových pomerov aj pre pešiu dopravu. Na miestnych komunikáciách je nízka intenzita dopravy z tohto dôvodu neboli v obci realizované samostatné pešie chodníky.

Návrh:

Vzhľadom na predpokladaný rozvoj turizmu sa navrhujú nové pešie ťahy a lyžiarske trasy v rámci katastrálneho územia obce (viď.: v. č. 2).

11.2.3. Značkované turistické chodníky

Obcou Osturňa sú vedené značkované turistické chodníky:

- modrá značka - so smerom – Osturňa - Lapszanka PR
- žltá značka - so smerom - Osturňa - Magurka
- červená značka – so smerom Magurka–Malá Franková–Veľká Franková–Kacwin PR

11.2.4. Statická doprava.

Vzhľadom na nízku intenzitu dopravy a pomerne malú občiansku vybavenosť obce nie sú v obci vybudované parkoviská. Je vybudovaná parkovacia plocha pri obecnom úrade s možnosťou parkovania pre 3 automobily a pri súkromnom penzióne je vybudovaná parkovacia plocha pre 6 vozidiel.

V obci prevláda individuálna rodinná zástavba, pre ktorú sa parkovacie a garážové státia nenavrhujú, tie si vlastníci budujú individuálne podľa potreby na pozemku rodinných domov.

Návrh:

V centrálnej polohe obce pre potreby cintorína, športoviska a občianskej vybavenosti navrhujeme pri vodnom toku zrealizovať sústredenú parkovaciu plochu z polovegetačných tvárnic. Celková kapacita parkoviska je cca 52 státí. Pri kostole je navrhované parkovisko s kapacitou 8 miest.

Pri vznikaní nových podnikateľských aktivít, či pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov, je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy na vlastnom pozemku, aby nedochádzalo ku parkovaniu vozidiel na miestnych komunikáciách.

Výpočet a návrh potrieb parkovacích stání pre objekty občianskej vybavenosti obce je potrebné navrhovať v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 pre stupeň automobilizácie 1:3,5, s redukciami súčiniteľov „k“ – súčiniteľ vplyvu stupňa automobilizácie, vplyvu polohy a veľkosti sídla.

11.2.5. Hromadná autobusová doprava.

Obec Osturňa je na sieť autobusových liniek SAD napojená jednou prímestskými linkami SAD, ktoré premávajú po ceste III/542002. Ide o linku č. 703431 so smerom Spišská Stará Ves - Osturňa so zastávkami:

Osturňa – píla, č.d.35, Jednota, MŠ, ZŠ, č.d. 169, č.d.188, stánok. Na konečnej zastávke je zriadené obratisko. Obec je obsluhovaná 15-timi spojmi v oboch smeroch za priemerný pracovný deň.

Návrh:

- situovanie existujúcej autobusovej zastávky SAD obce je vyhovujúce aj pre návrhové obdobie,
- zastávky SAD, kde to umožňuje šírka komunikačného priestoru navrhujeme vybaviť samostatnými zastavovacími pruhmi pre linky SAD, prístreškami pre cestujúcich a pešími nástupnými plochami.

11.2.6. Ochranné pásma a vplyv dopravy na životné prostredie

Základné cestné ochranné pásmo pre cesty III. triedy je 20m od osi komunikácie v extravilánových úsekoch, podľa vyhlášky FMD č.35 z roku 1984.

Vplyv dopravy na životné prostredie v zastavanom území obce nie je vyhodnocovaný, nakoľko nie sú k dispozícii vstupné údaje potrebné pre výpočet hluku, ktoré požadujú metodické pokyny SK-VTIR, z roku 1984. Základným vstupom je špičková intenzita dopravy za hodinu a %-tuálny podiel nákladovej dopravy. Vzhľadom na koncovú polohu sídla je zrejme, že táto intenzita aj v návrhovom období bude tak nízka, že hladina hluku od automobilovej dopravy neprekročí najvyššie prípustnú hodnotu hladinu hluku vo vonkajších priestoroch pozdĺž základnej komunikačnej siete max 60 dB(A).

12. Vodné hospodárstvo.

12.1. Zásobovanie pitnou vodou.

12.2.1. Súčasný stav.

Nároky na vodu pre obyvateľstvo sú zabezpečované z troch samostatných skupinových vodovodov so samostatnými vodnými zdrojmi, postavenými väčšinou svojpomocne, ktoré sú vybudované neodborne, v blízkosti hospodárskych budov, hnojísk, čo spôsobuje kontamináciu vody už pri jej zdroji. V strednej časti obce je vybudovaný vodovod s vlastným zdrojom vody o výdatnosti Q = 0,3 – 0,6 l/s, vodojemom 50 m^3 a rozvodom o celkovej dĺžke cca 1400 m. Potrubie uvedeného vodovodu je z oceľových rúr DN 80. V západnej časti obce je vybudovaný vodojem o objeme 50 m^3 s kapacitou nového vodného zdroja o kapacite Q = 2 l/s. Na vodojem sa napája navrhované vodovodné potrubie.

Na systém zásobovania pitnou vodou je napojená väčšina nehnuteľnosti v obci včítane občianskej vybavenosti a iných odberateľov. Rozvodná sieť nie je uložená v jestvujúcich komunikáciách, nakoľko zložitá a členitá konfigurácia terénu a predovšetkým stiesnené pomery to neumožňujú, takže sú vedené prevažne na súkromných pozemkoch.

12.2.2. Návrh riešenia.

Pre zabezpečenie komplexného zásobovania pitnou vodou je potrebná rekonštrukcia, rozšírenie a dostavba verejného vodovodu v obci.

Návrh technického riešenia stavby je rozvrhnutý na etapy (v zmysle štúdie „Rekonštrukcia, rozšírenie a dostavba verejného vodovodu – Osturňa“, vypracovanom firmou Vrbiar, z roku 1995, ktorého základné prvky riešenia sú aplikované pre potreby návrhu ÚPD) V rámci I. a II. etapy rad „A“, je potrebné riešiť rekonštrukciu a rozšírenie jestvujúceho verejného vodovodu v obci nasledovne:

I. etapa:

- rieši odstránenie havarijného stavu jestvujúceho vodovodu a to vodný zdroj, vodojem a vodovodnú sieť v dĺžke cca 1400 m v strednej časti obce;

II. etapa:

- rieši po rekonštrukcii vodovodnej sieti v strednej časti obce jej ďalšie rozšírenie rad „A“;

III. etapa:

- dostavba verejného vodovodu rady „B,C,D“, Vodovod vedie časťou cez nevyužívané pozemky za jestvujúcou zástavbou a krajom jestvujúcej obecnej komunikácie. Z dôvodu členitosti terénu je na potrubí navrhnutých 22 ks podzemných hydrantov, ktoré poslúžia ako vzdušníky a kalníky. Z dôvodu veľkého prevýšenia radu „B“, je na ňom potrebné vybudovať dve redukčné šachty;

Na nový vodný zdroj zrealizovaný v rámci III. etapy pri jeho dostatočnej výdatnosti je možné napojiť celú obec. Nakoľko obec je členitá výškový rozdiel cca 100 m, bude potrebné ju rozčleniť do viacerých tlakových pásiem – znižovanie tlaku prostredníctvom redukčných šachiet – redukčnými ventilmi. Voľba trasy jednotlivých vodovodných radov je navrhnutá tak, aby rešpektovala a využila trasovanie jestvujúceho vodovodu. Vodným zdrojom pre obec budú prameništia v k.ú. obce Osturňa. Pramene sa zachytia záchytným zárezom a zvedú sa do spoločnej pramennej záchytky. Táto pramenná záchytka zároveň slúži ako prerušovacia komora, s následným výtlakom do VDJ. Nutné je rekonštruovať záchyty prameňov. Prívodné a rozvodné potrubie je z PVC rúr, ťažký rad, PN 10, DN 100. Na systém zásobovania pitnou vodou bude napojená jestvujúca časť nehnuteľnosti v obci včítane občianskej vybavenosti, navrhovaných objektov a iných odberateľov.

Z hľadiska nadradenej dokumentácie je navrhovaný skupinový vodovod Osturňa – Veľká Franková – Malá Franková.

12.2.3. Potreba vody do roku 2025:

1. Obyvateľstvo:

Výhľadová potreba vody je stanovená v zmysle „ vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 684/2006 Z.z.“ zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Podľa demografických údajov získaných na základe prieskumu a podľa údajov Obecného úradu je určená celková potreba vody pre návrhový rok 2025.

2. Občianska a technická vybavenosť:

špecifická potreba pitnej vody - 15 l/o/deň pre obce s počtom obyvateľov do 1 000.

1. Obec Osturňa.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov	310 obyvateľov
• z toho :	
vaňový kúpeľ – 40 % obyvateľov	124 obyvateľov
ostatné byty – 60 % obyvateľov	186 obyvateľov
Špecifická potreba vody	
vaňový kúpeľ	135 l/os/deň
ostatné byty	100 l/os/deň
občianska vybavenosť	15 l/ob/deň

Potreba vody pre obyvateľstvo spolu.

Q_{ob} = 124 * 135 + 186 * 100 + 310 * 15 = 16 740 + 18 600 + 4 650 = 39 990 ld^{-1}

2. Iní odberatelia - Q_{pp} (výroba, živnosti, remeselné služby a pod.)

predpokladaný odber:

Q_{pp} = 2 000 l/d = 2,0 m^3/d = 0,02 l/s

3. Celková potreba vody pre obec.

Q_{pc} - Priemerná denná potreba vody : 41 990 l/deň = 0,49 l/s

$Q_m = Q_p \times k_d$ = 0,49 x 2,0 = 0,97 l/s = 83 980 l/d = 83,98 m^3/d

$Q_h = Q_m \times k_h$ = 0,97 x 1,8 = 1,75 l/s = 150 854 l/d = 150,85 m^3/d

4. Výpočet veľkosti vodojemu.

$V = 0,6 * Q_m$

$V = 0,6 * 83,98 = 50,39\ m^3$

Zásobovanie sídla so zástavbou na základe urbanistického riešenia na území v uvedenom výškovom rozmedzí bude jestvujúcim vodovodom a rekonštruovaným vodovodom vo viacerých samostatných tlakových pásmach, prostredníctvom redukcie tlaku. Ako už bolo uvedené potrebná akumulácia pitnej vody bude zabezpečovaná v jestvujúcom vodojeme po jeho rekonštrukcii a v navrhovanom vodojeme nasledovne:

Horný koniec 50 m³ vodojem - návrh,

Stred 50 m³ vodojem - rekonštrukcia

Po technickej aj objemovej stránke navrhované riešenie bude vyhovujúce aj výhľadovo ako zásobáreň pitnej vody.

12.2. Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.

12.2.2. Súčasný stav.

V súčasnosti v obci Osturňa je prevažná časť obyvateľov odkanalizovaná individuálne do žúmp a suchých záchodov, (ktoré sú vo väčšine prípadov z technického hľadiska nevyhovujúce) resp. priamo do potoka. Verejné objekty sú odkanalizované do septikov. Netesnosť žúmp a septikov, resp. problémy s vývozom ich obsahu a priame vypúšťanie odpadových vôd znečisťuje podzemné vody a vody v Osturnianskom potoku. K zabráneniu znečisťovania povrchových a podzemných vôd a zachovania kvalitného životného prostredia oblasti je potrebné riešiť odkanalizovanie obce a vyprodukované odpadové vody prečistiť pred ich vypustením do recipienta.

Vody z povrchového odtoku z intravilánu sú odvádzané priekopami, priepustmi a inými útvarmi do Osturnianskeho potoka.

Technické riešenie kanalizačnej siete a čistiarne odpadových vôd v obci Osturňa vychádza z potrieb a technických možností čistenia odpadových vôd produkovaných obyvateľmi obce a súčasnou a plánovanou obytnou a rekreačnou zónou obce.

12.2.2. Návrh riešenia.

Vzhľadom na rozsiahlosť investície a jej finančnú náročnosť sa celý kanalizačný systém oblasti rozdeľuje do samostatných celkov, ktoré po zrealizovaní môžu byť hneď uvedené do prevádzky.

Vzhľadom na rozľahlosť zastavanej časti obce, nízku hustotu zástavby navrhujeme odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd riešiť delenou kanalizáciou podľa nasledovných zásad:

I.stavba - ČOV a kanalizácia I. etapa "

- Stred odkanalizovať vybudovaním vlastnej ČOV, pre určitý okruh RD. Navrhujeme v strednej časti obce kompletne vybudovať splaškovú kanalizačnú sieť, ktorá by zabezpečila odvedenie splaškových vôd do ČOV. V uvedenej časti obce sa navrhuje kanalizačná sieť z PVC rúr DN 300 mm. Stavba zabezpečí možnosť priameho napojenia obyvateľstva žijúcich pozdĺž hlavného zberača
- Vody z povrchového odtoku z centrálnej zóny budú odvádzané cez lapače splavenín priekopami, priepustmi a prícestnými rigolmi do Osturnianského potoka.
  II.stavba - kanalizácia II. etapa "
- Horný a dolný koniec obce ponechávame do žúmp (jestvujúcich, ktoré treba stavebne ošetriť voči priesakom a aj do novovybudovaných). Pre návrhový rok 2025 a výhľad do roku 2035 vybudovať Malé čistiarne odpadových vôd (MČOV), pre ktoré sú vytipované predbežne lokality. MČOV je čistiareň pre menšie objekty ako sú napr. obytné domy, rôzne skupiny domov, rekreačné zariadenia, hotely, ubytovacie zariadenia, reštaurácie, malé prevádzky a pod. Uvedené riešenie je vhodné tam, kde centralizovaná kanalizácia z akýchkoľvek dôvodov nie je možnou cestou. Sú prípady, kedy spádové pomery, alebo rozloženie obce neumožňujú týmto spôsobom riešiť celú obec. Malá čistiareň je určená pre cca. 15 až 50 ľudí. Vyčistenú odpadovú vodu je možné vypúšťať do vodného toku alebo do trativodu (vsakovanie do pôdy) prípadne ju využívať na zavlažovanie resp. na technické účely.

Výpočet množstva odpadových vôd pre obec:

Množstvo splaškových odpadových vôd je zhodné s vypočítanou priemernou potrebou pitnej vody za sekundu Q_{pc} = 0,49 l/s.

Množstvo splaškových vôd:

Q_{pc} - Priemerná denná potreba vody : 41 990 l/deň = 0,49 l/s

$Q_m = Q_p \times k_d$ = 0,49 x 2,0 = 0,97 l/s = 83 980 l/d = 83,98 m^3/d

$Q_h = Q_m \times k_h$ = 0,97 x 1,8 = 1,75 l/s = 150 854 l/d = 150,85 m^3/d

Ročné množstvo vyčistenej vody:

$Q_{ročné} = Q_{pc}$ x 365 dní = 41,99 x 365 = 15 326 m^3/rok

Celodenná produkcia BSK_5:

310 obyvateľov x 60 g/obyv. deň = 18 600 g/d = 18,60 kg/deň

Pri posudzovaní minimálnych a maximálnych odtokov splaškových vôd sa použili koeficienty k_d a k_h v zmysle STN 75 61 01 - Stokové siete a kanalizačné prípojky, resp. STN 75 6401 Čistiarne odpadových vôd pre viac ako 500 EO. Kvalita vody po zmiešaní v toku spĺňa prípustný stupeň znečistenia povrchovej vody pri 355 dňovom prietoku v zmysle Nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z.z.

Ochranné pásma.

Po výstavbe kanalizácie žiadame v zmysle §15 ods. 2 písm. b) zákona č.442/ 2002 Z. z. určiť pozdĺž kanalizačného potrubia ochranné pásmo vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia na obidve strany 2,5 m.

Čistiareň odpadových vôd.

Na základe predpokladaného rozvoja bytovej výstavby a iných aktivít v obci uvažujeme s napojením na centrálnu ČOV v strednej časti obce, pre horný a dolný koniec a vybavenosť, RZ uvažujeme s MČOV s minimálnym ochranným pásmom v dôsledku stiesnenej zástavby.

Odvádzanie dažďových vôd je navrhnuté ponechať jestvujúcim systémom uličných priekop. Pre zlepšenie pomerov je potrebné na jestvujúcom systéme cestných priekop vykonať opravné a udržiavacie práce a dobudovať ich.

12.3. Vodné toky a odtokové pomery.

12.3.2. Súčasný stav.

Cez obec preteká Osturniansky potok, ktorý pramení na slovenskej strane - pri obci Osturňa V Poľsku má názov Kacwin, prípadne Kacwinianka a je pravostranný prítok Dunajca s dĺžkou 26 km, z toho 13 km na našom území. Na strednom a poľskom dolnom toku výraznejšie meandruje. Pramení v Spišskej Magure na severovýchodnom úpätí Brijovho vrchu (999,5 m n. m.) v nadmorskej výške približne 910 m n. m., neďaleko slovensko-poľskej štátnej hranice. Smer toku po sútok so Soliskovým potokom prevažne na východ, odtiaľ k obci Kacwin na severovýchod, medzi obcami Kacwin a Niedzica na sever, potom k ústiu na východ. Prítoky sprava má Črchľový potok, prítok z oblasti Galajdovky, Bystrá, Krulovský potok, Soliskový potok, Frankovský potok, zľava Bystrá, Podlapšianka, v Poľsku ľavostranná Lapszanka. Na území Poľska ústí do vodnej nádrže Jezioro Czorsztyńskie východne od obce Niedzica v nadmorskej výške cca 495 m n. m.

Najväčšie prietoky cez územie obce sú zaznamenávané na jar, najmenšie koncom leta a začiatkom jesene. Kapacita koryta sa pohybuje v rozmedzí Q_{20} až Q_{50} čo bolo príčinou aj povodní v predchádzajúcich obdobiach.

Čistota vody odpovedá požiadavkám na povrchové toky. Prietokové pomery nie sú veľmi vyhovujúce, napriek tomu tok je vhodný ako recipient pre vypúšťanie splaškov z ČOV.

12.3.2. Návrh riešenia.

Koryto potoka najmä v jeho hornej časti obce neprevedie prietok Q_{100} ročnej vody, preto je potrebné skapacitniť koryto potoka, resp. navrhovanú zástavbu situovať do vyššie položených miest, aby nedochádzalo pri prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody k ohrozeniu nehnuteľností.

Všeobecne sú úpravy zamerané, vzhľadom k zvýšeným hodnotám max. prietokov, na neškodné odvádzanie veľkých vôd, pričom v hornej časti hlavných povodí, ktoré prináležia Prešovskému kraju, úpravy smerujú k zabezpečeniu ochrany intravilánov sídiel, k zlepšeniu nevyhovujúcich smerových pomerov a k stabilizácii koryta v extravilánoch. Podrobne sú navrhované úpravy tokov uvedené vo vodohospodárskych plánoch povodí. Návrhy zohľadňujú tieto zásady:

pri úpravách v extravilánoch treba v maximálnej miere zachovávať existujúcu trasu koryta a stabilnú časť priečneho profilu. Trasu toku skracovať len vo výnimočných prípadoch a odstavené meandre nezasypávať. V čo najväčšej miere zachovať pôvodné brehové porasty. Pre dosiahnutie potrebnej prietokovej kapacity (minimálne na Q_{20}-ročnú vodu) využívať odsunuté hrádze, ktoré nemusia presne kopírovať trasu toku.

Podľa § 49, odst.2 zák. č. 364/2004 Z.z. správca vodného toku môže pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb, alebo zariadení užívať pobrežné pozemky, z toho dôvodu odporúčame pre potreby prevádzky a údržby zachovať manipulačný pás pozdĺž toku.

Ochranné pásmo pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb v zastavanom území:

- 3 m obojstranne široký nezastavaný manipulačný pás pozdĺž upraveného toku,
- 10 m obojstranne pozdĺž neupraveného toku.

13. Zásobovanie elektrickou energiou.

13.1. Súčasný stav.

Hlavným napájacím bodom zásobujúcim prevažnú časť odberateľov bytovo - komunálneho odberu, menšieho a stredného priemyselného odberu elektrickej energie, ako aj veľkoodberateľov je 110 kV/22 kV rozvodňa VVN/VN Kežmarok, ktorá disponuje 2x40 MW inštalovaným výkonom. Rozvodňa je napojená dvoma vedeniami 110 kV, a to vedením č. 6410 ES – Kežmarok - Stará Ľubovňa a 6411 SNV – Kežmarok.

Z rozvodne 110/22 kV Kežmarok Osturňu napája linka:

22 kV linka č.215 Kežmarok – Spišská Belá – Stará Ľubovňa

Z uvedenej primárnej 22 kV linky vedením č 406 je zásobované elektrickou energiou celé spracovávané územie. Plošné zásobovanie elektrickou energiou v celom riešenom území sa uskutočňuje prostredníctvom šiestich transformačných staníc VN/NN - 22 kV/0.4 kV a následným sekundárnym rozvodom NN - 230V/400V.

Distribučná sieť NN je vzdušná vedená v prevažnej časti na drevených podperných bodoch a strešníkoch. Prierezy súčasných NN vodičov sú AlFe 35,50,70 mm^2. Nevyhovujúce napäťové pomery v súčasnosti sú v časti odberov od domov č.: 1 až 21.

Verejné osvetlenie tvoria výbojkové svietidlá upevnené na výložníkoch a stĺpoch sekundárnej siete. Ovládací systém verejného osvetlenia je automatický s časovým spínaním.

Transformátory TS_1 až TS_5 sú prevádzkované energetickým podnikom a v súčasnosti je stav napäťových pomerov v obci pomerne vyhovujúci. V najbližšom období v obci nenavrhujeme vykonať žiadnu rekonštrukciu, resp. generálnu opravu NN siete, ale vzhľadom na urbanistický návrh je potrebné uvažovať so zaústením ďalších trafostaníc.

TAB. č. 1 Elektrické stanice (transformovne) VVN/VN

Názov lokality a miesto	kV	Celk. inšt. výkon v MVA	Správca	Poznámka
ES Kežmarok	110/22	2x40	VSD Košice	-

TAB. č. 2 Vzdušné vedenie VN

Názov trasy od-do	kV	Číslo vedenia	Správca	Prevedenie jednod., dvojité (J,D)	Poznámka
KK – Stará Ľubovňa	22	215	VSD Košice	J	-

TAB. č.3 Zoznam 22 kV/0,4 kV transformačných staníc - obec

č. DTS	Umiestnenie	Inšt. výkon v kVA	Napáj. 22 kV vedenie	Správca	Typ DTS
TS_1 0530 - 0001	Pri potôčku	100	215	VSD Košice	4 - stĺpová
TS_2 - 0530 - 0002	Bystrá	250	215	VSD Košice	PTS
TS_3 - 0530 - 0003	Pri skládke dreva	250	215	VSD Košice	2 - stĺpová
TS_4 - 0530 - 0004	Polanka	160	215	VSD Košice	4 - stĺpová
TS_5 - 0530 - 0005	Pri mlyne	250	215	VSD Košice	PTS
TS_6 - 0530 - 0006	Pri škole	400	215	VSD Košice	2 - stĺpová
SPOLU		1410	215	VSD Košice	-

13.2. Návrh riešenia.

Odber elektrickej energie sa bude skladať z časti pre RD a pre potreby občianskej vybavenosti.

Bilancia celkového elektrického výkonu pre bytový fond a nebytový fond sú vypočítané v zmysle zásad pre navrhovanie distribučných sieti VN a NN podľa metodiky Pravidiel pre elektrizačnú sústavu číslo 2, článok 4.2.1.1 vydanú SEP v roku 1983 a dodatku P1 z roku 1990.

Kategória	**Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./**	
	Vývod NN	**DTS vn/nn**
A	1,7	1,5
B1	2,4	2,0
B2	5,2	5,0
C1	10,0	9,0
C2	14,5	14,5

Príkon podľa jednotlivých kategórii:

- kategória A – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA
- kategória B1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA
- kategória B2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody
- kategória C1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulačné
- kategória C2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulačné + elektrické vykurovanie akumulačné

Potreba elektrickej energie – návrh:

Riešený počet 63 bytov je v zmysle STN 332130 článok 4.1 rozdelený podľa kategorie bytového odberu nasledovne:

Kategória	**Podiel bytov %**	**Počet bytov**	**Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./**		**Celkový príkon kVA DTS**
			Vývod NN	**DTS vn/nn**	
A	75	47	1,7	1,5	70,0
B1	0	0	2,4	2,0	0,0
B2	15	10	5,2	5,0	50,0
C1	10	6	10,0	9,0	54,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
SPOLU					174,0

Potreba elektrickej energie pre vybavenosť sa podieľa na maxime zaťaženia obytného súboru asi 20 % v špičke u kategórií A a B1, u kategórie B2 asi 30 % a u kategórie C1 asi 40 %. V zmysle uvedeného merné zaťaženie v jednotlivých kategóriách (bj + vyb.) bude nasledovné:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./		Celkový príkon kVA DTS
			Vývod NN	DTS vn/nn	
A	75	58	2,04	1,8	104,0
B1	0	0	2,9	2,4	0,0
B2	15	12	6,8	6,5	78,0
C1	10	7	14,0	12,6	88,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
SPOLU					270,0

13.2.1. Výpočet počtu transformátorov :

- DTS sú navrhnuté s transformátormi od 160 kVA až 400 kVA, podľa výpočtového zaťaženia vo funkčno-priestorovom celku, pre pokrytie nárastu potreby el. energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upraví koeficientom prídavného zaťaženia Zp = 1,3.

Potrebný počet transformátorov je daný zjednodušeným vzťahom :

$n_T = (P_{POS} \times Zp) : S_{Th}$

P_{POS} – výpočtové zaťaženie obytného súboru
Zp - koeficient prídavného zaťaženia
S_{Th} - hospodárna jednotka DTS 250 kVA
Počet transformátorov pre návrhové obdobie :

$n_{T-NO} = (270 \text{ kVA} \times 1,3) : 250 = 1,4 = 1$ ks

Je potrebných 1,17 ks, teda 1 trafostanica - 1x o výkone 250 kVA.

V súčasnosti je v prevádzke šesť trafostaníc s celkovým inštalovaným výkonom 1 410 kVA.

S prihliadnutím na rozmiestnenie jestvujúcich trafostaníc a ich súčasný inštalovaný výkon nie je potrebné uvažovať s návrhom novej trafostanice ale príp. posilnením výkonu jestvujúcich.

Odber elektrickej energie sa skladá z potrieb rodinných domov, občianskej vybavenosti a podnikateľských aktivít. Súčasný nainštalovaný výkon nebude vyhovovať pre výhľadové potreby elektrickej energie. Pre zabezpečenie pokrytia nehnuteľností elektrickou energiou v navrhovaných lokalitách pre rok 2025 odporúčame:

- V prípade nárastu odberu el. energie transformačné stanice $TS_{,1-5}$, osadiť trafom o výkone do 250 (400) kVA;
- vybudovať rozvod NN siete káblovým vedením NAYY- J 4Bx150mm^2
- navrhovanú NN sieť prepojiť na jestvujúcu NN sieť v obci.
- v lokalitách navrhovanej výstavby osadiť na výložníkoch a stĺpoch sekundárneho vedenia upevnené výbojkové svietidlá vonkajšieho osvetlenia komunikácií. Rozvod VO sa urobí káblami CYKY4Bx10mm^2. Rozvod pre osvetlenie sa uloží do spoločnej ryhy NN siete;
- Vonkajšie osvetlenie, v snahe čo najviac eliminovať svetelné znečistenie prostredia, realizovať stožiarmi do výšky max 2m s vyžarovaním do dolnej polsféry.
- uvedené elektroenergetické rozvodné zariadenia budú zaradené ako verejnoprospešné stavby.

Z analýzy jestvujúceho stavu energetických zariadení, kapacít a prenosových možností vyplýva, že súčasný stav prevádzkovanej VN a NN siete v riešenom území je nepostačujúci pre uvažovaný urbanistický rozvoj s intenzifikáciou výstavby a ďalšie požiadavky na potrebný elektrický príkon bude možné riešiť len vybudovaním nových energetických zariadení a to v oboch napäťových úrovniach VN a NN sekundárnej siete. UPN obce rieši vybudovanie ďalších zahusťovacích trafostaníc v novourbanizovaných územných lokalitách pre navrhovanú zástavbu rodinných domov, bytových domov s príslušnou občianskou vybavenosťou, ako aj pre rozvoj

výrobných a nevýrobných služieb, administratívne a prevádzkové budovy a sklady. V lokalitách prelúk pre navrhovanú zástavbu rodinných domov je zásobovanie elektrickou energiou riešené z jestvujúcich trafostaníc NN sekundárnymi prípojkami z rekonštruovanej a rozšírenej NN sekundárnej siete. V prípade potreby sa zvýšia výkony jestvujúcich trafostaníc až na výkon 400 kVA s výmenou NN rozvádzačov trafostaníc. Územný plán navrhuje zvýšiť kapacitu niektorých jestvujúcich transformačných staníc a vybudovať dalšie zahusťovacie distribučné trafostanice v zmysle navrhovanej urbanizácie územia, ako aj pripravovaných investičných akcií správcu a prevádzkovateľa.

Na záver je potrebné podotknúť že vzhľadom na značné časové rozpätie od začiatku výstavby do plánovaného ukončenia, bude potrebné prezentované výpočty priebežne aktualizovať a rovnako prispôsobiť aj postupnosť" úprav el. siete podľa skutočného postupu výstavby nových RD a podľa meraniami zisteného reálneho nárastu maximálneho súdobého príkonu obce.

V k.ú. obce sa uvažuje s realizáciou malej vodnej elektrárne (MVE). Malé vodné elektrárne sú charakteristické tým, že ich výstavba a prevádzka zvyčajne nie je spojená s negatívnymi dopadmi na životné prostredie. Podobne ako veľké vodné elektrárne aj MVE sa vyznačujú vysokou účinnosťou využitia vodnej energie. Navyše majú výhodu v tom, že sú tzv. decentralizovaným zdrojom energie. Tým že ich je možné inštalovať v odľahlých oblastiach, poskytujú možnosti rozvoja a často aj energetickej sebestačnosti hlavne na vidieku.

Vo veľkej väčšine prípadov sú malé elektrárne pripojené na verejnú elektrickú sieť, do ktorej dodávajú energiu. Mnohé z nich sú tzv. prietokové t.j. nemajú žiaden rezervoár (voda nie je skladovaná za priehradou) a vyrábajú elektrickú energiu len vtedy keď je vody dostatok. MVE sa vyznačujú veľkou rôznorodosťou v konštrukcii, ktorá zohľadňuje miestne podmienky ako sú spád a prietok vody. MVE s vysokým spádom sú bežné v horských oblastiach a keďže na dosiahnutie daného výkonu potrebujú menšie prietoky vody ako MVE s malým spádom, sú zvyčajne aj lacnejšie. MVE s nízkymi spádmi vody sa budujú v údoliach.

13.3. Ochranné pásma.

Ochranným pásmom je priestor v bezprostrednej blízkosti energetického diela, ktorý je určený k zabezpečeniu plynulej prevádzky a zabezpečeniu bezpečnosti osôb a majetku. Pre akúkoľvek činnosť vo vymedzených ochranných pásmach a pre udelenie výnimky z ochranného pásma vyžiadať súhlas kompetentného elektrorozvodného závodu resp. energetického podniku. Ochranné pásmo elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami vedenými po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie Pre vzdušné elektrické vedenia prechádzajúce riešeným územím platia tieto ochranné pásma :

- 22 kV vzdušné vedenie - 10 m od krajného vodiča na každú stranu
- 22 kV vzdušné káblové vedenie - 2 m od krajného vodiča na každú stranu
- pri trafostaniciach 10 m po obvode kolmo od hranice objektov stanice,

14. Telekomunikácie a telekomunikačné zariadenia.

14.1. Telekomunikácie.

Obec Osturňa je súčasťou Regionálneho technického centra východ Slovak Telekom v primárnej oblasti Poprad.

Telefónni účastníci sú napojení ATÚ, ktorá sa v súčasnosti nachádza v priestoroch požiarnej zbrojnice vo vlastníctve obce. So zmenou umiestnenia sa neuvažuje. ATÚ je dimenzovaná na zabezpečenie jednotlivých telekomunikačných služieb pre všetkých účastníkov v obci.

14.2.1. Miestna telefónna sieť - stav.

Telefónne rozvody v obci sú vedené prevažne vzdušným vedením na drevených podperných stĺpoch. Domové prípojky sú realizované obdobne vzdušným vedením.

Rozvodná sieť pokrýva celý intravilán obce a umožňuje napojenie každej účastníckej stanice priamo prípojkou. Prípojky závesnými káblami sú prevedené jednotlivo, alebo viacero zo stĺpa pomocou združovacieho zariadenia PLM. Miestnu sieť je potrebné rozšíriť z pohľadu súčasného stavu aj z hľadiska návrhu.

Okrem miestnych rozvodov prechádza obcou uzlový kábel Spišská Stará Ves – Osturňa kábel do miestnej ATÚ. Vyznačený je na výkrese technickej vybavenosti

14.2.2. Miestna telefónna sieť - návrh.

Napojovacím bodom pre tlf. stanice nových b.j. a občianskej vybavenosti bude ATÚ Osturňa. V rámci novej výstavby sa telekomunikačné rozvody prevedú úložnými káblami s vazelínovou zábranou proti vlhkosti typu TCEPKPFLE s priemerom žíl plynúcich z útlmového plánu. Trasy navrhnúť s ohľadom na ostatné inžinierske siete v zmysle platnej priestorovej normy

Bytové stanice sú dimenzované na navrhnutú telefonizáciu, t.j. 2 páry na byt a pri nebytových staniciach podľa požiadaviek zákazníkov 2 až 3 násobok dopytu v čase prípravy výstavby telefónnej siete.

Bilancia potreby HTS - potreba prípojok pre navrhované b.j.v sídle k roku 2025 :

Pre 63 bytových jednotiek	63 HTS
vybavenosť 30 % z bytového fondu	19 HTS
Podnikateľské subjekty	2 HTS
Poľnohospodárstvo	1 HTS
urbanistická rezerva	2 HTS
C e l k o m	87 HTS

Do roku 2025 navrhujeme:

- dobudovať jestvujúcu miestnu sieť na uvažovanú kapacitu HTS, s 10 % káblovou rezervou; presmerovať časť vonkajšieho telefónneho rozvodu a prispôsobiť podľa požiadaviek navrhovanej bytovej výstavby.
- jestvujúca telefónna sieť je realizovaná v prevažnej miere nevyhovujúcim vzdušným vedením, treba uvažovať s jej rekonštrukciou a rozšírením na rozvody káblové, uložené v zemi; v prípade kabelizácie telefónneho rozvodu súbežne ukladať vodiče pre rozvod káblovej televízie.

14.2. Rozhlas a televízia.

V obci funguje miestny rozhlas s ústredňou v budove Obecného úradu. Rozvody sú vedené hlavnou ulicou. Vedenie je z vodičov FeZn na stĺpoch s reproduktormi. Rozmiestnenie reproduktorov je vyhovujúce, nie sú vzájomné zázneje. Počuteľnosť v každej časti obce je dobrá.

Vysielanie slovenského rozhlasu je v obci dobre počuteľné v každom pásme a všetkých frekvenciách. Možný je aj príjem komerčných vysielačov. Signály slovenskej televízie a ostatných

TV sú zosilnené televíznym vykrývačom v katastrálnom území obce.

Príjem TV programov sa zabezpečuje individuálnymi anténami každého koncesionára. Pribúdajú aj antény digitálneho príjmu. Vyskytujú sa aj parabolické antény na príjem satelitných TV vysielačov.

15. Zásobovanie zemným plynom a teplom.

15.1. Zásobovanie zemným plynom.

Obec Osturňa nie je plynofikovaná a v návrhovom období sa neuvažuje s plynofikáciou.

15.2. Zásobovanie teplom.

15.2.1. Súčasný stav.

V riešenej obci je odber a dodávka tepla pre potreby vykurovania a prípravu TÚV uskutočňovaná nasledovne:

RD len z lokálnych tepelných zariadení na báze spaľovania prevažne pevných palív, resp. v malej miere elektrickou energiou. Vo výhľade sa súčasný decentralizovaný spôsob prípravy tepla a TÚV zachová. Stávajúce zdroje tepla u vybavenosti slúžia prevažne len pre jeden, príp. pre dva objekty v bezprostrednej blízkosti. Nejedná sa o centrálne zdroje tepla.

15.2.2. Návrh riešenia.

Súčasný stav v zásobovaní teplom navrhujeme ponechať. Vykurovanie navrhovaných objektov OV, poľnohospodárstva, podnikateľských aktivít bude na báze spaľovania pevných palív, resp. plne elektrifikované. Jednotlivé odbery pri rozširovaných objektoch budú kryté z rezerv vlastných kotolní, prípadne ich rozšírením a zväčšením ich kapacity.

Celkovú spotrebu tepla pre ÚK a prípravu TÚV do roku 2025 stanovujeme pre vonkajšiu tepelnú oblasť – 18 ^{0}C s tepelným príkonom 10,7 kW (t)/ b.j. u RD. Pre vybavenosť budeme uvažovať s potrebou 20 % z potrieb pre byty všeobecne.

15.2.3. Bilancia potreby tepla.

Pre navrhovaných 63 b.j. do roku 2025 tepelný príkon bude:

$Q_{B\ RD}$ = 63 x 10,7 = 674 kW (t)
Q_{VYB} = 674 x 0,2 = 135 kW (t)
Q_{SPOLU} = 135 + 674 = 809 kW (t)

15.2.4. Ročná potreba tepla.

Bytový fond	- 3,6 x 674 x 2 000	= 4,85 TJ/rok
Vybavenosť sídla	- 3,6 x 135 x 1 600	= 0,78 TJ/rok
Spolu Q_{ROK}	-	= 5,63 TJ/rok

Realizácia prípadných nových kotolní, resp. rekonštrukcia jestvujúcich kotolní má byť v časovom súlade s termínmi realizácie príslušných objektov.

16. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.

Prešovský kraj patrí z hľadiska regionálnej kvality života v rámci Slovenskej republiky medzi menej rozvinuté regióny. Ide o región s veľmi dobrými podmienkami pre dlhý a zdravý život, avšak s najnižšou ekonomickou výkonnosťou a kúpnou silou.

Podobne okres Kežmarok sa vyznačuje v sociálnej a ekonomickej oblasti hodnotami nižších priemerov voči krajskej úrovni a podobne aj obec Osturňa v rámci okresu, je v nižších intervaloch hodnôt v porovnaní s priemerom okresu. Naopak, v environmentálnej oblasti je gradácia opačná. Osturňa sa vyznačuje nadpriemernými hodnotami v okrese a okres v rámci kraja. Komplikovaný a nedostatočný je stav len v oblasti environmentálnej technickej infraštruktúry, celkový stav kvality prostredia je však nadštandardný.

Sociálne indikátory udržateľného rozvoja napovedajú o tom, že pozícia obce Osturňa v regionálnom kontexte je síce nepriaznivá, avšak nasledovný vývoj je skôr pozitívny vzhľadom na ďalšie realizácie plánované v rámci ÚPD-obce.

V oblasti environmentálnych indikátorov udržateľného rozvoja je pozícia obce z regionálneho hľadiska pomerne priaznivá, rovnako väčšinou pozitívny je aj vývoj ukazovateľov na miestnej úrovni okrem environmentálnej infraštruktúry..

Ekonomické indikátory udržateľného rozvoja poukazujú na priemernú až mierne nepriaznivú pozíciu v regionálnom kontexte.

Inštitucionálnu oblasť udržateľného rozvoja je možné hodnotiť skôr negatívne na regionálnej úrovni - ukazuje sa jednoznačná potreba prenosu poznatkov a praktických krokov z národnej na regionálnu a lokálnu úroveň.

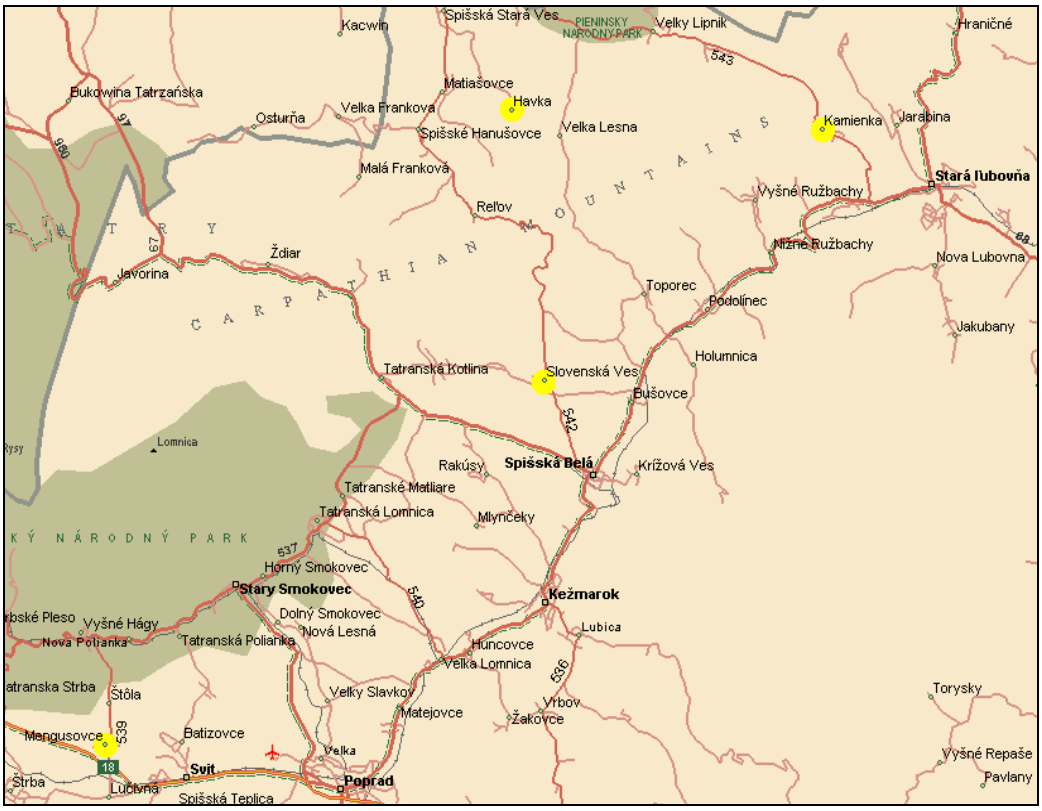
Pretože chýbajúca environmentálna infraštruktúra má negatívny vplyv ako na cenné prírodné prostredie, ochranu kultúrnohistorického dedičstva a prírodné zdroje, navrh ÚPN-O rieši všetky zodpovedajúce parametre v súlade s príslušnými právnymi predpismi a technickými štandardami.

Koncepcia starostlivosti vychádza z nadradených dokumentov vyšších úrovní a rieši:

- Skvalitnenie zásobovania pitnou vodou
- Odvádzanie a čistenie odpadových vôd
- Koncepčné otázky zásobovania teplom najmä objektov občianskej vybavenosti s využitím biomasy
- Nakladanie s odpadmi

16.1. Ovzdušie.

V porovnaní s relatívne najčistejšou oblasťou Európy (stred Nórska) bolo v roku 1991 zistené v priemere 5,3 násobné prekročenie spádu toxických kovov, v roku 1997 to bolo 4,8 násobné prekročenie a v roku 2000 3,2 násobné prekročenie koncentrácie toxických kovov. V roku 2000 v porovnaní s rokom 1991 resp. 1997 bolo zaznamenané zníženie koncentrácie u 5 elementov (Cd, Cu, Fe, Hg a Pb), nárast sa prejavil taktiež u 5 elementov (As, Cr, Mn, V a Zn). Najvýznamnejšie prekročenie koncentrácie toxických kovov v roku 2000 oproti koncentrácii v Nórsku bol zaznamenaný u prvkov Cr (6,5 násobok), Pb (5,8 násobok), As (4,7 násobok), Cd (3,2 násobok), Fe (2,8 násobok), Hg (2,8 násobok) a V (2,8 násobok). Vzhľadom na smer prevládajúcich vetrov je možné predpokladať, že tento spád prichádza z katowickej a ostravsko-karvinskej aglomerácie. V roku 1996 bola prihraničná oblasť Slovenska, Moravy a Poľska vyhlásená za druhý čierny trojuholník v Európe. Na základe údajov z dlhodobých pozorovaní je možné oblasť Spišskej Magury, ležiacu medzi TMP O4, P2, P3 a R2, označiť za imisnú oblasť významne ovplyvnenú ťažkými kovmi.

Mapa záujmového územia Spišskej Magury so 4 trvalými monitorovacími plochami O4, P2, P3 a R2.

16.2. Ochrana povrchových a podzemných vôd.

Cez obec preteká Osturniansky potok, ktorý pramení na slovenskej strane - pri obci Osturňa V Poľsku má názov Kacwin, prípadne Kacwinianka a je pravostranný prítok Dunajca s dĺžkou 26 km, z toho 13 km na našom území.

Najväčšie prietoky cez územie obce sú zaznamenávané na jar, najmenšie koncom leta a začiatkom jesene. Kapacita koryta sa pohybuje v rozmedzí Q_{20} až Q_{50} čo bolo príčinou aj povodní v predchádzajúcich obdobiach.

Čistota vody odpovedá požiadavkám na povrchové toky. Prietokové pomery nie sú veľmi vyhovujúce, napriek tomu tok je vhodný ako recipient pre vypúšťanie splaškov z ČOV.

16.2.1. Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov.

Na katastrálne územie obce Osturňa sa okrem všeobecných povinností súvisiacich s ochranou povrchových a podzemných vôd nevzťahuje žiadna legislatívna ochrana vôd (Chránená vodohospodárska oblasť, ochranné pásma vodárenských zdrojov).

Obec je napojená na dva vodné zdroje v strednej a západnej časti obce o výdatnosti Q = 0,3 – 0,6 l/s, a Q = 2 l/s.

16.2.2. Zdroje znečistenia vôd.

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu a ČOV. Odpadové vody s objektov sú vypúšťané prevažne do žúmp, ktoré nemusia byť nepriepustné a tým znižujú aj kvalitu Osturnianskeho potoka.

Na základe predpokladaného rozvoja bytovej výstavby a iných aktivít v obci uvažujeme s napojením na centrálnu ČOV v strednej časti obce, pre horný a dolný koniec a vybavenosť, RZ uvažujeme s MČOV s minimálnym ochranným pásmom v dôsledku stiesnenej zástavby.

Odvádzanie dažďových vôd je navrhnuté ponechať jestvujúcim systémom uličných priekop. Pre zlepšenie pomerov je potrebné na jestvujúcom systéme cestných priekop vykonať opravné a

udržiavacie práce a dobudovať ich.

Odhad množstva BSK_5 ako miery znečistenia Osturnianskeho potoka podľa počtu obyvateľov je nasledovný:

Zdroj odpadovej vody	Výpočet BSK_5 podľa počtu obyvateľov	BSK_5 celkom
Obyvatelia Osturne	310 obyvateľov 60 g.deň$^{-1}$	18,6 kg.deň$^{-1}$
Občianska vybavenosť		3,6 kg.deň$^{-1}$
Znečistenie na ČOV privedené spolu		**,22,2 kg.deň$^{-1}$**

16.3. Pôda

Vzhľadom k malej intenzite poľnohospodárskej výroby a jestvujúcej štruktúre pôdneho fondu s prevažujúcimi lúkami a pasienkami nie je predpoklad kontaminácie pôdneho fondu pesticídmi, alebo jeho veterná či vodná erózia.

Podľa doterajších výsledkov nie sú pôdy celého okresu Kežmarok kontaminované nad hygienický limit, pričom určujúcimi prvkami sú astát, chróm, fluór, meď, olovo a ortuť.

16.4. Hluk.

Stresové pôsobenie hluku sa prejavuje najmä ako sprievodný jav automobilovej dopravy v zastavanom území sídla po ceste III. triedy, pričom ne sú prekročené prípustné limity v čase dopravnej špičky.

16.5. Vegetačný kryt.

Zhoršujúci sa zdravotný stav lesa je výsledkom celkovo zhoršujúcej sa kvality prírodného i životného prostredia ako dôsledok znečistenia atmosféry priemyselnými emisiami. Dlhodobé priame pôsobenie škodlivín sa na lesoch prejavuje postupnou stratou ihličia, nekrózami, rednutím korún a postupným usychaním a rozpadom porastov. Výsledkom je stúpajúci podiel poškodených porastov, ich znížená funkčnosť, nárast neproduktívnych plôch a ťažko zalesniteľných holín.

Okrem poškodzovania v dôsledku znečistenia ovzdušia sa na zhoršovaní zdravotného stavu lesov v ostatných rokoch významne podieľa abnormálny režim počasia s výskytom extrémnych teplôt a deficitom zrážok. V oslabených porastoch vznikajú podmienky pre gradáciu druhotných škodcov (hmyz, huby, virózy). Čoraz výraznejšie je napríklad poškodenie lykožrútom lesklým, ktoré sa prejavuje odumieraním smreka. Tieto javy je možné sledovať aj v riešenom katastrálnom území.

Stresové faktory nepôsobia v krajine izolovane, ale synergicky a v priestorovom priemete vytvárajú systém vzájomne prepojených spolupôsobiacich prvkov, pričom sa prejavujú ako výrazné bariéry v rámci územného systému ekologickej stability.

16.6. Odpady.

Obec má schválený POH do roku 2005 doplnený VZN č.3 uznesenie 37/2006 zo 27.10.2006. Vypracovaný je v súlade so záväznou časťou POH okresu Kežmarok, ktorá bola vyhlásená všeobecne záväznou vyhláškou Okresného úradu v Kežmarku č. 1/2002 z 15. júla 2002 a obsahuje predpísané náležitosti v zmysle prvej časti vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení vyhlášky MŽP SR č. 509/2002 Z.z..

Obec má separovaný a množstevný zber odpadu, ktorý zabezpečujú Technické služby mestského podniku Spišská Belá. Odvoz nebezpečného odpadu a elektroodpadu zabezpečuje firma EKOS s.r.o. Stará Ľubovňa. Pre biologicky rozložiteľný odpad nie je zriadené verejné kompostovisko.

V obci je navrhovaná verejná kanalizácia s ČOV.

16.6.1. Údaje podľa platného POH obce.

Množstva vyprodukovaných odpadov v tonách od roku 1996 do roku 2000

Názov odpadu	*Kat.*	*Rok / tonách*					*Zneškodňovanie odpadu*
		1996	*1997*	*1998*	*1999*	*2000*	
Odpad spolu		*50*	*25*	*9,5*	*14,41*	*16,98*	*skládkovaním*

V obci je vedené iba vyprodukované množstvo ostatného odpadu, ktorého bolo v roku **2005** odvezené na skládku odpadu 16,98 ton (396obyvateľov). Pri predpokladanom poklese obyvateľstva do r.2025 na 310 obyvateľov sa predpokladá zvýšenie vyprodukovaného na cca **35 ton**, z toho ostatné 34 t a nebezpečné 1 t.

Organizačné, technologické a výrobné opatrenia na zníženie vzniku odpadov.

Pri nakladaní s odpadmi je potrebné uprednostňovať materiálne zhodnotenie využiteľných komodít z komunálnych odpadov pred spaľovaním odpadov. Zvýšiť množstvo a kvalitu separovaného zberu u obyvateľov aj organizácií. Biologicky rozložiteľný odpad zhodnotiť kompostovaním, čím sa zníži množstvo odpadu potrebného odviesť na skládku.

Odpady, ktoré sa nedajú materiálne, ani energeticky využiť sú ukladané na riadené skládky. Nebezpečné odpady je potrebné zhromažďovať od obyvateľstva, aby mohli byť následne zhodnocované a likvidované oprávnenými firmami.

Organizačné opatrenia:

Množstvo odpadov vznikajúcich na území obce je možné zredukovať napríklad takto:

- zamedziť vzniku nelegálnych skládok
- dodržiavať separovaný zber
- prejsť z pevného paliva na ekologické čisté /plyn, elektrika/

Technologické a výrobné opatrenia:

- realizácia ČOV,
- odoz biologicky rozložiteľných odpadov na navrhovanú kompostáreň v hospodárskom dvore Veľká Franková.

Údaje o biologicky rozložiteľných odpadoch.

Rešpektovať ustanovenie § 18 ods.3 písm. m) zákona č.223/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktoré zakazuje zneškodňovať biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, parkov, cintorínov ak sú súčasťou komunálneho odpadu, čo bude zapracované v záväznej časti ÚPD obce.

Na území obce vzniká biologicky rozložiteľných odpadov, nakoľko to vyplýva z špecifického územia. V priebehu roku sa realizuje minimálne 2x kosenie trávnikov, okolo miestnej komunikácie a cintorína. Odvoz tohto odpadu je riešený na navrhovanú kompostáreň mimo katastrálneho územia obce na hospodársky dvor Veľká Franková.

Nakosenú trávu z pozemkoch rodinných domov spotrebujú drobný chovatelia na kŕmenie. Ďalší biologicky rozložiteľný odpar vzniká pri orezávkach stromov v záhradách, odpadom zo záhrad, ktoré občania využívajú v kompostoch.

Materiálové zhodnocovanie odpadov.

- odpady z papiera zhodnotiť v zberných surovinách – individuálny zber,
- odpady zo železných kovov 1x ročne odvážať do kovošrotu,
- opotrebované autobatérie a iný nebezpečný odpad odvážať 2x ročne podľa uzatvorenej zmluvy s poverenou firmou.

17. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.

17.1. Analýza prírodných podmienok, súčasná krajinná štruktúra.

Tieto kapitoly sú zdokumentované v kapitole č.5 tejto správy.

17.2. Ochrana prírody a krajiny.

Z hľadiska širších vzťahov má riešené územie väzby na okolité priestory s významnými záujmami ochrany prírody, priamo v k.ú. Osturňa sa nachádza PR Veľké osturnianske jazero, PR Malé osturnianske jazera a PP Jazero, lokality NATURA 2000 a prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES) nadregionálnej a miestnej úrovne. Celé katastrálne územie je zaradené do 2. stupňa ochrany prírody ako súčasť ochranného pásma Pieninského národného parku.

17.2.1. Chránené územia prírody vyhlásené v k.ú. Osturňa.

Názov	Kategória	Výmera v m^2	Rok vyhlásenia/ spresnenia	Príslušnosť k VCHÚ	Predmet ochrany
Veľké osturnianske jazero	PR	488 100	1984/1993	OP PIENAP	PR predstavuje jeden z mála príkladov zahradených jazier v dôsledku plazivých deformácií svahov vo flyšových horninách Západných Karpát. V závislosti od výšky vodnej hladiny - celá séria vodných a rašelinných fytocenóz so vzácnymi, ohroz. a chránenými taxónmi
Malé jazerá	PR	70 600	1984/1993	OP PIENAP	Jeden z mála príkladov zahradených jazier v dôsledku plazivých deformácií svahov vo flyš. horninách Z. Karpát. Biologicky vzácny výskyt azonál. spoločenstiev prechodných rašelinísk vo vrchol. častiach flyš. pohorí s veľmi ohrozenými taxónmi flóry SR
Jazero	PP	143 578	1984	OP PIENAP	PP je vyhlásená na ochranu významného geomorfologického útvaru, ako aj typických lesných fytocenóz s celým radom vzácnych rastlinných druhov na vedecko-výskumné a náučné ciele. Je to zosuvmi zahradené bočné údolie s jazerom. Výskyt plavuníka splošteného

Zdroj: ŠOP SR, ÚPN VÚC Prešovského kraja

17.2.2. Územia sústavy NATURA 2000.

Predstavujú lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu, biotopy druhov európskeho významu a biotopy vtákov, vrátane sťahovavých druhov. Hranice území NATURA 2000 sa spresňujú, v súčasnosti prebieha vymedzenie na základe parcelného stavu.

17.2.3. Navrhované územia európskeho významu.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vydalo podľa § 27 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení zákona č. 525/2003 Z. z. výnos zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (etapa A).

V riešenom území sa nachádzajú lokality navrhované do sústavy území európskeho významu Veľké osturnianske jazero a Malé osturnianské jazerá v severnej časti k.ú., podľa výnosu č. 3/2004. V širšom okolí sa nachádza navrhovaná lokalita územia európskeho významu Tatry.

Navrhované územia európskeho významu (etapa A) v k.ú. Osturňa

Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)	Územne príslušný útvar ŠOP SR
SKUEV0334	Veľké osturnianske jazero	51,77	PIENAP
SKUEV0335	Malé osturnianske jazerá	7,65	PIENAP

Zdroj: ŠOP SR

Navrhované územia európskeho významu (etapa A) v širšom okolí k.ú. Osturňa

Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)	Územne príslušný útvar ŠOP SR
SKUEV0307	Tatry	61735,30	TANAP

Zdroj: ŠOP SR

SKUEV0334 Veľké osturnianske jazero.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150), Prirodzené dystrofné stojaté vody (3160), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Penovcové prameniská (7220*), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130)

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (Bombina variegata), mlok karpatský (Triturus montandoni), bobor vodný (Castor fiber), kosáčik plavúňovitý (Drepanocladus vernicosus)

Navrhované manažmentové opatrenia: predlžovanie obnovnej doby, predĺženie obdobia na zalesnenie a zabezpečenie nového porastu, jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hospodársky spôsob), šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky,..), zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy, zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality, protierózne, vodohospodárske, protilavínové, brehoochranné a protideflačné opatrenia, kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia), odstraňovanie inváznych druhov rastlín.

Tieto manažmentové opratrenia pre chránené územia európskeho významu sú zovšeobecnené (www.sopsr.sk). Pre jednotlivé lokality sú spresnené opatrenia riešené v rámci programu starostlivosti o Pieninský národný park.

SKUEV0335 Malé osturnianské jazerá.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230*), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140).

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (Bombina variegata).

Navrhované menežmentové opatrenia: predlžovanie obnovnej doby, predĺženie obdobia na zalesnenie a zabezpečenie nového porastu, jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hospodársky spôsob), šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy, zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality, protierózne, vodohospodárske, protilavínové, brehoochranné a protideflačné opatrenia, kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia), odstraňovanie inváznych druhov rastlín.

Navrhované chránené vtáčie územia.

Riešené územie k.ú. Osturňa hraničí s navrhovaným chráneným vtáčím územím Tatry a vzhľadom na mobilitu vtáčích populácií s chránenými druhmi, je potrebné v riešené územie považovať za potravný a čiastočne aj hniezdny biotop týchto druhov.

CHVÚ Tatry.

Predstavuje členité horské územie pozostávajúce z troch orografických celkov: Západné Tatry, Vysoké Tatry a Belianské Tatry

Katastrálne územie: Okres Liptovský Mikuláš: Huty, Bobrovec, Liptovský Trnovec, Kvačany, Jalovec, Jamník, Pribylina, Žiar, Babky, Liptovské Matiašovce, Smrečany, Konská, Jakubovany, Liptovská Kokava, Hybe, Východná, Važec, Okoličné, Vavrišovo, Okres Poprad: Tatranská Javorina, Ždiar, Tatranská Lomnica, Štrbské Pleso, Starý Smokovec, Okres Tvrdošín: Vitanová, Habovka, Zuberec

Odôvodnenie návrhu ochrany:

Tatry sú jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov orol skalný (Aquila chrysaetos), tetrov hlucháň (Tetrao urogallus), tetrov hoľniak (Tetrao tetrix), jariabok hôrny (Bonasa bonasia) a kuvik vrabčí (Glaucidium passerinum) a pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov sokol sťahovavý (Falco peregrinus), bocian čierny (Ciconia nigra), orol krikľavý (Aquila pomarina), lelek lesný (Caprimulgus europaeus), ďateľ čierny (Dryocopus martius), ďateľ trojprstý (Picoides tridactylus), strakoš sivý (Lanius excubitor) a kuvik kapcavý (Aegolius funereus).

Z dvoch tretín je územie pokryté lesmi pričom prevažujú ihličnaté smrekové lesy, menšie zastúpenia majú porasty borovice lesnej, limby a kosodreviny, z nelesných biotopov prevažujú alpínske lúky, skalnaté biotopy a v podhorí extenzívne využívané pasienky. Územie patrí k piatim najvýznamnejším na Slovensku pre hniezdenie lesných druhov kúr, orla skalného, sokola sťahovavého a lesných druhov kurovitých vtákov.

Mokrade.

Priamo v k.ú. Osturňa nie sú registrované žiadne iné evidované významné národné, regionálne ani lokálne mokrade, pričom za mokraďné ekosystémy možno považovať plochy všetkých „jazier“, ktoré sú chránené vo vyšších stupňoch ochrany.

Na základe terénneho prieskumu boli zistené početné prameniská a skupinové vývery s vlhkomilnou vegetáciou menšieho rozsahu v celom riešenom území a väčšieho rozsahu pri potoku Bystrá, v časti nazývanej Kamience.

V okolí vodných tokov sa nachádzajú vlhké lúky menšieho rozsahu, významné sú aj občasne zaplavované plochy v inundačnom území.

17.3. Ekologická stabilita a územné systémy ekologickej stability.

17.3.1. Zhodnotenie krajinnej štruktúry a stupeň ekologickej stability.

Z hľadiska **súčasnej krajinnej štruktúry a využívania územia,** riešené územie má **vysoký podiel krajinných prvkov s ekostabilizačnou hodnotou.**

Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pre zachovanie ekologickej stability územia majú **lesné pozemky výrazne viac ako polovičné zastúpenie** (58,3 %), čo klasifikujeme, vzhľadom na fyzickogeografické podmienky riešeného katastrálneho územia, ako veľmi uspokojivé; trvalé trávne porasty tvoria tretinu plochy tohto katastrálneho územia (32,3 %), vodné plochy 1 % plochy katastrálneho územia, čo spolu predstavuje **92,6 % plochy riešeného územia**. Sumárne majú tieto ekologicky stabilné krajinné prvky v území **vysoko nadpriemerné zastúpenie.**

Nízke zastúpenie má orná pôda zaberajúca iba 2,8 % plochy, pričom je priestorovo rozčlenene lokalizovaná predovšetkým okolo zastavaného územia v priaznivej maloblokovej a úzkopásove. Z hľadiska stupňa antropickej záťaže na prírodné prostredie je bezproblémové aj zastúpenie zastavaných plôch zaberajúcich 1,2 % plochy riešeného územia, pričom charakter zástavby je rozvoľnený a miestami nesúvislý, ale súčasne je ho možno označiť za sídlo s malým výskytom verejnej sídelnej zelene (nedostatok vnútornej sídelnej zelene).

Zastúpenie ostatných krajinných prvkov (záhrady, ostatné plochy) v riešenom území plošne je rovnako relatívne menej významné, pričom súhrne zaberá cca 4,5 % plochy. Súčasne možno vyjadriť pochybnosť, či v tejto štruktúre krajiny je oprávnené zaraďovať ostatné plochy do antropicky zaťažujúcich (v zmysle metodického prístupu), čo však nebolo možné podrobnejšie riešiť z dôvodu zamerania a náročnosti práce voči dostupným podkladom, časovému faktoru a cene prác.

Na základe dokumentácie Štúdia trvalo udržateľného rozvoja obce Osturňa, (P. Sabo a kol., Program obnovy dediny, SAŽP, 2008), ktorá súčasne plnila úlohu krajinnoekologickej dokumentácie a riešenia ÚSES, vyplynuli pre riešenie ÚPN-O nasledovné fakty.

Na základe tejto klasifikácie ekologickej stability bola stanovená priemerná **hodnota stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie.** Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narúšania ekologických väzieb v riešenom katastrálnom území.

V tejto súvislosti je však potrebné poznamenať, že táto dosiahnutá hodnota obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinnej štruktúry. Hodnota ekologickej stability nezahŕňa kvalitatívny rozmer (napr. znečistenie prírodného prostredia, horizontálne interakčné väzby krajinnej štruktúry a pod.).

Stupeň ekologickej stability v riešenom katastrálnom území má **hodnotu 3,64, čo predstavuje územie s vysokou ekologickou stabilitou (stupnica 1,0-5,0).** Vzhľadom na pokrytie katastrálneho územia ekostabilizačnými prvkami vyplynula potreba v rámci koncepčného návrhu ÚSES **definovať vo vyšších štruktúrach ÚSES ekologicky významnejšie štruktúry miestnej úrovne (MÚSES) v katastri** a prispieť ku udržaniu biodiverzity v tejto ekologicky, krajinársky, pamiatkovo a kultúrnohistoricky významnom území.

17.3.2. Územný systém ekologickej stability.

V zmysle § 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Okrem vymedzenia kostry ekologickej stability súčasťou ÚSES je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja. Tento systém má významné postavenie v trvalo udržateľnej sústave rozvoja územia.

V nadväznosti na tento dokument boli vypracované v rokoch 1993 - 1995 podľa jednotnej metodiky Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky bývalé (38) okresy

Slovenska, ktoré sa v súčasnosti aktualizujú.

V rámci spracovávania územnoplánovacích dokumentácií veľkých územných celkov Slovenska bola koncepcia ÚSES zapracovaná do ÚPN VÚC jednotlivých krajov. Schválené RÚSES boli použité ako záväzné územnoplánovacie podklady.

Pre riešené územie bola spracovaná dokumentácia RÚSES: Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Poprad a vzhľadom na neskoršiu zmenu administratívneho delenia okresov aktualizovala časť za okres Kežmarok.

Prehľad biocentier a biokoridorov ÚSES v širšom okolí k.ú. Osturňa

Názov	Kategória	Geomorfologická jednotka	Jadro	Charakteristika
Tatry	BBc	Tatry	NPR Belianske Tatry	endemické druhy na pestrom geologickom podklade
Skorušniak	NRBc	Podtatranská brázda		
Pálenica	NRBc	Belianske Tatry	PR Pálenica	Komplex lesných spoločenstiev na členitom karbonátovom podklade s výskytom vzácnych druhov
Spišská Magura	NRBc	Spišská Magura		komplex lesných a lúčnopasienkových spoločenstiev
Spišská Magura – Levočské vrchy	NRBk	Spišská Magura		
Smrečiny	RBc	Spišská Magura		krajinársky hodnotné lesné komplexy
Plašný vrch	RBc			Hodnotné lesné komplexy
Malá Poľana - Pieniny	RBk			
Plašný vrch – rieka Dunajec	RBk			
Vodný tok Biela	RBk	Podtatranská kotlina		pripotočné spoločenstvá a aluviálne lúky s rozptýlenou zeleňou

Zdroj: SAŽP, ŠOP SR, ÚPN VÚC Prešovského kraja, R-ÚSES okresu Poprad, R-ÚSES okresu Kežmarok, Atlas SR

Vyššie úrovne ÚSES sa na tvorbe miestneho ÚSES (MÚSES) podieľajú z hľadiska širších vzťahov a väzieb, pretože koncepčné a teoretické väzby vyšších úrovní sa prakticky vykonávajú na miestnej úrovni.

Z hľadiska biodiverzity a environmentálnych funkcií súčasnej krajinnej pokrývky majú okrem lesných porastov významnú úlohu skupiny nelesnej drevinovej vegetácie (NDV) a mokrade (plochy s trvalo, alebo dočasne zvýšenou hladinou podzemnej vody), brehové porasty a sprievodná zeleň tokov spolu s hydrickými ekosystémami, ktoré tvoria štruktúrne prvky ÚSES na miestnej úrovni.

Na základe interpretácie súčasnej krajinnej štruktúry a hodnotných biotopov na miestnej úrovni bola vymedzená krajinnoekologická významnosť a následne koncepčný návrh miestneho ÚSES, tak aby korešpondoval s ekologickým potenciálom a návrhmi pre prvky ÚSES v rámci širších vzťahov. Návrh MÚSES je zapracovaný, ako jeden z výsledkov štúdie TUR, v návrhu ÚPN-O Osturňa.

17.3.3. Koncepčný návrh MÚSES Osturňa.

Návrh miestneho ÚSES vychádzal zo širších vzťahov, súčasnej krajinnej štruktúry, typizácie, významnosti a optimalizácie s osobitným dôrazom na pozitívne faktory. Vyššie územné úrovne ÚSES sú prehľadne znázornené v mape situácie širších vzťahov.

Na riešenom území bolo koncepčne navrhnuté:

- viazať miestne prvky na nadregionálnu a regionálnu úroveň, najmä terestrickú a hydrickú
- zohľadniť biotopy národného a európskeho významu a navrhované SKUEV, ktoré tvoria jadrá vyšších štruktúr ÚSES a to územia NATURA 2000, ako aj navrhnúť zosúladenie plôch jadrových zón s návrhmi ŠOP SR.
- rešpektovať významnú pozíciu k.ú. obce na úrovni vyššej úrovne ÚSES zabezpečením interakcie prostredníctvom NRBc Spišská Magura, ktoré sa nachádza v katastri obce okolo sídelnej zóny južne západne a severovýchodne – zvyšnú severnú a severovýchodnú časť katastra tvorí jeho interakčná zóna. Prepojenie nadregionálnych systémov zabezpečuje NRBk Spišská Magura - Levočské vrchy na juhu a juhovýchode riešeného územia a jeho prepojene na NRBc Pálenica ako aj regionálne štruktúry smerom východným a severovýchodným na RBk Plašný vrch – rieka Dunajec, RBc Smrečiny, RBk Malá Poľana - Pieniny a RBk Biela
- kompozičné osi územia MÚSES pre hydrické ekosystémy tvorí vodný tok Osturniansky potok riešený ako MBk-1. Pre terestrické ekosystémy navrhujeme severojužnú os prepojenia nadregionálnych štruktúr, ktoré zabezpečí interakciu s hydrickými a hydricko terestrickými prvkami.
- prepojenia v rámci MÚSES riešiť adekvátne štruktúre územia a zastúpeniu prvkov SKŠ so zohľadnením interakčných zón na podporu prvkov vyšších úrovní.
- zohľadniť v koncepčnom riešení MÚSES špecifické územia, ktoré tvoria historické krajinné štruktúry, ktorých podstatná časť predstavuje aj ochranné pásmo PRĽA.

Navrhované v rámci miestneho ÚSES:

- **mozaikovité mokradno – hydricko - lesné biocentrum MBc-1 Veľké osturnianske jazero** s okolitými lesnými porastami a zarastajúcimi horskými lúkami v severnej časti k.ú. predstavuje unikátne biocentrum z hľadiska svojej genézy, Je významným prvkom v pohraničnej oblasti SR na územ,í kde NRBc prechádza do interakčnej zóny. Predstavuje ucelený prechod od otvorenej vodnej hladiny, cez močiarne ekosystémy, vlhkomilné trávobylinné spoločenstvá a lesné spoločenstvá. Rozsah biocentra bol prispôsobený návrhu SKUEV.
- **mozaikovité mokradno – hydricko – lesné biocentrum MBc-2 Malé osturnianske jazero** s okolitými remízkami drevín a zarastajúcimi horskými lúkami v severnej časti k.ú. predstavuje dve rozsiahlejšie mokraďné plochy s vlhkomilnou vegetáciou a faunou so striedaním s prechodnými zónami trávnych porastov a NDV v závislosti od intenzity zamokrovania. Je významným prvkom s výskytom biotopov národného a európskeho významu vo väzbe na pohraničnú oblasť NRBc v ktorých sa celé územie MBc nachádza.
- **lúčno - mokraďné biocentrum MBc-3 Kamienec** v centrálnej časti územia je rozsiahlejšou plochou s vlhkomilnou trávobylinnou vegetáciou so striedaním prechodných zón trávnych porastov v závislosti od intenzity zamokrovania. Je významným prvkom s výskytom biotopov národného a európskeho významu. Nachádza sa na hranici NRBc a je v kontakte s MBk Bystrá a MBc Fucovky
- **terestrické lúčne biocentrum s NDV MBc-4 Fucovky** - v centrálnej časti územia je plochou pôvodne lúčneho typu na HKŠ so striedaním prechodných zón trávnych porastov s NDV v závislosti od intenzity kosenia. Je významným prvkom s výskytom biotopov národného a európskeho významu. Nachádza sa na hranici NRBc a je v kontakte s MBk Bystrá a MBc Kamienec
- **terestrické lúčne biocentrum s NDV MBc-5 Na dolinke** v severovýchodnej časti k.ú. je súčasťou interakčnej zóny NRBc a predstavuje územie vymedzené vrcholovými platami a miernymi svahmi s južnou expozíciou, s výskytom biotopov národného a európskeho

významu, kde sa uplatňovalo iné parcelné členenie a preto HKŠ nemajú charakter úzko pásových polí.

- **terestrické lúčne biocentrum MBc-6 Farské** v severnej časti k.ú. je súčasťou prechodu interakčnej zóny a NRBc a predstavuje svažité územie s južnou expozíciou, s výskytom biotopov národného a európskeho významu, kde sa intenzívne hospodárilo aj v nedávnej minulosti, preto podiel NDV je veľmi nízky.
- **terestrické lúčne biocentrum MBc-7 Viersok, predstavuje jednu z najzachovalejších lokalít HKŠ v riešenom území.** Svažité územie s prevažne severovýchodnou a východnou expozíciou v severnej časti k.ú. je súčasťou prechodu interakčnej zóny a NRBc a predstavuje unikátny antropicky ovplyvnený reliéf s výskytom biotopov národného a európskeho významu s výskytom líniovej NDV na hranách medzí.

- **hydrický biokoridor MBk-1 Osturniansky potok** tvorí zachovaný prírodný charakter vodného toku, s meandrami v brehových a sprievodných porastoch. Prechádza severnou časťou územia zo západu na východ, pozdĺž celého zastavaného územia. Tvorí prepojenie hydrických štruktúr územia a napájajú sa naň všetky ostatné hydrickoterestrické biokoridory. Formálne, z hľadiska jeho významu by bolo možné sústavu prítokov a Osturnianskeho potoka charakterizovať ako vetvený biokoridor regionálnej úrovne medzinárodného významu. V susednom k.ú. opúšťa územie SR a pri poľskej obci Niedzica sa vlieva do NRBk Dunajec.
- **hydrický- biokoridor MBk-2 Bystrá** s horskými lužnými brehovými porastami, v centrálnej časti k.ú., so súčasnou kategorizáciou časti komplexu sprievodných porastov a mozaikou vlhkých lúk ako MBc-3 Kamienec. V bezprostrednom kontakte sa nachádza MBc-7 Fucovky. Predstavuje významný hydrický prvok v prepojenia na vyššie štruktúry NRBc
- **hydrický- biokoridor MBk-3 Kremeniak a Krulovský potok,** v centrálnej časti k.ú., predstavuje vetvený biokoridor ako významný hydrický prvok v prepojenia na vyššie štruktúry NRBc
- **hydrický- biokoridor MBk-4 Do Hlbokého,** vo východnej časti, na hranici k.ú., predstavuje biokoridor ako významný hydrický prvok v prepojenia na vyššie štruktúry NRBc
- **hydrický- biokoridor MBk-5 Podlapšianka ,** v severnej časti k.ú., predstavuje biokoridor ako významný hydrický prvok kontaktu s MBc-1 Veľké osturnianske jazero a MBc-2 Malé osturnianske jazerá, ako aj vyšších štruktúr NRBc. V bezprostrednom kontakte sa nachádza MBc-7 Viersok a v blízkosti aj MBc-6 Farské.

- **interakčný prvok IP-1 Jazero** predstavuje izolovaný a unikátny **významný hydrický prvok** v centrálnej časti územia, vo väzbe na NRBc

- **interakčná zóna IZ-1 Osturňa – Petrolovka - Zubrovka** predstavuje interakčnú zónu RÚSES a NRBc ako mozaiku prvkov poloprírodných obhospodarovaných prvkov okolo zastavaného územia, kosených lúk a NDV spolu s lesnými porastami v severnej a severovýchodnej časti k.ú. Integrálnou súčasťou IZ sú HKŠ, v rôznom stupni sukcesie. Obklopuje viacero prvkov MÚSES a zabezpečuje interakciu NRBc cez údolné polohy Osturnianskeho potoka.

Takto koncipovaný ÚSES pokrýva celé k.ú. obce Osturňa, čo umožňuje funkčnú kategorizáciu plôch z pohľadu návrhu stratégie TUR a uplatnenie agroenvironmentálnych opatrení.

Potenciálne plochy pre realizáciu náhradnej výsadby za asanované dreviny:

- v zastavanom území a vo väzbe naň – na výsadbu verejnej a rekreačnej zelene, okolo cintorína a v priestoroch okolo vodných tokov pretekajúcich zastavaným územím. Upozorňujeme na nevyhnutnosť dodržať ekologickú vhodnosť pôvodných (autochtónnych) druhov drevín

17.3.4. Ochrana krajinného rázu a historických krajinných štruktúr

V rámci hodnotenia krajiny, okrem jej prírodných hodnôt je v návrhu ÚPN-O venovaná zvýšená pozornosť krajinárskym – vizuálnym aspektom krajinných formácií, ktoré sú jedným zo základov turistickej atraktívnosti riešeného územia. Súčasne sme považovali za potrebné podčiarknuť význam predbežne vymedzeného ochranného pásma PRĽA Osturňa, ktoré považujeme za dôležitý základ ochrany krajiny a najmä historických krajinných štruktúr.

V spracovanej dokumentácii obce Osturňa, ako obce s výnimočnými prírodnými a kultúrnymi hodnotami, je navrhnuté zlepšenie životného prostredia a posilnenie identity rázovitého sídla a pôvodnej krajiny na území ochranného pásma PIENAP-u a napomôcť ochrane pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v kontexte prírodných hodnôt územia. Krajina Osturne bola vytvorená s významným podielom ľudskej práce v priebehu stáročí, a preto jej ochrana náleží, okrem prírodných hodnôt, aj princípom ochrany historickej krajiny ako kultúrnemu fenoménu.

Zásady ochrany pamiatkového územia, ktoré sú súčasťou územného priemetu ochrany kultúrnych hodnôt územia, ako podkladu ÚPD boli podkladom pre spracovateľa ÚPN-O obce, pri dopracovaní návrhu riešenia.

Preto pri zónovaní a návrhoch v riešenom území sa vychádzalo z metodického usmernenia zásad ochrany pamiatkového územia *(sú súčasťou územného priemetu ochrany kultúrnych hodnôt územia, ktorý je podkladom pre spracovanie územno-plánovacej dokumentácie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších právnych predpisov)*, ktoré stanovuje v bodoch VII: Požiadavky na zachovanie charakteristických pohľadov a VIII: Požiadavky na ochranu siluety a panorámy územia. Ochranné pásmo PRĽA bolo v čase spracovania v návrhu, považujeme ho však za dôležitý spojovací kontext požiadaviek. Súčasne je KPÚ navrhovaná úprava hraníc vlastnej PRĽA.

Ochrana krajiny z pamiatkového hľadiska sú činnosti smerujúce k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických čŕt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania alebo ľudskej aktivity spravidla v priamej väzbe na predmet pamiatkovej ochrany, v prípade Osturne na PRĽA ako súbor objektov a ich urbanistické usporiadanie.

V rámci ochrany krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine (EDoK) sú riešené aj otázky ochrany krajinného rázu, charakteristického vzhľadu krajiny a ochrany historických štruktúr krajiny (HKŠ), čo naopak napomôže pri definitívnom vymedzení priestorov a požiadaviek na zachovanie charakteristických pohľadov v území a požiadaviek na ochranu siluety a panorám územia, v tomto prípade PRĽA Osturňa. Príslušná metodika charakteristického vzhľadu krajiny je v súčasnom období v pripomienkovom konaní, jej princípy boli použité v hodnotení, podrobné spracovanie územia však nebolo predmetom spracovania. Ochranné pásmo PRĽA bolo taktiež v čase spracovania tejto dokumentácie v štádiu návrhu, preto bolo snahou zosúladiť krajinársku a krajinnoekologickú časť a prispieť ku argumentácii vymedzenia potrebnej ochrany okolia PRĽA.

Významné historické krajinné štruktúry (HKŠ) a vizuálne exponované priestory budú zaradené medzi travinno-bylinné biocentrá v rámci ÚSES pre uplatnenie agroenvironmentálnej podpory zamedzenia zarastania náletmi a uchovania pôvodných lúčnych biotopov z pohľadu ich krajinársko – historickej hodnoty.

17.3.5. Návrhy na ochranu krajiny – sektory.

Vizuálne sa krajina Osturne dá rozčleniť z troch pohľadov:

1/ pohľadov návštevníka prichádzajúceho po prístupovej komunikácii,

kde sa postupne otvárajú výseče jednotlivých krajinných priestorov, ktoré vníma spolu s objektmi a urbanistickou štruktúrou sídla a panorámou okolia

2/ pohľadov turistu pohybujúceho sa po značkovaných trasách

kde dominujú výhľady z turistických chodníkov a cyklotrás, ako aj výhľady z oddychových a vyhliadkových miest (jestvujúcich a navrhovaných) ako na krajinu a jej štruktúry, tak sídlo a jeho štruktúru

3/ pohľady na krajinné zázemie nadväzujúce na jednotlivé časti PRĽA,

ktorým zodpovedajú aspekty prechodu zastavaného územia do ochranného pásma a korešpondujúce s vizuálnymi hodnotami okolia jednotlivých stanovíšť smerom od objektov sídla do krajiny, vrátane hospodárskeho zázemia, záhrad, úzkopásových polí, trávnatých plôch, krajinnej zelene, lesov až na horizont.

Pri posudzovaní týchto troch pohľadov a ich kombinácie s prírodovedným a urbanistickým zónovaním je spracovaná syntéza, ktorá rešpektuje jednotlivé vizuálne pásma z pohľadu vnímania ľudského oka ako aj ucelenosť jednotlivých plôch.

Z pohľadu plošno-priestorového a celkovej hierarchie bol priestor Osturne rozčlenený na tri zóny ochrany krajiny, ktoré súvisia aj s ekologicko funkčnou typizáciou priestoru s rešpektovaním ochrany kultúrnych hodnôt územia.

I. zóna nástupná a záchytná s vybavenosťou,

II. zóna prechodná a centrálna tvoriaca jadro územia PRĽA,

III. zóna ticha a ochrany s najzachovalejšími hodnotami.

Zóny sa ďalej členia na menšie ochranné sektory jednotlivých vizuálnych celkov. Kde nie sú vyznačené sektory, krajina nie je primárne exponovaná z pohľadu jednotlivých vizuálnych pásiem (viditeľnosti) a panorám, resp. horizontov, jej estetické hodnoty majú však významný „interiérový“ aspekt, pričom v týchto nesektorovaných častiach, dominujú iné hodnoty, napr. potenciál rekreačného využívania v I. a II. zóne a prírodovedné hodnoty v III. zóne .

Zóny a sektory sú vyznačené na mapovej prílohe.

Popis sektorov:

Pri vymedzení a popise sektorov boli použité nasledovné kritériá:

- kontakt s PRĽA a jeho navrhovaným ochranným pásmom,

kontakt (PRĽA), kontakt s OP (a s PRĽA), bez kontaktu

- exponovanosť priestoru sektora vzhľadom na vizuálne pásmo (viditeľnosť) sektoru

významne exponovaný, exponovaný, málo exponovaný

- citlivosť sektoru vzhľadom na potenciálny vizuálny impakt (narušiteľnosť)

veľmi citlivý, citlivý, ostatný

- krajinnoekologická významnosť sektoru

unikátny, významný, priemerný

- štruktúra plochy a výskyt HKŠ, podľa prevažujúcej štruktúry sektoru, prechody

lesný, TP s NDV, TP, TP s ÚP, záhrady s ÚP a TP s NDV, HKŠ

I. zóna nástupná a záchytná s vybavenosťou

A1- kontakt, významne exponovaný, ostatný, významný, TP s NDV
A2- kontakt OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, unikátny, záhrady s ÚP a TP

II. zóna prechodná a centrálna tvoriaca jadro územia PRĽA

A1- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, priemerný, TP s NDV
A2- kontakt s OP, exponovaný, citlivý, významný, TP s NDV, HKŠ
B1- bez kontaktu, málo exponovaný, ostatný, priemerný, TP s NDV až lesný
B2- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, významný, TP s NDV,
B3- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, unikátny, TP s NDV, HKŠ

III. zóna ticha a ochrany s najzachovalejšími hodnotami

A1- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, unikátny, TP s NDV, HKŠ
A2- kontakt s OP, exponovaný, citlivý, unikátny, TP, HKŠ
B1- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, významný, TP,
B2- kontakt s OP, významne exponovaný, citlivý, unikátny, TP s NDV,
C1- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, významný, TP,
C2- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, významný, TP s NDV,
D1- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, významný, TP s NDV až lesný
D2- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, významný, TP s NDV,
E1- kontakt s OP, málo exponovaný, citlivý, významný, TP s NDV až lesný, HKŠ
E2- bez kontaktu, málo exponovaný, citlivý, významný, TP s NDV až lesný, HKŠ
E3- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, unikátny, TP s NDV,
F1- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, unikátny, TP s NDV,
F2- kontakt s OP, málo exponovaný, citlivý, významný, TP s NDV až lesný
F3- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, unikátny, TP s NDV,
G1- kontakt s OP, exponovaný, veľmi citlivý, unikátny, TP s NDV až lesný,
G2- kontakt s OP, významne exponovaný, veľmi citlivý, unikátny, TP s NDV,
G3- kontakt s OP, exponovaný, veľmi citlivý, unikátny, ÚP, TP s NDV až lesný, HKŠ
G4- bez kontaktu, významne exponovaný, veľmi citlivý, unikátny, TP s NDV až lesný, HKŠ

Pre uvedené sektory platia na základe limitov vyplývajúcich z ich charakteristiky opatrenia, ktoré sú súčasťou návrhu ÚPN-O.

Zachovanie mozaikovitej krajiny na základe starostlivosti o lúčne porasty a HKŠ predstavuje v tomto type katastra obce významný faktor charakteru krajiny. Predpokladá využitie nástrojov krajinárstva, pôdohospodárstva a agroenvironmentu, ako aj príspevky z turistického ruchu, pre ktorý je táto štruktúra mimoriadne atraktívna. Hodnotenie plnenia regulatívu bude vykonávané na základe zmien súčasnej krajinnej štruktúry.

17.4. Prírodné, krajinné, ekologické, kultúrnohistorické a rozvojové limity.

Limity využívania krajiny a jednotlivých jej prvkov, vrátane sídelnej štruktúry, vyplývajú z prírodných podmienok územia a spôsobom využívania krajinného potenciálu v minulosti. V prípade riešeného územia úzko súvisia s následnou optimalizáciou využívania krajiny a opatreniami pre rešpektovanie limitov, zmiernenie alebo odstránenie negatívnych a stresových faktorov.

K.ú. Osturne vzhľadom na svoje prírodné hodnoty, ktoré sú premietnuté do kritérií ochrany prírody a krajiny a kultúrnohistorického dedičstva (chráneného PRĽA) spolu s významnou integráciou v oblasti ochrany krajinného rázu sú vyjadrené v koncepčnej typológii krajiny a navrhovaného ochranného pásma PRĽA.

Napriek týmto hodnotám, je potrebné konštatovať, že environmentálne kritériá ochrany základných zložiek životného prostredia z pohľadu environmentálnych štandardov sú prevažne

nevyhovujúce a sú často limitom pre optimálnejší miestny rozvoj trvaloudržateľným spôsobom.

Opatrenia pre optimalizáciu využívania krajiny, rešpektovanie, zmiernenie alebo odstránenie negatívnych javov alebo procesov vychádzajú z hodnotenia ekologickej stability a zraniteľnosti a krajinno-ekologických limitov a preto majú rovnakú štruktúru.

V základnom členení je potrebné uvažovať o nasledovných súboroch opatrení:

1/ Opatrenia pre zabezpečenie zachovania a zlepšenia štruktúry krajiny, najmä podporu využívania TP a HKŠ:

2/ Opatrenia pre zabezpečenie zachovania biodiverzity a podporu ekologickej stability ekosystémov:

3/ Opatrenia pre zlepšenie environmentálnych parametrov sídla a zlepšenia vybavenosti:

4/ Opatrenia pre podporu turizmu a CR pri zachovaní prírodných a kultúrno-spoločenských hodnôt územia podporou tzv. mäkkých foriem turizmu.

Pretože jednotlivé, vyššie uvedené okruhy sa prelínajú, sú spracované následne na základe limitov a funkčných okruhov,

Sú stanovené pre jednotlivé štrukturálne prvky, ktoré vyžadujú:

- zmenu funkčného využívania krajiny a jej prvkov

Citlivé zváženie zmeny – delimitácie pri plochách porastených NDV nad 50% na lesné pozemky z pohľadu zachovania mozaiky krajiny a historických krajinných štruktúr

V území sú vhodné len selektívne rekultivácie plôch, po vyjadrení odbornej organizácie ochrany prírody.

Prírode blízke úpravy pri vodohospodárskych opatreniach, s využitím tradičných technológií a prvkov z miestnych zdrojov, ktoré budú korešpondovať s ochranou kultúrnohistorického dedičstva - PRĽA

- úpravu režimu využívania a opatrenia na udržanie stability krajiny a jej prvkov

Ohrozenie lúčnych porastov zarastaním riešiť úpravou hospodárenia, dôsledným vykášaním s využitím agroenvironmentálnych opatrení. Súčasne je potrebné uplatňovať dôslednú kontrolu účinnosti a zabezpečenia agroenvironmentálnych opatrení.

Pre zlepšenie vodného režimu a ochrany pred prívalovými dažďami, zvýšiť retenciu vody v území a to ako lesohospodárskymi opatreniami – sústava hospodárenia FCE, tak agrotechnickými opatreniami a samostatnou štúdiou možných vodohospodárskych opatrení na vodných tokoch, tak aj ochranou údolníc, odtokových línií, prípadne výstavbou protipovodňových malých vodných nádrží alebo poldrov na vhodných miestach.

- rešpektovanie stresových faktorov alebo opatrenia na ich zmiernenie

Ryhovú eróziu, ktorá sa vyskytuje najmä na miestnych účelových komunikáciách eliminovať pravidelnou údržbou ciest a odrážaním akumulovaného líniového odtoku v pravidelných intervaloch.

Zmapovať potenciálne zosuvné územia a kategorizovať ich podľa vzťahu ku záujmom obce: hospodárskym, sídelným, environmentálnym a kultúrnohistorickým.

Dobudovať obecný vodovod s rezervou pre nové kapacity navrhnuté v ÚPD.

Riešiť znečisťovanie vodných tokov splaškovými vodami vybudovaním kanalizácie a ČOV

- posilnenie biodiverzity krajiny a jej prvkov

Zamedziť výsadbu introdukovaných – cudzokrajných druhov a sledovať v spolupráci so štátnou ochranou prírody výskyt inváznych druhov.

Napriek významným prírodným hodnotám územia predstavuje negatívum ohrozenie lúčnych porastov zarastaním náletovými drevinami – preto je potrebné uplatňovať selektívnu rekultiváciu, na niektorých plochách aj plošnú rekultiváciu.

Odporúčame zvýšiť chov oviec a do stád zaradiť kozy ako prirodzené rekultivátory v množstve zodpovedajúcemu rekultivovanej ploche a náročnosti rekultivácie. Dôležité je aj

dodatočné vykášanie nedopaskov.

- zachovanie krajinného rázu a charakteristického obrazu krajiny

Zmena charakteristického vzhľadu krajiny zarastaním nevyužívaných plôch náletmi je najzávažnejším rizikom, spolu so stratou prírodno-historických hodnôt, pričom opatrenia sú popísané vyššie.

Za dôležité považujeme obnovu drobnej architektúry a prvkov v krajine ako mostíky, lávky, studničky, vyhliadkové a odpočinkové miesta, ako aj informačné prvky o hodnotách územia a náučno-turistických trasách a cieľoch.

Pre infraštruktúru v krajine odporúčame spracovať samostatný projekt a ten odsúhlasiť ako s orgánmi ochrany prírody tak s orgánmi ochrany kultúrnych pamiatok.

- dodržiavanie súvisiacich právnych predpisov

Dodržiavať ustanovenia zákona o ochrane prírody a krajiny pri akýchkoľvek zásahoch do súčasných a navrhovaných prvkov ÚSES a výsadbe drevín na nelesnej pôde.

Dodržiavať ustanovenia zákona o ochrane pamiatkového fondu pri akýchkoľvek zásahoch do územia PRĽA a jeho bezprostredného zázemia viažuceho sa na priľahlú krajinu, ktorej časť predstavuje aj navrhované ochranné pásmo PRĽA.

17.4.1. Rizikové faktory územia.

Je nevyhnutné rešpektovať potenciálne riziko zosuvov pri narušení stability svahu (výkopy, zárezy) z dôvodu výskytu výskyt aktívnych i stabilizovaných zosuvov.

Ďalším rizikovým faktorom územia je hodnotenie podľa zraniteľnosti a zníženej stability, lokalizácia jednotlivých plôch je v mapových podkladoch podľa jednotlivých kategórií.

Najvýznamnejším veľkoplošným rizikom pre vývoj a zachovanie hodnôt územia je nedostatočné hospodárske využívanie územia, najmä poľnohospodárskymi činnosťami, ako aj využitím turistického potenciálu mäkkými formami cestovného ruchu, adekvátnym kultúrnohistorickým a prírodným hodnotám územia.

18. Záujmy obrany štátu, civilnej obrany, protipovodňovej a požiarnej ochrany.

18.1. Záujmy obrany štátu.

Pri koncipovaní ďalšieho rozvoja obce je nevyhnutné rešpektovať záujmy obrany štátu, ktoré sa týkajú katastrálneho územia obcí. Znamená to potrebu zabezpečenia trvalej priechodnosti cesty III. triedy, vrátane mostov a ostatných zariadení, ktoré sú na jej trase umiestnené.

18.2. Civilná obrana.

Požiadavky na ochranu obyvateľstva sú riešené ochrannými stavbami CO v zmysle zákona NR SR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 479/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane v znení neskorších predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácie, v súlade s vyhláškou č. MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení CO.

Podľa zákona čís. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení zákona NR SR čís. 237/2000 Z.z. (stavebný zákon) a vyhlášky MŽP SR čís. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa na úrovni územného plánu obce (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva.

18.2.1. Súčasný stav.

V súčasnosti má obec 80 JÚBS v objektoch rodinných domov..Obec nemá vybudované odolné a plynotesné úkryty.

Ochranné stavby CO obyvateľstva musí obec zabezpečiť aktualizovaným plánom ukrytia, ktorý je potrebné riešiť v súlade so zákonom NR SR č.42/1994 Z.Z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a podmienok zariadení civilnej ochrany v zmysle neskorších predpisov.

18.2.2. Návrh.

V ÚPD a následných stupňoch podrobnejších projektových dokumentácií vzťahujúcich sa k výstavbe objektov je nutné rešpektovať vyhlášku č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

Do návrhu územného plánu sú zapracované ochranné stavby civilnej ochrany obyvateľstva v zmysle §139 a) ods.10, písm. m) zákona č.237/2000 Z.z. – dopravné a technické vybavenie územia.

V prípade, že sa budú pre niektoré lokality spracovávať ÚPN-Z bude potrebné vypracovať samostatnú doložku CO na základe zhodnotenia súčasného plánovaného zabezpečenie ukrytia obyvateľstva a navrhovaných lokality v ktorej sa určia objekty, vhodné ako stavby pre plánovanie zariadení civilnej ochrany. Navrhnú sa hlavné zásady ukrytia a zabezpečenia ochrany obyvateľstva, zamestnancov a zverených osôb v hraniciach riešeného územia. Ukrytie zamestnancov právnických osôb a zverených osôb v zmysle novelizovaného zákona je potrebné riešiť vlastnou starostlivosťou subjektov.

18.3. Ochrana proti vodám z povrchového odtoku.

Obcou preteká Osturniansky potok, ktorý na niektorých častiach ohrozuje obec.

Najväčšie prietoky cez územie obce sú zaznamenávané na jar, najmenšie koncom leta a začiatkom jesene. Kapacita koryta sa pohybuje v rozmedzí Q_{20} až Q_{50} čo je príčinou povodní. Ochranu pred nimi si vyžaduje spracovanie samostatných špecializovaných podkladov, vzhľadom na charakter zmeny klimatických charakteristík, ktoré v lokalite Osturne predpokladajú nárast

prívalových vôd po intenzívnych zrážkach búrkového charakteru. Na druhej strane, územie leží v zrážkovom tieni Tatier a preto je možné očakávať veľmi nevyrovnanú charakteristiku prietokov miestnych vodných tokov.

18.3.1. Návrh:

- Pre možnosť vykonávania údržby, opráv a regulácie je potrebné :
  - pozdĺž oboch brehov tokov pretekajúcich katastrálnym územím ponechať nezastavaný pás v šírke 3 m.,
  - stavebné plochy chrániť pred povrchovou vodou zo svahovitého terénu záchytnými priekopami.

Respektíve z hľadiska povodňovej ochrany je pred realizáciou výstavby potrebné stanoviť hladinu Q_{100} ročnej veľkej vody uvedeného toku a následne objekty umiestniť mimo hladinu Q_{100} ročnej veľkej vody. Upozorňujeme, že parcely spadajúce do záplavového územia nie je možné, v zmysle § 13 zákona č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami, využiť na výstavbu bytových budov.

18.3.2. Protipožiarna ochrana.

V obci je dobrovoľný hasičský zbor. Objekt hasičskej zbrojnice s dvomi autami a príslušným zariadením vyhovuje. Požiarnu ochranu v riešenom území zabezpečuje hasičský a záchranný zbor v Spišskej Starej Vsi.

Vo vzťahu k požiarnej ochrane obyvateľstva, je v návrhu ÚPN-O potrebné rešpektovať požiadavky Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Kežmarku, vyplývajúce z platnej legislatívy. V návrhu je potrebné riešiť najmä:

- navrhnúť zásobovanie požiarnou vodou z požiarnych hydrantov,
- riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi, s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb a s ďalšími platnými právnymi predpismi a záväznými STN 73 0873 z odboru požiarnej ochrany,
- pre všetky areály je nutné zabezpečiť zdroj vody na hasenie požiarov a odberné miesta v zmysle vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov
- prístupové komunikácie na protipožiarny zásah v zmysle požiadaviek § 82 vyhlášky MV SR č.288/2000 Z.z.,

19. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín a dobývacie priestory.

20. Hodnotenie riešenia z hľadiska enviromentálnych, sociálnych a územnotechnických dôsledkov.

Obec Osturňa, ako vyplýva z predloženej dokumentácie návrhu ÚPN-O, má veľmi vysoký potenciál rozvoja. Základným problémom uplatnenia trvalo udržateľného rozvoja, je pochopenie skutočnosti, že rozvoj obce nie je možné kopírovať podľa módnych trendov a schém. Primárnym princípom TUR je zachovanie špecifík a nenahraditeľných fenoménov územia, ktoré spočívajú v prírodných zdrojoch, estetických hodnotách krajiny a kultúrno - historickom potenciáli, ktoré sa

harmonicky prelínajú a vytvárajú neopakovateľný genius loci.

Z pohľadu miestnych obyvateľov, ktorí ešte v súčasnej dobe často komplexne nevnímajú hodnoty „svojho“ územia, je potrebné pochopiť, že tieto hodnoty majú národný, ba až medzinárodný význam, a tým aj vysokú atraktivitu pre rozvoj tzv. mäkkých“ foriem cestovného ruchu. Rozvoj socioekonomických aspektov existencie miestnej populácie a zastavenie znižovania jej stavu, je potrebné dosiahnuť postupným zvyšovaním štandardov infraštruktúry a vybavenosti, spolu s podstatným zvýšením finalizácie produktov z miestnych prírodných zdrojov. Pri tomto type rozvoja, je však nevyhnutné rešpektovať najmä kultúrnohistorické danosti a často nepopulárne ochranné opatrenia, na druhej strane, zase vo zvýšenej miere, využívať všetky formy štátnej a európskej podpory poskytované takýmto vzácnym územiam.

Preto považujeme za potrebné dopracovanie ostatných koncepčných a programovacích dokumentácií. Realizácia navrhovaných opatrení a prioritných smerov rozvojových aktivít je však v prvom rade záležitosťou miestneho obyvateľstva, za pomoci štátnych odborných organizácií a samosprávnych orgánov všetkých stupňov.

Miera nezamestnanosti v obci je podmienená v širšom kontexte nepriaznivou ekonomickou situáciou v regióne. Jej zníženie je podmienené vhodnou a následne úspešnou ekonomickou a sociálnou reformou a vhodnou regionálnou politikou, ale predovšetkým zabezpečením efektívnych podporných programov na miestnej úrovni, ťažiacich z miestneho hospodárskeho potenciálu územia, medzi ktorý patrí aj vyššie využitie prírodných zdrojov v hospodárskej oblasti a potenciálu krajiny na rekreáciu.

Zvyšovať mieru využívania lesných zdrojov (zvýšená ťažba drevnej hmoty), čo je zdanlivo proti princípom trvalo udržateľného rozvoja - zároveň je však potrebné prihliadať aj na vzťah ťažby k prírastkom dreva, pretože ide o obnoviteľný prírodný zdroj, ktorý je významnou ekonomickou aktivitou v riešenom území.

Vyťaženú drevnú hmotu z lesných porastov v k.ú. orientovať využitiu na území obce ako paliva – biomasy, spracovávanej alebo upravovanej v procese výroby polotovarov (rezivo), ako aj zvýšenie finalizácie na hotové výrobky v miestnych prevádzkach.

Plánovaná výstavba pri dodržaní regulatívov stanovených v tomto územnom pláne bude pre riešené územie obce a jeho okolie prínosom z hľadiska optimálneho využívania územia, zlepšenia sociálnych pomerov. Rozvoja a využitia technického vybavenia územia, prírodného a hospodárskeho potencionálu obce. Zakladá sa tým možnosť riadiť rozvoj obce v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja.

21. Vyhodnotenie perspektívne využitia PP na nepoľnohospodárske účely.

21.1. Pôdy.

Najväčšie plošné zastúpenie pôdnych typov z poľnohospodárskej pôdy majú kambizeme typické a kambizeme pseudoglejové, miestami aj kambizeme typické – kyslé, rendziny typické a fluvizeme. Z pôdnych druhov prevládajú v území hlinité pôdy, miestami ílovito-hlinité, piesočnato-hlinité pôdy a ojedinele sa vyskytujú aj íly a ílovité pôdy.

Z hľadiska obsahu skeletu sú v prevahe stredne skeletovité až silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m v rozsahu 25 – 50 %). V území sa nachádzajú v prevahe plytké a stredne hlboké pôdy.

Poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú prevažne na výrazných (12-17°), príkrych (17-25°) a stredných svahoch (7-12°).

Na základe uvedených pôdno-ekologických charakteristík sú v danom území vyčlenené typologicko-produkčné kategórie. Najväčšiu rozlohu tvorí kategória trávne porasty, kde subtyp T3 (málo produkčné trvalé trávne porasty) tvorí 72 % z poľnohospodárskej pôdy. Subtyp T1 (produkčné trvalé trávne porasty) tvorí 12 % a T2 (menej produkčné trvalé trávne porasty) 9 %. Typ striedavé polia, OT3 – málo produkčné polia a produkčné trvalé trávne porasty, len na na 1 % poľnohospodárskej pôdy. Kategória typu N (nevhodné pre poľnohospodársku výrobu) tvorí 6 % z poľnohospodárskej pôdy.

Výrazným limitom pre využívanie a dôvodom pre šetrné nakladanie s pôdnym fondom je výrazná náchylnosť územia na eróziu. Táto skutočnosť v poslednom období sa dotýka aj lesnej pôdy a šetrných metód ťažby dreva.

Pretože produkčný potenciál poľnohospodárskej pôdy je veľmi nízky a málo konkurencieschopný, je potrebné využívať skôr extenzívne – nízkonákladové metódy chovu hospodárskych, ako aj kvalitné neznečistené prostredie na produkciu bioproduktov ekologického poľnohospodárstva, liečivých rastlín, produkciu miestnych špecialít a pod. za využívania agroenvironmentálnych opatrení.

21.2. Štruktúra a výmera pôdy v katastrálnom území.

Na katastrálnom území obce Osturňa (kód k.ú.: 844641) sa nachádza poľnohospodárskych pôd 1449,95 ha (37 % z celkovej výmery katastra) a 2409,69 ha (58 %) lesných pôd.

Podrobnejšie členenie štruktúry využitia plôch podľa jednotlivých katastrálnych území udáva nasledovná tabuľka: pozn.: zdrojom údajov je Spáva katastra Kežmarok.

katastrálne územia obce	v ha
orné pôdy	105,30
záhrady	114,35
trvalé trávne porasty	1330,30
poľnohospodárske pôdy spolu:	**1549,95**
lesné porasty	2409,69
vodné plochy	42,95
zastavané plochy	50,77
ostatné plochy	74,81
celkom:	**4128,17**

Pri vypracovaní územného plánu obce je potrebné v celom rozsahu rešpektovať zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri jej nepoľnohospodárskom využití tak, ako sú stanovené zákonom NR SR čís. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy. Poľnohospodárske pôdy na katastrálnom území obce sú zaradené do 7. – 9. skupiny bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), ktoré v zmysle § 12, ods. a cit. zákona nie sú zahrnuté do zoznamu skupín, osobitne chránených týmto zákonom. Pri prípadnom výhľadovom zábere lesnej pôdy je potrebné

postupovať podľa zákona o lesoch č.326/2005Z.z.

21.3. Bonitované pôdnoekologické jednotky so zábermi PP v katastrálnom území obce:

Kód	skupina
1069532	7.
1072502	7.
1072513	7.
1069545	8.
1072243	8.
1072242	8.
1000895	9.
1072202	9.
1078463	9.
1079262	9.
1079362	9.
1082682	9.
1082782	9.
1082882	9.
1082982	9.
1084872	9.
1084885	9.
1084973	9.
1084982	9.
1084675	9.
1084785	9.

Východiskové podklady potrebné k vyhodnoteniu:

- návrh riešenia ÚPN-O Osturňa - komplexný urbanistický výkres v M 1 : 2 880,
- rozbor PP a LP M 1 : 5000,
- hranica zastavaného územia k 1.1.1990,
- BPEJ prevzaté z Katastrálneho úradu.

21.4. Záber poľnohospodárskej pôdy.

Návrh riešenia ÚPN-O s navrhovanými lokalitami zaberá celkovo 6,438 ha. Záber poľnohospodárskej pôdy je 5,58ha z toho 5,162ha v zastavanom území a 0,418ha mimo zastavaného územia obce.

Zábery boli navrhnuté len v najnutnejšej miere tak, aby došlo k logickému zarovnaniu a doplneniu zastaveného územia bez podstatných zásahov do hospodárenia na poľnohospodárskej pôde. Podrobná špecifikácia lokalít navrhovaného záberu PP je v tabuľkovej časti.

21.5. Zásah do hospodárenia na poľnohospodárskej pôde.

Poľnohospodársku pôdu obhospodarujú v katastrálnom území obce individuálny vlastníci. Pri predpokladanom vyňatí poľnohospodárskej pôdy nedôjde k obmedzeniu hospodárenia z dôvodu, že navrhnuté zámery sa nachádzajú väčšinou v záhradách alebo v väzbe na zastavané územie obce.

21.6. Vyhodnotenie záberov pôdneho fondu.

V zastavanom a mimo zastavaného územia **tabuľka č.1**

číslo lokality	katastrálne územie	návrh funkčného využitia	výmera lokality v ha			kultúra	záber PP v zastavanom území		záber PP mimo zastavaného územia		záber PP spolu	etapa výstavby	poznámka
			v zastavanom území	mimo zastavaného územia	spolu		skupina BPEJ	výmera v ha	skupina BPEJ	výmera v ha			
1	Osturňa	B	0,086		0,086	záhrada	7	0,019			0,019	1.-2.	
						záhrada	9	0,023			0,023	1.-2.	
2	Osturňa	TI	0,018		0,018	záhrada	8	0,018			0,018	2.	
3	Osturňa	TI	0,008		0,008	ostatné pl						1.	
4	Osturňa	B	0,073		0,073	záhrada	8	0,073			0,073	1.-2.	
5	Osturňa	B	0,093		0,093	záhrada	8	0,093			0,093	1.-2.	
6	Osturňa	B	0,097		0,097	záhrada	8	0,097			0,097	1.-2.	
7	Osturňa	B	0,052		0,052	záhrada	8	0,052			0,052	1.-2.	
8	Osturňa	B	0,242		0,242	záhrada	7	0,242			0,242	1.-2.	
9	Osturňa	B	0,370		0,370	záhrada	9	0,370			0,370	1.-2.	
10	Osturňa	B	0,158		0,158	záhrada	9	0,158			0,158	1.-2.	
11	Osturňa	B	0,149		0,149	záhrada	9	0,149			0,149	1.-2.	
12	Osturňa	B	0,125		0,125	záhrada	9	0,125			0,125	1.-2.	
13	Osturňa	TI	0,018		0,018	ostatné pl						2.	
14	Osturňa	TI	0,007		0,007	ostatné pl						1.	
15	Osturňa	B	0,053		0,053	záhrada	9	0,053			0,053	1.-2.	
16	Osturňa	B	0,078		0,078	záhrada	8	0,078			0,078	1.-2.	
17	Osturňa	B	0,044		0,044	záhrada	8	0,044			0,044	1.-2.	
18	Osturňa	TI	0,006		0,006	ostatné pl						2.	
19	Osturňa	B	0,041		0,041	záhrada	8	0,041			0,041	1.-2.	
20	Osturňa	B	0,086		0,086	záhrada	8	0,086			0,086	1.-2.	
21	Osturňa	TI	0,018		0,018	záhrada	9	0,018			0,018	2.	
22	Osturňa	B	0,103		0,103	záhrada	9	0,103			0,103	1.-2.	

23	Osturňa	B	0,420		0,420	záhrada	9	0,420			0,420	1.-2.	
24	Osturňa	B	0,022		0,022	záhrada	9	0,022			0,022	1.-2.	
25	Osturňa	B	0,074		0,074	záhrada	9	0,074			0,074	1.-2.	
26	Osturňa	B	0,137		0,137	záhrada	9	0,137			0,137	1.-2.	
27	Osturňa	OV	0,461		0,461	záhrada	9	0,461			0,461	2.	
28	Osturňa	OV	0,100		0,100	záhrada	9	0,100			0,100	2.	
29	Osturňa	VZ	0,044		0,044	ostatné pl						1.-2.	
30	Osturňa	VZ	0,041		0,041	ostatné pl						1.-2.	
31	Osturňa	VZ	0,032		0,032	záhrada	9	0,009			0,009	1.-2.	
32	Osturňa	VZ	0,079		0,079	TTP	9	0,079			0,079	2.	
33	Osturňa	VZ	0,235		0,235	TTP			9	0,235	0,235	1.-2.	
34	Osturňa	S	0,183		0,183	TTP			9	0,183	0,183	1.-2.	
35	Osturňa	VZ	0,271		0,271	ostatné pl						1.	
36	Osturňa	B	0,100		0,100	záhrada	9	0,100			0,100	1.-2.	
37	Osturňa	B	0,051		0,051	záhrada	9	0,051			0,051	1.-2.	
38	Osturňa	B	0,061		0,061	zastav.pl.						1.-2.	
39	Osturňa	B	0,067		0,067	záhrada	9	0,067			0,067	1.-2.	
40	Osturňa	B	0,067		0,067	záhrada	9	0,067			0,067	1.-2.	
41	Osturňa	B	0,158		0,158	záhrada	9	0,158			0,158	1.-2.	
42	Osturňa	B	0,201		0,201	záhrada	9	0,201			0,201	1.-2.	
43	Osturňa	B	0,057		0,057	záhrada	9	0,057			0,057	1.-2.	
44	Osturňa	B	0,176		0,176	záhrada	9	0,078			0,078	1.-2.	
						záhrada	7	0,098			0,098	1.-2.	
45	Osturňa	B	0,192		0,192	záhrada	7	0,192			0,192	1.-2.	
46	Osturňa	TI	0,018		0,018	záhrada	7	0,018			0,018	2.	
47	Osturňa	B	0,062		0,062	záhrada	7	0,062			0,062	1.-2.	
48	Osturňa	B	0,044		0,044	záhrada	7	0,044			0,044	1.-2.	
49	Osturňa	B	0,123		0,123	záhrada	8	0,123			0,123	1.-2.	
50	Osturňa	B	0,061		0,061	záhrada	8	0,061			0,061	1.-2.	
51	Osturňa	TI	0,018		0,018	záhrada	8	0,018			0,018	2.	
52	Osturňa	B	0,091		0,091	záhrada	9	0,091			0,091	1.-2.	
53	Osturňa	B	0,024		0,024	zastav.pl.						1.-2.	
54	Osturňa	B	0,052		0,052	záhrada	9	0,052			0,052	1.-2.	

55	Osturňa	B	0,043		0,043	záhrada	9	0,043			0,043	1.-2.	
56	Osturňa	B	0,044		0,044	zastav.pl.						1.-2.	
57	Osturňa	B	0,051		0,051	zastav.pl.						1.-2.	
58	Osturňa	B	0,185		0,185	záhrada	9	0,185			0,185	1.-2.	
59	Osturňa	B	0,069		0,069	zastav.pl.						1.-2.	
60	Osturňa	B	0,050		0,050	zastav.pl.						1.-2.	
61	Osturňa	B	0,049		0,049	zastav.pl.						1.-2.	
62	Osturňa	B	0,040		0,040	záhrada	9	0,040			0,040	1.-2.	
63	Osturňa	B	0,030		0,030	záhrada	9	0,030			0,030	1.-2.	
64	Osturňa	B	0,173		0,173	záhrada	9	0,173			0,173	1.-2.	
65	Osturňa	D	0,057		0,057	záhrada	7	0,009			0,009	1.	
Spolu			**6,438**		**6,438**			**5,162**		**0,418**	**5,580**		

Legenda:

B	Bývanie
OV	Občianska vybavenosť
S	Rekreácia a šport
VZ	Verejná zeleň
TI	Technická infraštruktúra

22. Vyhodnotenie perspektívneho využitia LP.

V návrhu ÚPN-O Osturňa nedochádza k záberu lesných pozemkov.

23. Záväzná časť územného plánu obce Osturňa.

Pri riadiacom procese zameranom na využívanie a usporiadanie katastrálneho územia obce Osturňa je potrebné akceptovať a dodržiavať záväzné regulatívy, definované pre všetky záujmové okruhy v nasledujúcom rozsahu:

1. Záväzné regulatívy územného rozvoja.

1.1 V oblasti priestorového usporiadania:

1.1.1 Obec je sídlom s obytno-rekreačným charakterom.

1.1.2 Zástavbu obce treba orientovať na usporiadanie a dotvorenie urbanistickej štruktúry obytnou, občianskou a športovo rekreačnou funkciou.

1.1.3 Obytnou zástavbu treba dopĺňať súčasné zastavané územie v prielukách, stavebných medzerách a záhradách.

1.1.4 Rekreačná športová vybavenosť pre letné aktivity je riešená na jestvujúcej ploche futbalového ihriska a v areály bývalej základnej školy.

1.1.5 Výrobné a skladovacie plochy riešiť prevažne na juhovýchodnom okraji sídla a vo väzbe na jestvujúci výrobné areály hospodárskeho dvora a v jeho areáli.

1.1.6 Na miestach subštandardných alebo stavebno-technicky nevyhovujúcich objektov uvažovať s ich rekonštrukciou, prestavbou alebo náhradou za novostavby.

1.1.7 S plošnou asanáciou územia sa neuvažuje.

1.1.8 V jestvujúcej obytnej zástavbe je možné situovať objekt (prístavbu k rodinnému domu) aj na plochu záhrady pri dodržaní požiadaviek zákona č.220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

1.1.9 v neurbanizovanom území mesta umiestňovať len stavby pre verejnú dopravnú vybavenosť (štátne, regionálne, miestne a účelové cesty, železnice, osobné horské dopravné zariadenia) a pre verejnú technickú vybavenosť (vodovody a kanalizácia, elektrorozvody, spojové zariadenia, plynovody a produktovody), vrátane stavieb, určených pre ochranu územia proti veľkým vodám, a zariadení zvláštnych účelov, slúžiacich záujmom obrany štátu alebo civilnej ochrany obyvateľstva.

1.1.10 V návrhovom (a výhľadovom) období územného plánu obce sa nepredpokladá významnejšie zvyšovanie počtu obyvateľov. Navrhuje sa však udržiavanie, s postupným zlepšovaním ich demografickej štruktúry, spojené s vytváraním vhodných územných a technických podmienok pre skvalitnenie bývania obyvateľstva, vytvárania podmienok novej bytovej výstavby a vybavenosti, ale aj pre zvyšovanie obývanosti mesta formou tzv. "druhého" bývania, alebo krátkodobého rekreačného ubytovania.

1.1.11 Základom urbanistickej štruktúry obce je jeho centrálna časť a tri lokality Pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry v Osturni.

1.1.12 Zachovanie mozaikovitej krajiny na základe starostlivosti o lúčne porasty a HKŠ predstavuje v tomto type katastra obce významný faktor charakteru krajiny. Predpokladá využitie nástrojov krajinárstva, pôdohospodárstva a agroenvironmentu, ako aj príspevky z turistického ruchu, pre ktorý je táto štruktúra mimoriadne atraktívna. Hodnotenie plnenia regulatívu bude vykonávané na základe zmien súčasnej krajinnej štruktúry.

1.2 Požiadavky na spracovanie územných plánov zóny, alebo urbanistických štúdií.

Nie sú požiadavky na spracovanie ÚPN-Z a urbanistických štúdií.

1.3 V oblasti funkčného členenia územia a spôsobu zástavby.

Jednotlivé priestory obce sú regulované podľa prípustnosti jednotlivých funkcií a identifikovateľné v grafickej časti územného plánu výkresy č.4a, 4b.

1.3.1 Funkčná plocha pre rodinné domy RD

a) územie slúži:

- pre bývanie formou rodinných domov, s prislúchajúcimi nevyhnutnými zariadeniami (napr.: garáže, stavby pre domáce hospodárstvo a pre chov drobných hospodárskych zvierat).

b) na území je prípustné umiestňovať:

- rekreačné objekty chát a chalúp,
- rekreačnú vybavenosť – penzión do 15 lôžok,,
- verejné a technické vybavenie,
- objekty drobnej výroby hygienicky vhodné do obytnej zóny,
- plochy zelene a detské ihriská,
- plochy statickej dopravy k rekreačnej vybavenosti.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva a športovej vybavenosti a zariadení.

1.3.2 Funkčná plocha občianskej vybavenosti OV

a) územie slúži:

- pre stavby základnej a vyššej občianskej vybavenosti;

b) na území je prípustné umiestňovať:

- zariadenia pre maloobchod, služby, živnostenské aktivity nerušivého charakteru pre obytnú funkciu,
- bývanie v polyfunčných objektoch,
- verejné a technické vybavenie,
- rekreačnú vybavenosť – penzión do 40 lôžok,
- plochy ihrísk,
- plochy zelene.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

1.3.3 Funkčná plocha rekreačnej a športovej vybavenosti RS

a) územie slúži:

- pre umiestnenie objektov, plôch a zariadení rekreácie a športu pre obyvateľstvo

b) na území je prípustné umiestňovať:

- verejné a technické vybavenie
- objekty a zariadenia pre jednotlivé alebo skupinové rekreačné a športové aktivity
- objekty pre doplňujúcu vybavenosť, súvisiacu s hlavnou funkciou
- služobné byty pre správcov zariadení
- plochy zelene.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

1.3.4 Funkčná plocha výroby a skladového hospodárstva PV

a) územie slúži:

- pre koncentrovanú výrobu, výrobné účely a služby, ktoré nemôžu byť situované v rámci obytnej funkcie z hľadiska hygienických a prevádzkových požiadaviek

b) na území je prípustné umiestňovať:

- objekty pre živnosti, remeselné podnikateľské aktivity, výrobné areály
- maloobchodné činnosti a služby
- servisné a distribučné služby, opravárenskú činnosť
- skladové objekty
- účelové zariadenia špecifickej vybavenosti, ktoré nie sú vhodné do obytných, rekreačných a zmiešaných území,
- zariadenia dopravy a technickej infraštruktúry.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, bývania.

1.4 V oblasti výroby a komerčnej činnosti.

1.4.1 Menšie zariadenia komerčnej vybavenosti pre obchod, služby a verejné stravovanie možno podľa podmienok regulácie umiestňovať v obytnej zástavbe, resp. ako súčasť jednotlivých rodinných domov.

1.5 V oblasti ekológie, ochrany prírody a životného prostredia.

1.5.1 Nadregionálne, regionálne a miestne prvky kostry ekologickej stability - biocentrá, biokoridory a interakčné prvky vytvárajú v katastrálnom území zónu pre zachovanie a rozvoj krajiny. Na vymedzených plochách je verejný záujem o ich ochranu a sfunkčnenie. Nie je možné na nich vykonávať činnosť, ktorá môže ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability v katastrálnom území obce.

1.5.2 Rešpektovať na miestnej úrovni sieť chránených území, ako aj priemet koncepčného návrhu MÚSES v rámci ÚPN-O pre trvalo udržateľný rozvoj, udržanie biodiverzity a krajinnoekologickú stabilitu územia.

1.5.3 Zachovať a umocniť brehovú a sprievodnú vegetáciu hydrických biokoridorov s podporou nadväzných mokraďných spoločenstiev.

1.5.4 Udržať a rozvíjať verejnú zeleň na ploche cintorína a v centrálnej časti obce.

1.5.5 Na plochách verejnej zelene možnosť doplnenia prvkami drobnej architektúry.

1.5.6 Navrhované plochy verejnej a izolačnej zelene sú určené ako plochy pre realizáciu náhradnej výsadby za asanované dreviny.

1.6 V oblasti ochrany pamiatkového fondu.

1.6.1 Stavebnú činnosť na území PRĽA Osturňa realizovať v zmysle Zásad ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt územia Pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry Osturňa (spracovateľ: Krajský pamiatkový úrad Prešov, 2006).

1.6.2 Pri výstavbe objektov je stavebník povinný zabezpečiť záchranný archeologický výskum v zmysle § 36 ods.1 a § 39 ods.3 zákona 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) pri dodržaní:

1.6.2.1 stavebník najmenej s dvojtýždenným predstihom písomne oznámi Archeologickému ústavu SAV, pracovisko Spišská Nová Ves začiatok zemných prác

1.6.2.2 stavebník a dodávateľ vytvorí priaznivé podmienky pre uskutočnenie záchranného archeologického výskumu (umožnenie vstupu na pozemok za účelom obhliadky výkopových prác, záchrany a dokumentácie archeologických situácií a nálezov),

1.6.2.3 stavebník uhradí náklady na realizáciu záchranného archeologického prieskumu a výskumu (§ 38 ods.1,2 zákona 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu), pričom pred začiatkom výstavby v tejto veci uzatvorí zmluvu o dielo s oprávnenou osobou,

1.6.2.4 stavebník si zabezpečí oprávnenú osobu na vykonanie výskumu, ktorou je podľa § 36 ods.2, „Archeologický ústav SAV v Nitre; iná právnická osoba, ktorá vlastní oprávnenie vydané Ministerstvo kultúry SR“,

-§37 ods.3 pamiatkového zákona „O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje pamiatkový úrad. V prípade záchranného archeologického výskumu PÚ vydá rozhodnutie po predchádzajúcom vyjadrení archeologického ústavu (§ 7-Arch. Ústav SAV).

1.7 Na úseku rozvoja zariadení občianskej a rekreačnej vybavenosti.

1.7.1 dobudovať a rekonštruovať jestvujúce plochy vybavenosti.,
1.7.2 voľné obecné plochy v centrálnej časti obce ponechať pre nové objekty občianskej vybavenosti a verejnej zelene,
1.7.3 športovú vybavenosť riešiť na ploche jestvujúceho ihriska,
1.7.4 dobudovať jestvujúci areál bývalej základnej školy ihriskami,

1.8 V oblasti dopravy.

1.8.1 cesta III/54002 bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3. Z dôvodu daného šírkového usporiadania uličného priestoru a zachovania rázovitosti obce ponechávame aj v návrhovom období kategóriu cesty MZ 6,0/40 (red MZ 7,5/40),
1.8.2 na ceste III. triedy zrealizovať po cca každých 100m a v neprehľadných úsekoch obojstranné výhybne,
1.8.3 upraviť lesnú cestu pre peší a cyklistický pohyb, ku hraničnému priechodu Osturňa – Lapszanka. Minimálna šírka chodníka je 3,0m,
1.8.4 obslužnú komunikáciu, ktorá je pokračujúcou trasou cesty III. triedy a je ukončená pri manipulačnej ploche dreva ponechať v kategórií MOK 5,0/40 (red. MOK 6,5/40) a v priestore manipulačnej plochy dreva zrealizovať obratisko pre nákladné automobily,
1.8.5 sieť ostatných miestnych komunikácií ponechať v pôvodných trasách, radíme ich do funkčnej triedy C3 a navrhujeme ich na prestavbu na kategóriu MOK 3,75/40. V zmysle STN 736110 ide o jednopruhovú obojsmernú komunikáciu s krajnicami a výhybňami,
1.8.6 na slepo ukončených uliciach navrhujeme zrealizovať obratisko,
1.8.7 V centrálnej polohe obce pre potreby cintorína, športoviska a občianskej vybavenosti zrealizovať sústredenú parkovaciu plochu.
1.8.8 dobudovať turistické, cyklistické a lyžiarske trasy, súvisiace s rekreačnou funkciou.

1.9 V oblasti technickej infraštruktúry.

1.9.1 dostavba verejného vodovodu v obci,
1.9.2 výstavba skupinového vodovodu Osturňa – Veľká Franková – Malá Franková.
1.9.3 vybudovať verejnú ČOV (resp. MČOV) spolu so splaškovou kanalizáciou,
1.9.4 koryto potoka upraviť na prietok Q_{100} ročnej veľkej vody,
1.9.5 transformačné stanice $TS_{,1-5}$, osadiť trafom o výkone do 250 (400) kVA
1.9.6 vzdušné 22kV vedenie prechádzajúce nad plochami zjazdového lyžovania uložiť do podzemného kábla,
1.9.7 rekonštruovať jestvujúcu MTS do podzemných káblov.

1.10 Ďalšie regulatívy zástavby.

Okrem týchto záväzných regulačných kódov, ktorými sa stanovuje funkčná a stavebná prípustnosť územného využitia sa územným plánom v komplexnom urbanistickom návrhu určuje:

1.10.1 neurbanizované územie je určené pre poľnohospodársku a lesnú výrobu, nebude súvisle zastavované. V neurbanizovaných územiach je zakázané umiestňovať a povoľovať novostavby s výnimkou líniových stavieb technického vybavenia územia. Toto územie sa delí na poľnohospodársku pôdu, lesnú pôdu, plochy verejnej zelene na nelesných pozemkoch, vodné plochy a toky a ostatné pozemky.

1.10.2 pre potreby protipožiarnej ochrany

1.10.2.1 zabezpečenie požiarnej vody pre obec v súlade s STN 73 0873,

1.10.2.2 prístupové komunikácie na protipožiarny zásah v zmysle požiadaviek § 82 vyhlášky MV SR č.288/2000 Z.z.

1.10.3 regulácia potokov prechádzajúcich zastavaným územím,

1.10.4 V návrhovom období ÚPN-O si obec musí aktualizovať Program odpadového hospodárstva v zmysle: § 19 ods. 2 zákona o odpadoch.

1.11 Ochranné pásma.

Ochranné pásma s funkčným obmedzením využitia územia v zmysle príslušných zákonných ustanovení:

1.11.1 Pásma hygienickej ochrany.

1.11.1.1 oplotené PHO okolo vodojemu,

1.11.1.2 PHO cintorína je 50 m.

1.11.2 Ochranné pásma komunikácií.

1.11.2.1 ochranné pásmo cesty III. triedy stanovené mimo zastavaného územia (v extraviláne) 20 m od osi komunikácie – ochranné pásmo v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. (Cestný zákon) a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.,

1.11.3 Ochranné pásma vodného toku a zariadení technickej infraštruktúry.

Okolo potokov pretekajúcich k.ú. územím obce:

- 3 m obojstranne široký nezastavaný manipulačný pás pozdĺž upraveného toku,
- 10 m obojstranne pozdĺž neupraveného toku.

1.11.3.1 Ochranné pásma (v zmysle Energetického zákona) na ochranu elektroenergetických zariadení (viď grafická časť),

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane, v lesných priesekoch 7m,
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2m od krajného vodiča na každú stranu.
  V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m.
- trafostanice – 10 m

1.11.3.2 ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. a priestorovej normy úpravy vedení technického vybavenia

1.11.3.3 ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 1,5 m na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia

1.11.3.4 ochranné pásmo lesa vo vzdialenosti 50 m od okraja lesných pozemkov v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch

1.12 Vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a chránené časti krajiny.

V zmysle § 108 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a vyhlášky č.55/2001 Z. z. sú vymedzené verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia. V riešenom území je potrebné vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby v zmysle zoznamu uvedenom v schéme záväzných častí riešenia.

1.13 Vymedzenie plôch na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov.

Delenie a sceľovanie pozemkov je potrebné uskutočniť na všetkých plochách nových rozvojových plochách. Delenie a sceľovanie pozemkov určia podrobnejšie stupne projektovej dokumentácie.

2. Zoznam verejnoprospešných zariadení a líniových stavieb:

Verejnoprospešné stavby vyplývajúce zo zámerov riešenia Územného plánu obce Osturňa, pre ktoré je potrebné až do doby ich realizácie rezervovať územia a zabezpečovať územnotechnické podmienky a pre ktorých realizáciu je možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť podľa § 108 zákona č. 50/1976 – Stavebný zákon v znení neskorších predpisov sú:

2.1 Verejná zeleň, ochranná zeleň a stavby na ochranu životného prostredia.

1. rozšírenie cintorína.

2.2 Stavby pre dopravu a dopravné zariadenia verejného charakteru.

2. na ceste III. triedy zrealizovať výhybne a obratisko,
3. upraviť lesnú cestu pre peší a cyklistický pohyb, ku hraničnému priechodu Osturňa – Lapszanka. Minimálna šírka chodníka je 3,0m,
4. výstavba verejného parkoviska v centre obce,

2.3 Vybrané zariadenia verejnej technickej vybavenosti.

5. dostavba verejného vodovodu v obci,
6. výstavba skupinového vodovodu Osturňa – Veľká Franková – Malá Franková.
7. výstavba ČOV,
8. výstavba splaškovej kanalizácie v obci,
9. úprava a regulácia potoku prechádzajúceho zastavaným územím obce s brehovou štruktúrou zelene vychádzajúcej s možnosti súčasného stavu,

Do verejnoprospešných stavieb sú zaradené všetky navrhované líniové vedenia verejnej technickej vybavenosti (vodovod, kanalizácia, rozvody elektriky a telekomunikácií), vrátane k ním príslušných zariadení tak, ako sú uvedené v návrhu verejného technického vybavenia (výkresy č. 5).

Umiestnenie (aj počet navrhovaných zariadení TI) verejnoprospešných stavieb v grafickej časti (výkres č. 7) je len orientačné, presné vymedzenie plôch (pozemkov) pre ich lokalizáciu bude predmetom riešenia podrobnejších stupňov projektovej dokumentácie.

Schéma verejnoprospešných stavieb územného plánu obce Osturňa

